नागपूर मुख्य कार्यालय
कॉटन मार्केट, नागपूर – ४४००१८

संपर्क
संपादकीय : ९९२२९७००२३
वितरण : ८८८८६४७७५३
जाहिरात : ७४४७७३५८५१ /९३२६९०६०६२
नागपूर कार्यालय संपर्क : ७४४७७३५८५१

नागपुर, अकोला, अमरावती, खामगांव, यवतमाळ, वर्धा, गडचिरोली, वाशीम, भंडारा, गोंदिया, मुंबई, पालघर (ठाणे), नाशिक आणि चंद्रपूर महासागर

महासागर

Epaper: www.epaper.dainikmahasagar.in nagpurpost@gmail.com / mahasagarngp@gmail.com

भारतीय राज्यघटनेचे शिल्पकार, कायदेपंडित, ज्ञानसूर्य डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या महापरिनिर्वाण दिनानिमित्त
विनम्र अभिवादन!!

✻ वर्ष ५२ ✻ अंक १५३ ✻ ✻ अकोला ✻ | शनिवार दि, ०६ डिसेंबर २०२५ | ८ पाने ● किमत रू. २/-+ वितरण खर्च रू. १ = एकुण ३ रू.) ✻ विशेष ऑफर : महासागर + नागपूर पोस्ट = ४ रु. फक्त

अग्राग्रलेख

खरीखरी..

ट्रम्पचा एक्का आणि ट्रम्प

अमेरिकेच्या बावळट ट्रम्पड्याने भारताबरोबर उभा दावा मांडलेला आहे. त्यासाठी आपण रशियाकडून तेल खरेदी करतो म्हणून भारतावर टेरिफच्या रुपाने ५०% भुर्दंड बसवण्याचा महा वेडपटपणा या ट्रम्पाने केलेला आहे. पण आज त्या नॉमिनल ट्रम्पपेक्षा ट्रम्पचा एक्का ठरेल अशी घोषणा रशियाचे सर्वेसर्वा व्लादिमीर पुतीन यांनी केली आहे. भारत यापुढे रशियाकडून तेलाची खरेदी करणार आहे. तेही अमेरिकेने नाकावर टिच्चून करणार हे आज स्पष्ट झाले आहे. आता यापुढे हाफमेंड ट्रम्पच्या बाष्कळ धमक्यांना अजिबात न घाबरता भारताने पुतीन यांच्याबरोबर जे करार केलेले आहेत ते सगळे करार या ट्रम्पाला बेकार करतील. भारताला यापुढे अजिबात दबून रहावयाची गरज नाही. वाघ्या म्हटले तरी खाणार आहे, वाघ म्हटले तरी खाणार आहे आणि वाघोबा म्हटले तरी खाणारच आहे. मग अशा वाघाशी लढल्याशिवाय आपल्यासमोर तरी कोणता पर्याय आहे. पुतीन यांच्या आगमनानंतर रशिया आणि भारतामध्ये जे जे ठराव झालेले आहेत त्यामुळे ट्रम्पची चिडचिड आणखी वाढणार आहे. भारताने आता या शेंबड्या ट्रम्पला शेंबूड पुसण्यासाठीही वेळ देऊ नये आणि अमेरिकेची दादागिरी झुगारल्याशिवाय राहू नये, हाच पुतिन यांचा संदेश आहे. अमेरिकेनी आपली मैत्री असली तरी अमेरिका पाकिस्तानला भारताविरुद्ध नेहमीच मदत करीत आलेला आहे. दहशत वादाविरुद्ध लढण्यासाठी जी जी शस्त्रे अमेरिकेने पाकिस्तानला पुरवली ती सर्व नापाक पाकड्यांनी भारताविरुद्ध वापरली. १९७१ साली पाकमधून बांगला देशाला मुक्त करण्यासाठी तत्कालीन पोलादी पंतप्रधान इंदिरा गांधी यांनी ट्रम्पचा मोठा भाऊ निक्सन याच्या दादागिरीला न जुमानता आपले बांगलादेश मुक्तीचे कार्य पार पाडले होते. तेव्हाही अमेरिकेने आपल्या आरमाराचा सातवा बेडा भारताकडे वळविला होता. पण तत्कालीन पोलादी पंतप्रधान इंदिरा गांधी यांनी तत्कालीन सोवियत संघाचे लिओ ब्रेझनेव्ह आणि कोसिजिन यांच्याबरोबर लष्करी करार करून अमेरिकेला शांत केले होते. आता आज भारताबरोबरच्या अनेक कारणांमुळे आपली रशियाबरोबरची परंपरागत मैत्री दृढ झालेली आहे. सध्याच्या घडीला रशिया सोवियत संघाएवढा बलाढ्य नसला तरी संयुक्त राष्ट्रांमध्ये रशियाला व्हेटोचा अधिकार आहे. युनोमध्ये व्हेटोचा अधिकार ही फार मोठी ताकद असते. आजही रशियाकडे प्रचंड मोठा भूभाग युरोप आणि आशिया मध्ये विभागलेला आहे. आज रशियाला मनुष्यबळ हवे आहे, भारत जवळ त्याची विपुलता आहे. चीनचे भय दाखवून भारताला ब्लॅकमेल करण्याचा ट्रम्प याचा डाव आपल्याला आता पलटवावाच लागेल. चीनने कितीही कुरबुरी केल्या तरी भारत चीनचा मोठा आयातक देश आहे. त्यामुळे अरुणाचल प्रदेश आमचा आहे, लडाख आमचा आहे, अशा कितीही बोंबा मारल्या तरी त्याला फारसे आपण महत्त्व देता कामा नये. पुतीन आमचे मित्र आहेत असे ट्रम्पने कितीही वेळा म्हटले तरी रशिया ट्रम्पाला फारसा भाव देऊ इच्छित नाही, हे अनेकदा दिसून आलेले आहे. आता तर भारतानेही या ट्रम्प्याला दारासमोरील पायपोसा इतकेही महत्त्व देऊ नये. मुळातच अमेरिका हा देश जगात नव्हता, तेव्हापासून संपूर्ण जगाचे नेतृत्व आपला भारत करीत होता. हा इतिहास आहे तो नाकारता येणार नाही. आता अमेरिकेच्या झोटिंगशाहीला घाबरण्याचे अजिबात कारण नाही. अमेरिकेच्या कंडम म्हणजेच थर्ड क्लास शेतमालाची निर्यात करावयास लावण्याचा याच कुटील ट्रम्प याचा इरादा होता. तोही भारताने साफ धुडकावून लावलेला आहे याचाच अर्थ असा आहे की, एखादा वेडपट माणूस कितीही उलटीपालटी बडबड करीत असला, शिव्या देत असला तरी समोरच्या माणसाने त्याच्याकडे लक्ष देऊ नये असे म्हणतात. हा ट्रम्प शेर असला तरी आपणही सव्वाशेर आहोत हे आपल्या देशाने आणि आपल्या नेत्यांनी लक्षात ठेवले पाहिजे. आता तर भारत आणि रशिया यांचे करार झाल्या बरोबर याच ट्रम्पाला पोटशूळ उठलेला आहे. त्यामुळेच अति विचाराच्या आहारी जाऊन हा ट्रम्प आपली शुद्धही हरपु शकतो. म्हणूनच भारताने आता रशियाबरोबरची शुद्ध मैत्री कायम ठेवून वाटचाल केली पाहिजे.

अमेरिका मुदार्बाद! भारत माता की जय!!

nagpurpost@gmail.com
Mob. No. 9922970023

भारत आणि रशियामधील मैत्री
ध्रुव ताऱ्यासारखी अढळ

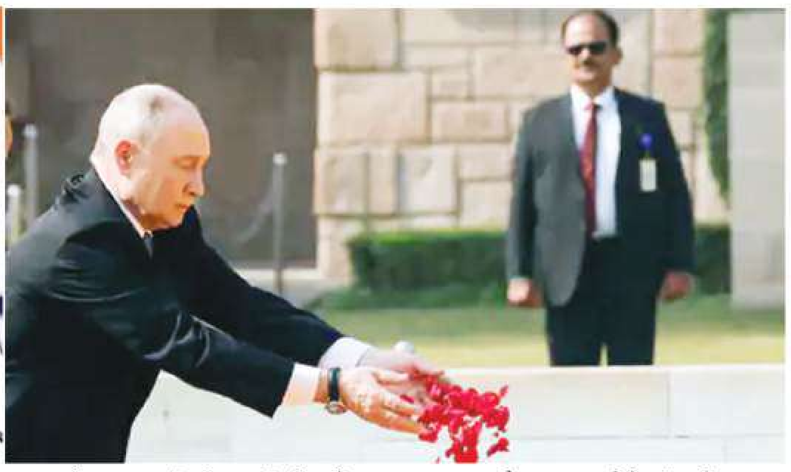

■ **वृत्तसंस्था, नवी दिल्ली, दि. ५ :** पंतप्रधान मोदींनी भारत आणि रशियामधील मैत्री ध्रुव ताऱ्यासारखी अढळ असल्याचे वर्णन केले. ते म्हणाले, गेल्या आठ दशकांमध्ये जगाने अनेक चढ-उतार पाहिले आहेत. मानवतेने अनेक आव्हाने आणि संकटांना तोंड दिले आहे. परंतु या काळात भारत-रशिया मैत्री नेहमीच ध्रुव ताऱ्यासारखी अढळ आणि स्थिर राहिली आहे.

मोदी म्हणाले की, दोन्ही देशांमधील संबंध प्रत्येक परीक्षेत उतरले आहेत. दोन्ही देशांनी २०३० पर्यंत आर्थिक सहकार्यासाठी एक धोरण विकसित केले आहे. दरम्यान, रशिया कोणत्याही व्यत्ययाशिवाय भारताला तेल पुरवठा करत राहील असे रशियाचे अध्यक्ष म्हणाले.

भारताच्या दौऱ्यावर असलेले रशियाचे अध्यक्ष व्लादिमीर पुतिन यांचे आज सकाळी राष्ट्रपती भवनात २१ तोफांच्या सलामीने स्वागत करण्यात आले. त्यानंतर त्यांना गार्ड ऑफ ऑनर देण्यात आला. त्यानंतर पुतिन राजघाटावर गेले आणि त्यांनी राष्ट्रपिता महात्मा गांधींना आदरांजली वाहिली.

निकाल २१ डिसेंबरलाच

नागपूर उच्च न्यायालयाचा आदेश सुप्रीम कोर्टाकडून कायम

■ **महासागर प्रतिनिधी मुंबई, दि. ५ :** नगरपरिषद आणि नगरपंचायतींच्या निवडणुकींचा निकाल २१ डिसेंबर रोजी लागणार आहे. नागपूर उच्च न्यायालयाच्या आदेशानंतर आज सर्वोच्च न्यायालयाने शिक्कामोर्तब केले. सोबतच विरोधातील याचिकाही फेटाळून लावली.

राज्यातील नगरपरिषद आणि नगरपंचायतींच्या निवडणुकांची मतदान प्रक्रिया सुरू असतानाच नागपूर खंडपीठाने मतमोजणी पुढे ढकलण्याचे आदेश दिले होते. या आदेशाला आव्हान देत सर्वोच्च न्यायालयात याचिका दाखल झाली होती. मुख्य न्यायाधीश सूर्यकांत आणि न्यायमूर्ती जॉयमाल्या बागची यांच्या खंडपीठापुढे आज या प्रकरणी सुनावणी पार पडली. यावेळी सर्वोच्च न्यायालयाने उच्च न्यायालयाचा निर्णय कायम ठेवला.

राज्यातील २६४ नगरपालिका व नगरपंचायतींसाठी २ डिसेंबर रोजी मतदान पार पडले होते आणि ३ डिसेंबरला मतमोजणी होणार होती. मात्र, निवडणूक कार्यक्रमात केलेल्या बदलामुळे परिस्थिती बदलली.

आता उर्वरित २४ नगरपालिका व नगरपंचायतींमध्ये आणि ७६ नगरपालिका व नगरपंचायतींतील १५४ सदस्यपदांसाठी २० डिसेंबर रोजी मतदान होणार असल्याने, सर्वच निवडणुकांची मतमोजणी एकाच दिवशी होईल.

काही उमेदवारांनी जिल्हा न्यायालयात अपील केले होते. जर आम्ही निवडणुका तशाच घेतल्या असत्या, तर संबंधित उमेदवारांवर अन्याय झाला असता. या कारणास्तव भविष्यात संपूर्ण निवडणूकच न्यायालयाने अवैध ठरली असती आणि ती रद्द करावी लागली असती. अशी नामुष्की टाळण्यासाठी आणि निवडणूक प्रक्रिया कायदेशीरदृष्ट्या निर्विघ्न पार पाडण्यासाठीच, सर्व बाजूंचा विचार करून मतदान तारखा पुढे ढकलल्या.

आधी मतदान झालेल्या ठिकाणांची मतमोजणी आधी झाली, तर उर्वरित ठिकाणच्या मतदानावर परिणाम होऊ शकतो, अशी भूमिका एका याचिकेमध्ये मांडली गेली होती. या युक्तिवादावर विचार करून मुंबई उच्च न्यायालयाच्या नागपूर खंडपीठाने सर्व नगरपालिका आणि नगरपंचायतींच्या निवडणुकांचे निकाल एकाच दिवशी जाहीर करण्याचा आदेश दिला होता.

नागपूर खंडपीठाच्या आदेशाविरोधात सर्वोच्च न्यायालयात एक याचिका दाखल करण्यात आली होती. कारंजा येथील एआयएमआयएमचे प्रदेश उपाध्यक्ष मो. युसूफ पुंजानी आणि राजकिरण बर्वे यांनी संयुक्तपणे ही याचिका दाखल केली होती. मात्र, अंतिम निर्णय देताना सर्वोच्च न्यायालयाने उच्च न्यायालयाचा आदेश कायम ठेवला आहे. त्यामुळे मतमोजणी २१ डिसेंबरलाच होणार आहे.

पुणे – मुंबई विमान भाडे ६१ हजार रुपये

■ **महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. ५ :** इंडिगो कंपनीने आपल्या फ्लाइट रद्द केल्याने देशभरातील महत्त्वाच्या विमानतळांवर प्रवाशांचा खोळंबा झाल्याचे पाहायला मिळाले. अनेक महत्त्वाच्या विमानतळांवर प्रवाशांची मोठी गर्दी होवून मनस्ताप देखील सहन करावा लागला.

यानंतर इंडिगो कंपनीने एक पत्रक जारी करत प्रवाशांची माफी देखील मागितली. त्यातच आता पुण्यातून मुंबई, दिल्ली व बांगळुरूला जाणाऱ्या विमानांच्या तिकीटांचे दर अक्षरशः गगनाला भिडल्याचे पाहायला मिळत आहे. पुण्याहून मुंबईला जाण्यासाठी तब्बल ६१ हजार रुपये प्रवाशांना मोजावे लागणार आहे. यामुळे पुन्हा एकदा प्रवाशांकडून संताप व्यक्त केला जात आहे.

इंडिगोच्या विमानसेवा अचानक खंडित झाल्याने इतर विमानसेवा कंपन्यांनी आपल्या तिकीट दरात मोठी वाढ केली आहे. पुणे ते दिल्ली विमानाचे दर २७ हजार तर पुण्याहून बंगळुरूसाठी ४९ हजार रुपये मोजावे लागत असल्याचे दिसत आहे.

मुंबईहून लंडनला जाण्यासाठी किमान इकॉनमी तिकीट ५० ते ७० हजार इतके आहे. तर मुंबईहून थायलंडला १५ ते ३० हजार रुपये इतके तिकीट आकारले जाते. मात्र इंडिगोची विमान सेवा विस्कळीत झाल्याने पुण्याहून मुंबईला जाण्यासाठी लंडन थायलंडपेक्षा जास्त तिकीट दर द्यावे लागत असल्याचे दिसत आहे.

सलग चौथ्या दिवशी इंडिगो कंपनीला ऑपरेशनल समस्यांशी गंभीरपणे झुंजावे लागत आहे. आज देशभरातून इंडिगोची तब्बल ६०० हून अधिक विमाने रद्द करण्यात आली आहेत, जी गेल्या काही दिवसांपेक्षाही जास्त संख्या आहे. विमान उड्डाणांची संख्या कमी झाल्यामुळे इतर विमान कंपन्यांच्या तिकिटांचे दर चौपट झाले आहेत.

कुंभसाठी झाडांच्या तोडीवर
संसदेत गदारोळ

■ **वृत्तसंस्था, नवी दिल्ली, दि. ५ :** नाशिकमध्ये होणाऱ्या सिंहस्थ कुंभमेळ्याच्या तयारीला सुरुवात झाली असून त्यासाठी तपोवन परिसरातील प्रस्तावित साधूग्राम प्रकल्पासाठी १८०० झाडांची तोड होणार असल्याची माहिती समोर येताच संतापाची लाट उसळली आहे.

साधू-महंतांच्या तात्पुरत्या निवासासाठी ११५० एकरांवर साधूग्राम उभारण्याचे नियोजन असून, त्यासाठी मोठ्या प्रमाणावर वृक्षतोड करावी लागणार आहे. या निर्णयाचा नागरिक, पर्यावरणप्रेमी, स्थानिक संघटना तसेच अनेक कलाकारांनी याला जोरदार विरोध केला आहे. त्यातच शिवसेना ठाकरे गटाचे खासदार राजाभाऊ वाजे यांनी संसदेत हा मुद्दा उपस्थित केला आहे.

संसदेत बोलताना खासदार राजाभाऊ वाजे म्हणाले, नागरिक, पर्यावरण प्रेमी आणि विविध संस्थांनी या झाडे तोड विरोधात जोरदार आंदोलन सुरू केले असल्याची माहिती वाजे यांनी दिली. पुढे बोलताना राजाभाऊ वाजे म्हणाले, नाशिकमध्ये साधूग्रामसाठी पर्यायी जागा उपलब्ध असतानाही वनराई असलेल्या पवित्र तपोवनाची निवड का करण्यात आली? याबाबत प्रशासनाकडून पारदर्शक प्रक्रिया दिसत नाही. तपोवन परिसरातील सर्व वृक्ष तोड तात्काळ थांबवण्यासाठी केंद्र सरकारने तात्काळ हस्तक्षेप करून पर्यावरण व विकास यांचा तोल राखणारा पर्याय निवडावा, अशी मागणी वाजे यांनी केली आहे.

चैत्यभूमीवर अलोट गर्दी

■ **महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. ५ :** महापरिनिर्वाण दिनानिमित्त मुंबईतील चैत्यभूमी परिसरात मोठ्या प्रमाणात पोलिस बंदोबस्त तैनात करण्यात आला आहे. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांना अभिवादन करण्यासाठी राज्याच्या विविध भागांतून अनुयायी चैत्यभूमीत दाखल होण्यास सुरुवात झाली असून परिसरात मोठी गर्दी होत आहे. मुंबई पोलिसांनी सुरक्षेच्या दृष्टीने अतिरिक्त कर्मचारी तैनात केले आहेत.

इंडिगोच्या प्रकरणाची उच्चस्तरीय चौकशी

■ **वृत्तसंस्था, पुणे, दि. ५ :** इंडिगो एअरलाईनच्या ऑपरेशनल समस्यांमुळे कालपासून पुणे, मुंबई, कोलकाता आणि दिल्ली या प्रमुख विमानतळांवरून प्रवाशांची मोठी गैरसोय झाली आहे. या संपूर्ण प्रकरणाची दखल घेत केंद्रीय राज्यमंत्री मुरलीधर मोहोळ यांनी एक मोठे वक्तव्य केले आहे.

प्रवाशांच्या झालेल्या गैरसोयीबद्दल चिंता व्यक्त करत, या इंडिगो प्रकरणाची उच्चस्तरीय चौकशी केली जाईल, अशी माहिती त्यांनी दिली आहे.

मुरलीधर मोहोळ म्हणाले, डीजीसीएच्या एफडीटीएल आदेशांना तत्काळ स्थगिती देण्यात आली असून, विमान सुरक्षेत कोणतीही तडजोड न करता हे निर्णय घेण्यात आले आहेत. मंत्रालयात २४७ नियंत्रण कक्ष उभारण्यात आला असून तेथून परिस्थितीवर देखरेख ठेवली जात आहे. केंद्र सरकारने या प्रकाराची उच्चस्तरीय चौकशी करण्याचा निर्णय घेतला आहे.

मुंबई महानगरपालिकेसाठी भाजपची मोर्चेबांधणी

१४४ सदस्यांची संचालन समिती

■ **महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. ५ :** मुंबई महानगरपालिकेच्या होणाऱ्या निवडणुकांची तयारी भारतीय जनता पक्षाने जोरदारपणे सुरू केली आहे.

या निवडणुकांना लक्षात घेऊन मुंबई भाजपने मोठा राजकीय निर्णय घेत संचालन समिती जाहीर केली आहे. मुंबई महानगर ही देशातील सर्वात मोठी नगरपालिका मानली जाते. त्यामुळे या नगरपालिकेवरील सत्ता कोणाच्या हाती जाणार, याकडे राज्यासह संपूर्ण देशाचे राजकीय लक्ष लागलेले असते. तेव्हाच भाजपने या निवडणुकांसाठी एकूण १४४ सदस्यांची समिती जाहीर करत मोर्चेबांधणी अधिक आक्रमक केली आहे. या समितीत अनुभवी नेते, विविध विभागांचे प्रमुख तसेच पक्षातील धोरणात्मक कारभार पाहणाऱ्या सदस्यांचा समावेश केला आहे.

संचालन समितीमध्ये आ. आशिष शेलार यांची महत्त्वाची निवड झाली आहे. आ. मंगलप्रभात लोढा, आमदार प्रवीण दरेकर तसेच विधानसभेचे अध्यक्ष आ. राहुल नार्वेकर यांचाही या समितीत समावेश केला गेला आहे. या सर्व नेत्यांचा मुंबईतील संघटनावर प्रभाव असल्याने पक्षाने त्यांना थेट निवडणूक नियोजनात सहभागी करून घेतले आहे.

देवाभाऊंच्या सल्ल्याने इतर पक्ष चालतात

मंगलप्रभात लोढाच्या वक्तव्यावर शिंदे गटाच्या गायकवाडांचा आक्षेप

■ **महासागर प्रतिनिधी मुंबई/ बुलढाणा, दि. ५ :** भाजप देवाभाऊमय आहे, तर महाराष्ट्रातील इतर पक्ष कसे चालतील हे देवाभाऊ ठरवतात, असे विधान मंत्री मंगलप्रभात लोढा यांनी केले होते. त्यांच्या या वक्तव्यावर शिवसेना शिंदे गटाचे आमदार संजय गायकवाड यांनी आक्षेप घेतला आहे.

मंगलप्रभात लोढा यांचे हे वैयक्तिक मत असू शकते. आमचा पक्ष उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांच्या सल्ल्याने चालतो. आमच्या पक्षाचा अजेंडा वेगळा असल्याचे गायकवाड यांनी म्हटले आहे. तसेच यावेळी बोलताना त्यांनी २०२२ ची देखील आठवण करून दिली.

आमदार संजय गायकवाड म्हणाले, आमच्या पक्षाचा अजेंडा वेगळा आहे. आम्ही जी क्रांती केली त्यामुळे भाजप आणि महायुती सरकारमध्ये आहे. त्यामुळे मंगलप्रभात लोढा यांचे ते वैयक्तिक मत असू शकते. परंतु, आमचा पक्ष उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांच्या सल्ल्याने चालतो, असे गायकवाड यांनी स्पष्ट केले आहे.

आता संजय गायकवाड यांच्या वक्तव्यावर लोढा काय प्रतिक्रिया देतात याकडे सर्वांचे लक्ष असणार आहे.

मुंबई भाजपचा एक मेळावा शुक्रवारी मुंबईत पार पडला. त्यात बोलताना मंत्री मंगलप्रभात लोढा यांनी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्यावर स्तुतीसुमने उधळत वरील विधान केले. यावेळी त्यांनी मुंबईत भाजपला महापौर झाल्यास आपली कॉलर टाईट होणार असल्याचाही दावा केला.

मंत्री लोढा म्हणाले, आपण देवाभाऊंची वेगवेगळी रूपे पाहतोय. त्यांची १०० वेगवेगळी रूपे आहेत. त्यांनी मागील वर्षभरात अनेक कामे केली. ते नागपूरचे सर्वात तरुण महापौर झाले. भाजप देवाभाऊमय आहेच, पण महाराष्ट्रातील इतर पक्ष कसे चालतील हे देखील देवाभाऊच ठरवतात.

आज ५ डिसेंबर रोजी त्यांच्या शपथविधीला १ वर्ष पूर्ण झाले. त्यामुळे आम्ही ४ शहरांत एक सर्व्हे केला. लोकांना सरकारच्या कामगिरीविषयी काय वाटते? हा प्रश्न केला. त्यात ७० टक्के लोकांनी आपण सरकारच्या कामगिरीवर समाधानी असल्याचा फिडबॅक दिला, असेही लोढा म्हणाले.

फडणवीसांच्या ३.० ची वर्षपूर्ती : विकासाचे वचन पाळल्याचा दावा

विरोधकांनाही टोला; अनाथ मुलांशी संवाद साधताना डोळे पाणावले

■ **महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. ५ :** महाराष्ट्रातील विधानसभेच्या निवडणुकीत महायुतीने प्रचंड विजय मिळवत सत्तेवर पुनरागमन केले होते. भाजपने १३२ जागांवर विजय मिळवत सर्वात मोठा पक्ष म्हणून स्थान कायम ठेवले. या मोठ्या विजयाला आता एक वर्ष पूर्ण झाले आहे.

त्या निमित्ताने राज्य सरकारने आपल्या कामकाजाची माहिती दिली असून, मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी वर्षभरात केलेल्या योजना आणि विकास प्रकल्पांची यादीच पत्रकारांसमोर मांडली. या एक वर्षात फडणवीस यांनी महायुतीने जनतेच्या विश्वासाला तडा जाऊ दिला नसल्याचा दावा केला आहे.

या वर्षात महायुती सरकारने सर्वच क्षेत्रांवर लक्ष केंद्रित केले, प्रशासन सक्षम बनवण्याबरोबरच लोककल्याणाच्या योजना अखंड सुरू राहाव्यात यासाठी प्रयत्न केल्याचे त्यांनी सांगितले. शेतकऱ्यांना मोफत वीज देण्याचा निर्णय, लाडक्या बहिणींची योजना यांसारख्या लोकाभिमुख योजनांचा उल्लेख त्यांनी केला. तसेच शेतीसाठी अत्यंत उपयुक्त असलेल्या सौर ऊर्जा पंपांबाबत महाराष्ट्राने जागतिक विक्रम केला असल्याचेही त्यांनी अभिमानाने सांगितले.

आपण जगात सर्वाधिक सौरकृषी पंप बसवणारे राज्य ठरलो आहोत आणि एका महिन्यात ४५९११ पंप बसवून गिनीज वर्ल्ड रेकॉर्ड निर्मिती केली आहे, असा दावा फडणवीस यांनी केला. देशभरात बसविलेल्या ९ लाख सौर पंपांपैकी ७ लाख केवळ महाराष्ट्रात असल्याचेही त्यांनी नमूद केले.

अजून अनेक गोष्टी बाकी

सरकारच्या कामाबाबतच्या एका प्रश्नावर फडणवीस म्हणाले, अजून अनेक गोष्टी बाकी आहेत. कधी कधी झोपही लागत नाही. एक वर्ष हा विकासासाठी फार मोठा काळ नसतो, पण पुढील काळात अधिक कामे पूर्ण करण्याचा निर्धार त्यांनी व्यक्त केला.

मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी वेगळ्या पद्धतीने वर्षपूर्तीचा आनंद साजरा केला. मुंबईतील अनाथ मुलांसोबत वेळ घालवत त्यांनी त्यांच्याशी मनमोकळा संवाद साधला. मुलांशी बोलताना मुख्यमंत्र्यांचे डोळे काही क्षण पाणावले आणि उपस्थित सर्वांच्याच मनाला हा क्षण स्पर्शून गेला. राजकीय कार्यक्रमांच्या गडबडीतून वेळ काढत समाजातील वंचित मुलांसाठी मुख्यमंत्री पुढे सरसावले, हे अनेकांसाठी प्रेरणादायी ठरले. मुख्यमंत्र्यांचा हा व्हिडिओ सोशल मीडियावर मोठ्या प्रमाणात व्हायरल होत असून लोकांकडून सकारात्मक प्रतिसाद मिळत आहे. महायुती सरकारच्या वर्षपूर्तीनिमित्त झालेल्या या उपक्रमामुळे दिवसाला एक विशेष अर्थ प्राप्त झाला आहे.

वर्षभरात जनतेच्या वाट्याला केवळ संघर्ष : वडेट्टीवार

■ **महासागर प्रतिनिधी, नागपूर, दि. ५ :** काँग्रेसचे ज्येष्ठ नेते विजय वडेट्टीवार यांनी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या नेतृत्वातील महायुती सरकारच्या मागील वर्षभरात जनतेच्या वाट्याला केवळ संघर्ष आल्याचा दावा केला आहे.

महायुती सरकारला सत्तेत येऊन एक वर्ष आज पूर्ण झाले. या एक वर्षात सरकार आपली पाठ थोपटून घेत आहे. हे सरकार पंचतारांकित हॉटेलमध्ये बसून आपली उपलब्धी सांगत असले तरी जनतेच्या पदरी मात्र निराशाच आली आहे. त्यामुळे या सरकारने अधिवेशनात आपल्या कामाची श्वेतपत्रिका काढावी, अशी मागणीवजा टीका वडेट्टीवार यांनी केली आहे.

ते म्हणाले, महायुती सरकार आल्यानंतर शेतकरी आत्महत्या वाढल्या आहेत. शेतकऱ्यांच्या शेतमालाला हमीभाव मिळत नाही. बियाणे खत मिळत नाही. शेतकरी उध्वस्त झाला आहे. कुपोषित बालकांची संख्या वाढली. राज्यातील रस्त्यांची चाळण झाली आहे. महिलांवर अत्याचार वाढले आहेत. जमिनी बळकावण्यासाठी सरकार व मंत्र्यांचे संगनमत सुरू आहे.

८ डिसेंबरपासून नागपूर हॉटस्पॉट
हिवाळी अधिवेशनात ३३ मोर्च्यांची धडक

मुंबई : राज्य विधिमंडळाचे हिवाळी अधिवेशन ८ डिसेंबरपासून नागपूरमध्ये सुरू होत असून, उपराजधानीत राजकीय तापमान प्रचंड वाढले आहे. अधिवेशनाचा कालावधी फक्त सात दिवसांचा असला तरी या सात दिवसांत संपूर्ण राज्याचे राजकारण हादरण्याची चिन्हे दिसत आहेत. रविभवनपासून सिव्हिल लाईन्सपर्यंत शासनव्यवस्था रेड अलर्ट मोडमध्ये गेली आहे. मंत्र्यांच्या निवासस्थानी डागडुजी, सजावट, हालचालींना वेग आला आहे. यंदाचे अधिवेशन वातावरण, मुद्दे आणि सुरक्षा तिन्ही स्तरांवर वादळी ठरण्याची शक्यता अधिकच गडद झाली आहे. नागपूरमध्ये ८ डिसेंबरपासून एकाच दिवशी पाच मोर्च्यांची विधानभवनावर धडक होणार आहे, तर संपूर्ण अधिवेशनात तब्बल ३३ मोर्चे, २२ धरणे आंदोलन, आणि १७ साखळी उपोषणे यासाठी परवानगी मागण्यात आली आहे. त्यामुळे सिव्हिल लाईन्स परिसर अक्षरशः पोलिस छावणीत बदलला आहे. राज्यभरातून तीन हजारांहून अधिक पोलिस दलाची फौज नागपूरमध्ये दाखल होत असून, आधुनिक दक्षता वाहने, बीडीडीएस पथक, विशेष कमांडो यांची तैनाती करण्यात आली आहे. शासकीय सुट्या असल्या तरी या वेळी अधिवेशनाचा वेग मंदावणार नाही. शनिवार-रविवारीही दोन्ही सभागृहांचे कामकाज सुरू राहणार आहे, असा निर्णय कामकाज सल्लागार समितीने घेतला आहे. स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकांची आचारसंहिता २१ डिसेंबरपर्यंत लागू असल्याने अधिवेशनाची मुदत मर्यादित ठेवण्यात आली आहे. पण या कमी कालावधीतही चर्चेची तापलेली ठिणगी अनेक मुद्द्यांना पेटवेल, अशी चिन्हे आहेत.

शिक्षकांचे 'शाळा बंद' आंदोलन

■ **महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. ५ :**
टीईटी परीक्षेची सक्ती आणि 15 मार्च 2024 च्या संचमान्यतेच्या वादग्रस्त शासन निर्णयाविरोधात राज्यातील शिक्षकांनी आज राज्यव्यापी 'शाळा बंद' आंदोलन पुकारले आहे. या आंदोलनात मुख्यत्वे खाजगी अनुदानित शाळांमधील शिक्षक मोठ्या संख्येने सहभागी होत आहेत. शिक्षक संघटनांच्या दाव्यानुसार, मुंबईतील 200 ते 300 तर राज्यभरातील जवळपास दीड हजार शाळा आज बंद राहतील, ज्यात विनाअनुदानित आणि स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या शाळांचाही समावेश आहे. या आंदोलनाला शिक्षक भारती, मुंबई मुख्याध्यापक संघटना, संस्थाचालक संघटना तसेच महाराष्ट्र राज्य शिक्षक सेना यांसारख्या विविध संघटनांनी पाठिंबा दर्शवला आहे.

टीईटी सक्तीमुळे शिक्षकांमध्ये सध्या भीतीचे वातावरण निर्माण झाले आहे. सर्वोच्च न्यायालयाने 53 वर्षांपेक्षा कमी वय असणाऱ्या सर्व

शिक्षकांसाठी टीईटी परीक्षा उत्तीर्ण होण्याची सक्ती केली आहे. या निर्णयावर राज्य सरकारने पुनर्विचार याचिका दाखल करावी आणि शिक्षकांची बाजू मांडावी, अशी प्रमुख मागणी संघटनांनी केली आहे. त्यासोबतच, शैक्षणिक वर्षाच्या मध्यावधीत 15 मार्च 2024 च्या जीआरमधील अन्यायकारक निकष लावून हजारो शिक्षकांना अतिरिक्त ठरवण्याची प्रक्रिया सुरू आहे. या समायोजनामुळे शाळांचे नियोजन पूर्णपणे कोलमडणार असल्याने, अतिरिक्त शिक्षकांच्या समायोजन प्रक्रियेला तातडीने स्थगिती देण्याची मागणी शिक्षक संघटनांनी केली आहे.

... तर १० डिसेंबरला आंदोलन

शिक्षक संघटनांसोबत नागपूर येथे झालेल्या बैठकीत शिक्षण राज्यमंत्री पंकज भोयर यांनी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्यासोबत चर्चा करून शासनाची भूमिका स्पष्ट करण्याचे आश्वासन दिले होते. मात्र, त्याबाबत शिक्षण विभागाने कोणतेही परिपत्रक न काढल्याने शिक्षकांमध्ये तीव्र नाराजी आहे. शिक्षण विभागाने टीईटी सक्ती आणि अन्यायकारक संचमान्यतेचा जीआर रद्द करण्याबाबत ठोस निर्णय न घेतल्यास, येत्या 10 डिसेंबरला नागपूर येथील हिवाळी अधिवेशनादरम्यान शिक्षक भारती संघटनेच्या वतीने धरणे आंदोलन करण्याचा इशारा देण्यात आला आहे.

या आंदोलनात सरसकट सर्व शिक्षकांसाठी असलेली टीईटी उत्तीर्ण होण्याची अट रद्द करणे, 15 मार्च 2024 चा अन्यायकारक शासननिर्णय रद्द करणे, 1 नोव्हेंबर 2005 नंतर नियुक्त सर्व शिक्षकांना जुनी पेन्शन योजना लागू करणे, 10-20-30 वर्षांची आश्वासित प्रगती योजना लागू करणे आणि शिक्षणसेवक पद रद्द करून शिक्षकांची कायमस्वरूपी नेमणूक करणे, यांसारख्या प्रमुख मागण्यांचा समावेश आहे.

दरम्यान, शिक्षण विभागाने या आंदोलनाची गंभीर दखल घेतली आहे. शिक्षण संचालकांनी पत्र काढून कुठल्याही शाळा बंद राहणार नाहीत याची दक्षता घेण्याचे निर्देश दिले आहेत. याव्यतिरिक्त, जर शाळा बंद राहिल्यास त्या ठिकाणीच्या मुख्याध्यापक, शिक्षक आणि शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या एक दिवसाचे वेतन कपात करण्याची कार्यवाही करण्याचे आदेश शिक्षणाधिकारी व उपसंचालकांना देण्यात आले आहेत.

मोबाईलवर बोलताना बिबट्याचा हल्ला

■ **महासागर प्रतिनिधी पुणे, दि. ५ :**
रात्रीच्या अंधारात मोबाईलवर बोलणाऱ्या एका तरुणावर बिबट्याने प्राणघातक हल्ला केल्याची घटना पुण्याच्या जुन्नर तालुक्यात घडली आहे. या घटनेत सदर तरुण जखमी झाला असून, त्याच्यावर इस्पितळात उपचार सुरू आहेत. या घटनेमुळे तालुक्यातील बिबट्याचा वावर पुन्हा एकदा समोर आला असून, नागरिकांत दहशतीचे वातावरण पसरले आहे.

यासंबंधीच्या माहितीनुसार, तनिष नवनाथ परदेशी (18) असे जखमी तरुणाचे नाव आहे. तो रात्री 8.15 च्या सुमारास नारायणगाव - जुन्नर रस्त्यालगतच्या साकार नगरी सोसायटीलगत अंधारात मोबाईलवर बोलत उभा टाकला होता. तो मोबाईलवर बोलण्यात एवढा गुंग झाला होता, त्याला बिबट्या आपल्या जवळ आल्याचा कोणताही थांगपत्ता लागला नाही. अखेर तनिष मोबाईल बोलत असतानाच बिबट्याने त्याच्या अंगावर झेप घेतली. त्यात तनिष जबर जखमी झाला. बिबट्याने आपल्या नखाने त्याच्या अंगावर मोठमोठे ओरखडे ओढले. पण त्याने आरडाओरडा केल्यामुळे बिबट्या अंधारात पळून गेला. या घटनेत तनिषच्या पायाच्या पोटरीवर मोठी जखम झाली आहे.

महायुती सरकारने एक वर्षाच्या कामाची श्वेतपत्रिका काढावी
विजय वडेट्टीवार यांची मागणी

■ **महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. ५ :**
महायुती सरकारला सत्तेत येऊन एक वर्ष आज पूर्ण झाले.या एक वर्षात सरकार आपलीच पाठ थोपटून घेत आहेत, पंचतारांकित हॉटेल मध्ये बसून सरकार आपली उपलब्धी सांगत असले तरी जनतेच्या पदरी मात्र निराशाच आली आहे, त्यामुळे या सरकारने अधिवेशनात आपल्या कामाची श्वेतपत्रिका काढावी अशी मागणी काँग्रेस विधिमंडळ नेते विजय वडेट्टीवार यांनी शुक्रवारी येथे केली.

महायुती सरकार आल्यानंतर शेतकरी आत्महत्या वाढल्या आहेत, शेतकऱ्यांच्या शेतमालाला हमीभाव मिळत नाही.बियाणे खत मिळत नाही. मराठवाड्यात पूर आला यातून शेतकरी उध्वस्त झाला आहे. कुपोषित बालकांची संख्या वाढली.राज्यातील रस्त्यांची चाळण झाली आहे.महिलांवर अत्याचार वाढले आहे. बिल्डर आणि मंत्री संगनमताने राज्यातील कोट्यवधीच्या जमिनी बळकावल्या जात आहे.लाडक्या उद्योगपतींना लाभ मिळतो,पण सामान्य जनतेला मात्र संघर्ष करावा लागत आहे.म्हणून या सरकारने एक वर्षात केलेल्या कामाची श्वेतपत्रिका काढावी अशी थेट मागणीच वडेट्टीवार यांनी केली.

चंद्रपूर येथील बरांज कोळसा खाणीत पूर्णतःहा नियमांचे उल्लंघन करून अवैध कोळशाचे उत्तखंनन करण्यात येत आहे.हा लाखोंचा कोळसा खुल्या बाजारात विकला जात आहे. पर्यावरण विभागाने या खाणीला २०२३ ला मंजुरी देताना ज्या अटी व शर्ती घातल्या होत्या,त्यांचा भंग केला जात असून प्रकल्पग्रस्तांचे पुनर्वसन अजूनही करण्यात आलेले नाही.पर्यावरण मंत्र्यांपासून ते वन अधिकारीही यात सहभागी आहेत.याविरोधात विधानसभेत आम्ही प्रश्न उपस्थित करणार असा इशाराही वडेट्टीवार यांनी दिला.

महायुती सरकार सत्तेत आले पण विधानसभा असो की विधानपरिषद या सभागृहात विरोधी पक्षनेत्याची नियुक्ती करण्यात आलेली नाही.कारण हे सरकार लोकशाही आणि संविधानाला मानत नाही.लोकशाहीत विरोधी पक्ष महत्वाचा असतो.पण सरकारला विरोधक नको,विरोध नको म्हणून ही पद रिक्त ठेवण्यात आल्याची टीकाही वडेट्टीवार यांनी केली. नागपूर इथे हिवाळी अधिवेशनपेक्षा अर्थसंकल्पीय अधिवेशन घेतले पाहिजे,अशीही मागणी यावेळी वडेट्टीवार यांनी केली.

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या परीक्षांचे वेळापत्रक प्रसिद्ध

■ **महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. ५ :**
शासन सेवेतील विविध पदांवरील भरतीकरीता महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत वर्षभर विविध परीक्षांचे आयोजन करण्यात येते. त्यानुसार सन 2026 मधील नियोजित विविध स्पर्धा परीक्षांचे अंदाजित वेळापत्रक आयोगाच्या या संकेतस्थळावर प्रसिद्ध करण्यात आल्याची माहिती महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाचे अवर सचिव र.प्र. ओतारी यांनी कळविली आहे. प्रस्तावित वेळापत्रकानुसार सन 2026 मध्ये राज्य सेवा मुख्य परीक्षा-2025, महाराष्ट्र वनसेवा मुख्य परीक्षा, महाराष्ट्र स्थापत्य अभियांत्रिकी सेवा मुख्य परीक्षा-2025, महाराष्ट्र कृषि सेवा मुख्य परीक्षा, महाराष्ट्र गट- ब सेवा संयुक्त मुख्य परीक्षा-, महाराष्ट्र गट-क सेवा संयुक्त परीक्षा, दिवाणी न्यायाधीश कनिष्ठ स्तर व न्याय दंडाधिकारी प्रथम वर्ग परीक्षा, महाराष्ट्र नागरी सेवा राजपत्रित परीक्षा-2026, महाराष्ट्र गट-ब (अराजपत्रित) सेवा संयुक्त परीक्षा-2026 व महाराष्ट्र गट-क सेवा संयुक्त परीक्षा-2026 इत्यादी परीक्षा होणार आहेत, असेही कळविण्यात आले आहे.

शालार्थ आयडी प्रकरण
एसआयटीला ३ महिन्यांची दिली मुदतवाढ

छत्रपती संभाजीनगर : राज्यभरात सध्या शिक्षण क्षेत्रातील शालार्थ आयडी घोटाळा गाजतो आहे. यात अनेक मोठे अधिकारी चौकशीसाठी अटकेत आहेत. या घोटाळ्याची व्याप्ती शोधण्यासाठी एसआयटी स्थापन करण्यात आली. या समितीला आता तीन महिन्यांची मुदतवाढ दिली आहे. कोल्हापूरमध्ये टीईटी पेपरफुटी प्रकरणी कडक कारवाई केली असून पुढील तपास सुरू असल्याचे शालेय शिक्षणमंत्री दादा भुसे यांनी सांगितले. शहरात आयडॉल शिक्षक कार्यशाळेचे आयोजन तापडिया नाट्यमंदिर येथे गुरुवार 4 डिसेंबर रोजी करण्यात आले होते. या वेळी माध्यमांशी चर्चा करताना शालेय शिक्षणमंत्री दादा भुसे व राज्यमंत्री पंकज भोयर यांनी ही माहिती दिली. विद्यार्थ्यांमध्ये गुणवत्ता आहे. त्यांना तंत्रज्ञानाचे चांगले आणि वाईट परिणाम देखील शिकवणे आवश्यक आहे. तंत्रज्ञानाचा योग्य वापर शिक्षकांनी शाळांमध्ये करावा. त्यासाठी विशेष उपक्रम राबवण्यात येणार असल्याचेही भोयर यांनी यावेळी माहिती देताना सांगितले.

महाराष्ट्रातील इतर पक्ष कसे चालतील हे देवाभाऊच ठरवतात

मंगलप्रभात लोढा यांचे विधान

मुंबई : महाराष्ट्रातील राजकारणावर मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांची असलेली पकड सर्वश्रूत आहे. त्यांनी आपल्या मुरब्बी राजकारणाच्या जोरावर आतापर्यंत विरोधी पक्षांना निष्प्रभ केल्याचा दावा केला जातो. त्याची प्रचिती मंत्री मंगलप्रभात लोढा यांच्या एका विधानातून आली आहे. भाजप देवाभाऊमय आहेच, पण राज्यातील इतर पक्ष कसे चालतील हे ही देवाभाऊच ठरवतात, असे ते म्हणालेत. त्यांच्या या विधानाची राज्याच्या राजकीय वतुर्ळात खमंग चर्चा रंगली आहे. मुंबई भाजपचा एक मेळावा शुक्रवारी मुंबईत पार पडला. त्यात बोलताना मंत्री मंगलप्रभात लोढा यांनी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्यावर स्तुतीसुमने उधळत वरील विधान केले. यावेळी त्यांनी मुंबईत भाजपला महापौर झाल्यास आपली कॉलर टाईट होणार असल्याचाही दावा केला. मंत्री लोढा म्हणाले, आपण देवाभाऊंची वेगवेगळी रूपे पाहतोय. त्यांची 100 वेगवेगळी रूपे आहेत. त्यांनी मागील वर्षभरात अनेक कामे केली. ते नागपूरचे सर्वात तरुण महापौर झाले.

नृत्यांगणा दीपाली पाटीलची आत्महत्या

■ **महासागर प्रतिनिधी अहिल्यानगर, दि. ५ :**
अहिल्यानगरच्या जामखेड येथे आपल्या मैत्रिणीसोबत राहणाऱ्या दीपाली गोकुळ पाटील नामक नृत्यांगणेने शहरातील एका लॉजमध्ये गळफास घेऊन आत्महत्या केल्याची घटना उजेडात आली आहे. या नृत्यांगणेने हे टोकाचे पाऊल का उचलले? हे अद्याप स्पष्ट झाले नाही. पण रोहित पवारांनी याविषयी एका उच्चपदस्थाकडे बोट दाखवल्यामुळे प्रकरणातील गांभीर्य वाढले आहे.

पोलिसांच्या माहितीनुसार, 33 वर्षीय नृत्यांगणा दीपाली गोकुळ पाटील जामखेड येथील एका कलाकेंद्रात नृत्यांगणा म्हणून काम करत होती. ती मूळची ठाणे जिल्ह्यातील कल्याणची होती. पण सध्या ती आपल्या एका मैत्रिणीसोबत जामखेडच्या तपनेश्वर भागात किरायाने राहत होती. तिने गुरूवारी खर्डा रोडवरील हॉटेल साई लॉज येथील एका रुममध्ये गळफास घेऊन आत्महत्या केली.

दीपाली गुरूवारी सकाळी आपल्या मैत्रिणींना मी बाजारात जाऊन येते असे सांगून बाहेर पडली. दुपारी बराच वेळ झाला तरी ती परत आली नाही. त्यानंतर तिच्या मैत्रिणींनी तिच्याशी फोन करून संपर्क साधण्याचा प्रयत्न केला. पण संपर्क झाला नाही. त्यामुळे तिच्या मैत्रिणींनी ती ज्या ऑटोने गेली त्या ऑटोवाल्याची विचारपूस केली. त्याने सांगितले की, दीपालीला त्याने खर्डा रोडवरील हॉटेल साई लॉज सोडले. त्यानंतर तिच्या मैत्रिणी 5.30 च्या सुमारास त्या लॉजवर गेल्या. तिने दीपालीची विचारपूस केली. त्यानंतर त्या तिच्या रूमच्या दिशेने गेल्या असता त्यांना रूम आतून लॉक असल्याचे आढळले.

त्यांनी आवाज देऊन दीपालीला दार उघडण्यास सांगितले. पण तिने कोणताही प्रतिसाद दिला नाही. त्यामुळे लॉज चालकांनी दुसऱ्या चावीने रूमचा दरवाजा उघडला असता दीपालीने छताच्या पंख्याला गळफास लावून आत्महत्या केल्याचे आढळून आले. त्यानंतर त्याची माहिती पोलिसांना देण्यात आली. नृत्यांगणा दीपालीने आत्महत्या का केली? हे अजून स्पष्ट झाले नाही. पण या प्रकरणी तिची मैत्रिण हर्षदा रवींद्र कामठे हिच्या तक्रारीनुसार जामखेड पोलिस ठाण्यात गुन्हा दाखल करण्यात आले आहे.

मंडलाधिकारी महिलेला लाच घेताना पकडले

■ **महासागर प्रतिनिधी, पुणे, दि. ५ :**
भोरमधील मंडलाधिकारी महिलेला लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागाने (एसीबी) एक लाखांची लाच घेताना गुरुवारी पकडले. याप्रकरणी महिलेविरुद्ध लाचलुचपत प्रतिबंधक कायद्यान्वये गुन्हा दाखल करून त्यांना अटक करण्यात आली. याबाबत एकाने लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागाकडे तक्रार दिली होती. त्यानुसार, तक्रारदार २३ वर्ष तरुण व्यावसायिक आहे. १९ नोव्हेंबर ते १० डिसेंबर या कालावधीसाठी २०० ब्रास माती वाहतुकीचा परवाना त्याने भोरमधील तहसील कार्यालयाकडून घेतल होता. त्यापोटी त्याने एक लाख २६ हजार २३० रुपये रॉयल्टी स्वरूपात भरले होते. परवाना मिळाल्यानंतर माती वाहतूक सुरू करण्यात आली. निगुडघर येथील मंडलाधिकारी यांनी ३० नोव्हेंबर रोजी माती वाहतूक करणाऱ्या गाड्या अडविल्या. माती वाहतूक करण्यासाठी दीड लाख रुपयांची लाच मागितली. पैसे न दिल्यास माती वाहतूक करू दिली जाणार नाही, अशी धमकी त्यांनी दिली. त्यानंतर तक्रारदाराला पुन्हा कार्यालयात बोलावून त्याच्याकडे लाच मागण्यात आली.

वरळीत ठाकरे गट आणि भाजप आमने-सामने
कामगार युनियनच्या मुद्द्यावरून गोंधळ

■ **महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. ५ :**
शिवसेना ठाकरे गटाचे कार्यकर्ते आणि भाजपचे कार्यकर्ते वरळी येथील सेंट रेजीस हॉटेलमध्ये कामगार युनियनवरून एकमेकांना भिडल्याचे पाहायला मिळाले. सेंट रेजीस हॉटेलच्या बाहेर जवळपास अर्धा ते पाऊण तास हा गोंधळ सुरू होता. तसेच गोंधळ घालणाऱ्या कार्यकर्त्यांवर कारवाई केली जाणार असल्याची माहिती मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी दिली आहे.

शिवसेना ठाकरे गटाच्या कामगार युनियनमधील काही कार्यकर्त्यांनी भाजपच्या अखिल भारतीय कर्मचारी संघात प्रवेश केला. भाजपच्या याच फोडाफोडीच्या विरोधात ठाकरे गटाची भारतीय कामगार सेना आक्रमक झाल्याचे पाहायला मिळाले. यावेळी भाजप प्रणित अखिल भारतीय कामगार संघाचे कार्यकर्ते देखील आक्रमक झाले होते. पोलिसांनी वेळीच हस्तक्षेप केल्याने पुढील वाद टळला. यावेळी दोन्ही बाजूच्या कार्यकर्त्यांनी जोरदार घोषणाबाजी केली.

यावेळी उद्धव ठाकरे यांच्यासोबत कामगार कार्यकर्ते का टिकत नाहीत, याचे त्यांनी आत्मपरीक्षण करावे, असा खोचक सल्ला भाजपच्या पदाधिकाऱ्यांनी दिला. तर असली फोडाफोडी आम्हाला मान्य नाही, आम्ही शांत बसणार नाही, असे ठाकरे गटाच्या कामगार सेनेच्या कार्यकर्त्यांनी म्हटले आहे.

एका वृत्तसंस्थेशी बोलताना भाजप पदाधिकाऱ्याने सांगितले की, सेंट रेजीसमध्ये भारतीय जनता पक्षाची युनियन होतीच. आजही काही कार्यकर्ते आमच्याकडे आले. आमच्या युनियनचा बोर्ड लावण्यासाठी आम्ही आलो होतो जेणेकरून कामगारांचा युनियनशी चांगला संपर्क राहील आणि त्यांच्या न्याय हक्कांसाठी आम्हाला आवाज उठवता येईल. परंतु, ठाकरे सेनेच्या काही कार्यकर्त्यांनी उगीचच गोंधळ घालण्याचा प्रयत्न केला. भाजपने कोणतीही संघर्षाची भूमिका घेतलेली नाही, असे त्यांनी सांगितले आहे.

राडा करणाऱ्यांवर कारवाई करणार मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस

दरम्यान, वरळी येथे झालेल्या राड्यावर मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी पत्रकारांशी बोलताना प्रतिक्रिया दिली आहे. ते म्हणाले, राडा करणाऱ्यांवर कारवाई करणार असून सगळ्यांना कामगार युनियनमध्ये त्यांच्यामनाप्रमाणे काम करण्याचा अधिकार आहे. संविधानानुसार सगळ्यांना मनाप्रमाणे काम करू द्यावे, असे फडणवीस यांनी म्हटले आहे.

आग्र्यात छत्रपती शिवाजी महाराज यांच्या स्मारकासाठी महाराष्ट्र शासनाचा महासंकल्प

■ **महासागर प्रतिनिधी मुंबई, दि. ५ :**
महाराष्ट्र शासनाच्या पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभागाने आग्र्यात छत्रपती शिवाजी महाराज यांच्यासाठी भव्य स्मारक उभारण्याचा निर्णय घेतला आहे. यासाठी शासनाने विशेष समिती स्थापन करण्याचा आदेश जारी केला असून, या समितीत विविध उच्चपदस्थ राजकीय नेते, शासकीय अधिकाऱ्यांबरोबर इतिहासतज्ज्ञांचा समावेश आहे. या निर्णयामुळे महाराष्ट्र शासनाने आग्यातील त्या जागेचे अधिग्रहण करून, स्मारकासोबत संग्रहालय व माहिती केंद्रही उभारण्याची तयारी सुरू केली आहे.

शासनाच्या जारी झालेल्या शासन निर्णयानुसार आग्र्यामध्ये तो परिसर, जिथे छत्रपती शिवाजी महाराज यांना नजरकैद ठेवण्यात आले होते, तो महाराष्ट्र शासनाकडून अधिग्रहित केला जाईल. त्याठिकाणी एक प्रतिष्ठापूर्ण स्मारक निर्माण करण्यात येईल, व निधीसाठी आवश्यक तरतूद आगामी अर्थसंकल्पात करण्याची हमी आहे.

या प्रकल्पासाठी नोडल विभाग म्हणून पर्यटन विभाग निवडण्यात आला असून, जमीन अधिग्रहण, निधी उपलब्धता, आणि विकास कामांची जबाबदारी हे विभाग करणार आहेत. स्मारकाबरोबरच, इतिहासाचे जतन व प्रदर्शन करण्यासाठी संग्रहालय, माहितीपट/दृश्य-श्राव्य कार्यक्रम असे विविध उपक्रमही या प्रकल्पाचा भाग असणार आहेत.

नव्याने स्थापन झालेल्या समितीचे अध्यक्ष म्हणून पर्यटनमंत्री शंभूराज देसाई यांची निवड करण्यात आली आहे. सदस्यांमध्ये राजशिष्टाचार व पणन मंत्री जयकुमार रावल, पर्यटन राज्यमंत्री इंद्रनील नाईक, पर्यटन विभागाचे मुख्य सचिव, व्यवस्थापकीय संचालक, तसेच पर्यटन संचालनालय मुंबई, पुरातत्त्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय मुंबईचे अधिकारी आहेत. त्याचबरोबर इतिहासतज्ज्ञ म्हणून विक्रमसिंह मोहिते, डॉ. केदार फाळके, ॲड. मारुती आबा गोळे, सुधीर श्रीरंग थोरात यांचा समावेश आहे. या समितीचे सचिव म्हणून महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, मुंबईचे महाव्यवस्थापक नियुक्त करण्यात आले आहेत. या समितीचे प्राथमिक काम म्हणजे,

सर्वप्रथम त्या ऐतिहासिक जागेचे नकाशा, जमीन, व वास्तूंची पाहणी करणे व पुरावे तपासणे; नंतर स्मारकाची संकल्पना (थीम), डिझाइन, प्रकल्प रूपरेषा तयार करून ती शिखर समिती समोर सादर करणे. त्यानंतर, निधी उपलब्धता, जमीन अधिग्रहण, बांधकाम व संग्रहालयाच्या रचना सुरू होणार आहेत.

विमान प्रवासाचे दर गगनाला भिडले

■ **महासागर प्रतिनिधी, पुणे, दि. ५ :**
इंडिगो कंपनीने आपल्या फ्लाइट रद्द केल्याने देशभरातील महत्त्वाच्या विमानतळांवर प्रवाशांचा खोळंबा झाल्याचे पाहायला मिळाले. अनेक महत्त्वाच्या विमानतळांवर प्रवाशांची मोठी गर्दी झाली होती तसेच त्यांना मनस्ताप देखील सहन करावा लागला. यानंतर इंडिगो कंपनीने एक पत्रक जारी करत प्रवाशांची माफी देखील मागितली. त्यातच आता पुण्यातून मुंबई, दिल्ली व बांगळुरूला जाणाऱ्या विमानांच्या तिकीटांचे दर अक्षरशः गगनाला भिडल्याचे पाहायला मिळत आहे. पुण्याहून मुंबईला जाण्यासाठी तब्बल 61 हजार रुपये प्रवाशांना मोजावे लागणार असल्याचे दिसून येत आहे. यामुळे पुन्हा एकदा प्रवाशांकडून संताप व्यक्त केला जात आहे.

इंडिगोच्या विमानसेवा अचानक खंडित झाल्याने इतर विमानसेवा कंपन्यांनी आपल्या तिकीट दरात मोठी वाढ केली आहे. पुणे ते मुंबई 61 हजार रुपये इतके तिकीट झाले आहे.

तसेच पुणे ते दिल्ली विमानाचे दर 27 हजार तर पुण्याहून बंगळुरूसाठी 49 हजार रुपये मोजावे लागत असल्याचे दिसत आहे. तसे पाहायला गेले तर मुंबईहून लंडनला जाण्यासाठी किमान इकॉनमी तिकीट 50 ते 70 हजार इतके आहे. तर मुंबईहून थायलंडला 15 ते 30 हजार रुपये इतके तिकीट आकारले जाते.

नागपूर हिवाळी अधिवेशन
राजकारण, पिकनिक आणि उपराजधानीचे बदलते स्वरूप

नागपूरमध्ये ८ डिसेंबरपासून सुरू होणारे हिवाळी अधिवेशन पुन्हा एकदा अनेक प्रश्नांना हवा देत आहे. कधीकाळी सत्ता, संघर्ष आणि प्रशासकीय जबाबदारीचे वजन असलेले हे अधिवेशन आता हळूहळू राजकीय पिकनिक, नेटवर्किंग आणि इव्हेंट कल्चरचा हंगाम बनत चालले आहे. शहरातील राजकीय जाणकारांपासून सर्वसामान्य नागपूरकरांपर्यंत सर्वजण एकच बोलताना दिसतात– अधिवेशन कमी, पिकनिक जास्त.

डॉ. प्रवीण डबली
वरिष्ठ पत्रकार
९४२२१२५६५६

उपराजधानीत सध्या हॉटेल क्षेत्रात मोठी धावपळ आहे. नागपूरची हॉटेल इंडस्ट्री हिवाळी सत्राला सरळ गोल्डन सीझन म्हणू लागली आहे. ३३ मंत्र्यांपैकी फक्त २४ जणांनाच रविभवनातील कॉटेज मिळतात. बाकी मंत्री, शेकडो अधिकारी आणि त्यांचे पाहुणे थेट प्रीमियम हॉटेलांचा पर्याय निवडतात.

शहरातील बहुतेक हॉटेल्स या काळात पूर्णपणे बुक असतात. खोल्यांचे दर ६० ते ७० हजार रुपये प्रति रात्रपर्यंत पोहोचतात. अनेक हॉटेलांनी अधिवेशन पॅकेज आणि अधिवेशन मेन्यू सुद्धा जाहीर केले आहेत. यंदा आणखी एक ट्रेंड वेगाने वाढताना दिसतो–ताडोबा, पेंच, बोर आणि करहांडला येथे वाढलेली सफारी बुकिंग. नेते, अधिकारी आणि त्यांचे पाहुणे जंगल सफारीला अनौपचारिक कार्यक्रमांचा भाग मानू लागले आहेत. सकाळ- संध्याकाळ राजकीय बैठकांमध्ये उपस्थिती आणि मधल्या वेळेत जंगलभ्रमंती– नागपूरचा नवा समीकरण स्पष्ट होत आहे.

याच्या उलट नागपूरकर विचारतात, या सत्रातून शहराच्या मूलभूत प्रश्नांचे समाधान केव्हा होणार? पाणीपुरवठा, ड्रेनेज, सीवरेज, रस्त्यांची समस्या, पेंडिंग देयके, डेंग्यूची परिस्थिती–हे प्रश्न वर्षानुवर्षे फाईलमध्येच अडकून आहेत. सरकारी खर्च मात्र वाढत चालला आहे. गेल्या वर्षी फक्त इंधनावर दीड कोटी रुपये खर्च झाले. नागभवनातील नव्या बंगल्यांसाठी २३६ कोटींचे प्रावधान, तर कार्यालयीन वापरासाठी ९४ कोटींचा वेगळा प्रस्ताव. परंतु नागरिकांच्या प्रत्यक्ष अडचणींवर समाधानकारक प्रगती कुठेच दिसत नाही. अधिवेशनाचा दुसरा महत्त्वाचा पैलू म्हणजे आंदोलन. एक काळ होता, जेव्हा नागपूरमध्ये ५०,००० लोकांचे मोर्चे निघत. आज परिस्थिती बदलली आहे. काहीशे लोकांचे प्रतीकात्मक निदर्शने, सोशल मीडिया ट्रेंड्स आणि औपचारिक घोषणा– तेवढ्यावरच आंदोलन मर्यादित झाले आहे. २००५ मध्ये शेतकरी प्रश्नावर विधानसभेत केरोसिन ओतून घेतलेला गुलाबराव गावंडे यांचा तीव्र निषेध आज अप्रूपासारखा वाटतो. १९९४ ची गोवारी चेंगराचेंगरी आजही नागपूरच्या इतिहासावरची मोठी जखम आहे–११४ जणांना जीव गमवावा लागला. त्या स्मृतीवर उभारलेला शहीद गोवारी फ्लायओव्हर आजही अव्यवस्थित वाहतूक आणि अपघातांच्या बातम्यांमुळे चर्चेत असतो. या काळात नागपूर कराराची आठवणही ताजी होते. १९५३ मध्ये राजधानीचा दर्जा गेला, पण बदल्यात एक महिन्याचे स्वतंत्र अधिवेशन देण्याचे आश्वासन देण्यात आले होते. आज ते अधिवेशन अनेकदा फक्त सातझआठ दिवसांतच आटोपते. विदभार्तील लोकांच्या भाषेत हे स्पष्टपणे व्यक्त होते– टिचका नाही, थेट चुना आहे.

या वर्षीच्या अधिवेशनात ओबीसी आरक्षण, शेतकरी प्रश्न, वीज दरवाढ, शिक्षणातील अडचणी, नागपूरच्या स्थानिक समस्या, मनपाची आर्थिक स्थिती यांसारखे मुद्दे उठण्याची शक्यता आहे. पण नागपूरकरांच्या मनातील शंका तशीच आहे–या मुद्द्यांवर खरी चर्चा होईल का? की पुन्हा एकदा राजकीय डिनर, लॉबी मीटिंग आणि हॉटेलमधील भेटीगाठींचाच जोर राहील? उपराजधानी नागपूरचे स्वरूप बदलत आहे. त्याचबरोबर अधिवेशनाची मूळ भावना देखील बदलते आहे. आणि शेवटी प्रश्न तोच–हे अधिवेशन जनतेच्या हितांचे व्यासपीठ बनेल का, की पुन्हा एकदा राजकीय पिकनिक म्हणूनच नोंदले जाईल?

आज विदर्भ केसरी ब्रजलालजी बियाणी जयंती सोहळा

अकोला–ज्येष्ठ स्वतंत्रता सेनानी, भारतीय राज्य घटना समितीचे सदस्य विदर्भ केसरी ब्रजलाल बियाणी यांच्या जयंतीचा सोहळा आज शनिवार दि ६ डिसेंबर रोजी सकाळी ८-३०वाजता स्थानीय गांधी जवाहरलाल बाग मधील स्व भाईजीच्या पुतळा परिसरात आयोजित करण्यात आला आहे.माहेश्वरी समाज ट्रस्ट,अकोला जिल्हा मराठी पत्रकार संघ,विदर्भ चेंबर,जेष्ठ नागरिक संघ व राजस्थानी सेवा संघाच्या वतीने आयोजित या कार्यक्रमात प्रमुख पाहुणे म्हणून राजस्थानी सेवा संघाचे माजी अध्यक्ष व माजी नगरसेवक सिद्धार्थ शर्मा उपस्थित राहणार आहेत. या

कार्यक्रमात स्व भाईजींना आदरांजली वाहण्या साठी सर्व नागरिकांनी उपस्थित रहावे असे आवाहन माहेश्वरी समाज ट्रस्टचे प्रधानमंत्री विजयकुमार राठी,अकोला जिल्हा मराठी पत्रकार संघाचे अध्यक्ष शौकतअली मीर साहेब,विदर्भ चेंबरचे अध्यक्ष निकेश गुप्ता, जेष्ठ नागरिक संघाचे अध्यक्ष चंद्रकांत कुळकर्णी,राजस्थानी सेवा संघाचे अध्यक्ष मनोज खंडेलवाल यांनी केले.

मेळघाटचे वनवैभव,आदिम संस्कृतीचे घडणार दर्शन

▪जिल्हाधिकारी वर्षा मीना यांच्याकडून स्थळांची पाहणी ▪सांस्कृतिक कार्यक्रमांची रेलचेल; महोत्सवात वैशिष्ट्यपूर्ण कार्यक्रम

▪अकोला,दि ४ (प्रतिनिधी) :

सातपुड्यात वसलेल्या मेळघाटचे वनवैभव, आदिम संस्कृतीचे दर्शन घडविण्यासाठी जिल्ह्यात नरनाळा महोत्सव दि. ३० जानेवारी ते दि. १ फेब्रुवारी दरम्यान होणार आहे. त्यात सांस्कृतिक कार्यक्रमांची रेलचेल, तसेच वनपर्यटन, नौकाविहार आदी वैशिष्ट्यपूर्ण कार्यक्रम असतील. त्या दृष्टीने सर्व यंत्रणांनी समन्वयाने काम करण्याचे निर्देश जिल्हाधिकारी वर्षा मीना यांनी आज अकोट येथे दिले.

महोत्सवाच्या पूर्वतयारीच्या अनुषंगाने संबंधित यंत्रणांची बैठक जिल्हाधिका-यांच्या अध्यक्षतेत अकोट येथील उपविभागीय कार्यालयात झाली झाली, त्यावेळी त्या बोलत होत्या. अकोटचे उपविभागीय अधिकारी मनोज लोणारकर, अकोट वन्यजीव विभागाचे उपवनसंरक्षक राहूलसिंग तोलिया, उपविभागीय पोलीस अधिकारी निखिल पाटील, तहसीलदार सुनील चव्हाण, समाधान सोनवणे व इतर अधिकारी, तसेच महोत्सव समितीचे सदस्य उपस्थित होते.पर्यटक, निसर्गमित्र व वनप्रेमींच्या जिव्हाळ्याचा विषय असलेला नरनाळा पर्यटन महोत्सव १३ वर्षांनंतर पुन्हा आयोजित करण्यात येत आहे. मेळघाटचे समृद्ध वनवैभव, ऐतिहासिक नरनाळा किल्ला, आदिम संस्कृती व परंपरांचे दर्शन महोत्सवातून घडणार असून, नौकाविहार, सफारी, आदिवासी नृत्यकला

सादरीकरण, पक्षीनिरीक्षण, गड भटकंती, गिर्यारोहण आदी साहसी खेळ, छायाचित्र प्रदर्शन याबरोबरच अनेकविध सांस्कृतिक महोत्सवांचे आयोजन केले जाणार आहे. त्या अनुषंगाने स्थळ पाहणी जिल्हाधिकारी श्रीमती मीना यांनी केली.

यावेळी त्यांनी पोपटखेड येथील जलाशय प्रकल्प, शहानूर येथे भेट दिली. यावेळी त्यांनी समिती सदस्य, स्थानिक प्रतिनिधींशी संवाद साधून चर्चा केली. नौकाविहार, वनपर्यटनाबरोबरच पॅरासेलिंग व साहसी खेळांचा महोत्सवात समावेश आहे. वन्यजीवनाची सफर घडविण्याबरोबरच विविध कलाप्रदर्शनातून सातपुड्याच्या संस्कृतीचे दर्शन घडणार आहे. त्यासाठी सुसज्ज दालने, दर्जेदार उपक्रमांची आखणी करावी. महोत्सवाच्या दृष्टीने आवश्यक रस्तेदुरूस्ती, बस, इतर सुविधांची तयारी वेळेत करावी. महसूल, वनविभाग, पाटबंधारे विभाग यासह सर्व संबंधित यंत्रणांनी समन्वयाने महोत्सव यशस्वी करावा, असे निर्देश जिल्हाधिका-यांनी दिले. महोत्सवाची व्यापक प्रसिद्धी व्हावी. स्वयंसेवी संघटनांचा सहभाग मिळवावा. महोत्सवाची माहिती सर्वदूर पोहोचण्यासाठी व्हिडीओ, माहितीपट, बातम्या, फलक आदींद्वारे सर्वदूर प्रसिद्धी करावी, असे निर्देश जिल्हाधिकारी श्रीमती मीना यांनी यावेळी दिले.

पोलीस स्टेशन अकोट शहरची दारूची धडक कार्यवाही

देशी दारू चा ५३,२८० रूपयाचा मुद्देमाल जप्त

▪अकोला,दि ४ (प्रतिनिधी) :

पोलीस अधिक्षक सा यांनी सुरू केलेल्या प्रहार मोहीम अंतर्गत तसेच इलेक्शन संबंधाने पो. स्टे परिसरात पेट्रोलींग करीत असतांना गुप्त बातमीदारार्फत मिळालेल्या माहिती वरून दि ०४/१२/२०२५ रोजी पो.स्टे अकोट शहर चे डि. बी पथक चे नापोकॉ विपुल सोळंके, पोकॉ मोहन दुर्गे, पोकॉ अश्विन चौव्हाण असे मिळालेल्या माहिती प्रमाणे सोनु चौक अकोट येथे दोन पंचासोबत थांबुन माहिती प्रमाणे एक इसम त्याचे मोटर सायकलवर आठवडी बाजार कडून येतांना दिसला सदर इसमास पो. स्टॉफ च्या मदतीने थांबवुन त्यास पंचासमक्ष नाव गाव विचारले असता त्याने त्याचे नाव राजु तेजराव सरदार वय ३६ वर्ष रा. सौदंळा ता. तेल्हारा जि. अकोला असे सांगितले व पंचासमक्षं त्याचे जवळ असलेल्या थैलीची पाहणी केली असता त्यामध्ये मॅकडॉल कंपनीच्या १८० एम एल च्या सिलबंद कॉटर एकुण २४ नग प्रत्येकी कॉटर किंमत २२० /- रू दराणे असे एकुण ५,२८० /- रू चा व एक जुनी वापरती काळया रंगाची हिरो डेस्टीनी स्कुटी क्र एम एच ३० बी एस ३४९४ किं अं ४८,००० /- रू असा एकुण ५३,२८० /- रू चा मुद्देमाल जप्ती पत्रका प्रमाणे पंचासमक्ष जप्त करून ताब्यात घेतला वरून पो.स्टे 'अकोट शहर येथे अप नं ४७१

/ २०२५ कलम ६५ (ई) म.दा.का प्रमाणे गुन्हा दाखल केला असुन पुढील कार्यवाही करीत आहो. सदरची कारवाई मा. पोलीस अधिक्षक श्री अर्चित चांडक, मा. अप्पर पोलीस अधिक्षक श्री बी. चंद्रकांत रेड्डी, मा. सहा. पोलीस अधिक्षक तथा उपविभागीय पोलीस अधिकारी अकोट श्री निखील पाटील यांचे मार्गदर्शनाखाली पो. नि. श्री अमोल माळवे, डि.बी. पथक इंचार्ज पोउपनि वैभव तायडे, नापोकॉ विपुल सोळंके, पोकॉ मोहन दुर्गे, पोकॉ अश्विन चौव्हाण यांनी केली आहे.

जठारपेठ भागात १,००० कापडी पिशव्यांचे मोफत वितरण

▪अकोला,दि ४ (प्रतिनिधी) :

पर्यावरण संरक्षण गतिविधी अंतर्गत पेड़ - पाणी - पॉलिथीन या तीन आयामांपैकी पॉलिथीन निर्मूलन या आयामावर आधारित कचरा निर्मूलन व पर्यावरण संवर्धन या उद्देशाने जठारपेठ भागातील महाकाली नगर संघाच्या व मै वसुधा विकास (डॉ योगेश व डॉ मनीषा पालीवाल) वतीने नागरिकांसाठी एक स्तुत्य उपक्रम राबविण्यात येत आहे.या उपक्रमांतर्गत समाजातूनच जुन्या, वापरात नसलेल्या साड्या संकलित करून त्या गरजू कामगारांकडून कापडी पिशव्या तयार करून घेण्यात आल्या. अशा प्रकारे सुमारे १,००० टिकाऊ कापडी पिशव्या शिवून तयार करण्यात आल्या. पर्यावरणपूरक या पिशव्या प्लास्टिकच्या वापराला पर्याय ठरून प्लास्टिक निर्मूलन व कचरा कमी करण्यासाठी मोलाचे योगदान देतील.या कापडी पिशव्यांचे मोफत वितरण रविवार, दिनांक ०७ डिसेंबर २०२५ रोजी सकाळी ८.३० वाजता स्थळ, गिरीधर डेअरी, सम्राट हॉटेलच्या बाजूला, महाकाली नगर, जठारपेठ, अकोला येथे करण्यात येणार आहे.त्यामुळे पर्यावरण संरक्षणात आपले योगदान देण्यासाठी नागरिकांनी मोठ्या संख्येने उपस्थित राहून या उपक्रमाचा लाभ घ्यावा, असे आवाहन पर्यावरण संरक्षण गतिविधी, अकोला महानगर यांच्या वतीने करण्यात आले आहे

समाजवादी विचारवंत पन्नालाल सुराणा यांना विविध संघटनांची श्रध्दांजली

▪अकोला,दि ४ (प्रतिनिधी)

ज्येष्ठ स्वतंत्रता सेनानी, मराठवाडा दैनिकाचे माजी संपादक, माजी राष्ट्र सेवा दल प्रमुख, समाजवादी विचारवंत पन्नालाल सुराणा यांचे नुकतेच निधन झाले. अ.भा. समाजवादी शिक्षण हक्क सभेच्या वतीने साने गुरुजी वाचनालयात खाजगी शिक्षण संस्था संचालक मंडळाचे जिल्हाध्यक्ष ॲड विलास वरवरे यांचे अध्यक्षतेखाली श्रध्दांजली सभा संपन्न झाली. पन्नालालजी सुराणा प्रखर देशभक्त होते.आणीबाणीत काही काळ त्यांचा सहभाग सहवास अकोलेकरांना लाभला.तेव्हा त्यांनी महाविद्यालयीन युवकांना एकत्र करून सामाजिक न्याय, समतेच्या विचारांचे स्फुल्लिंग तरुणांमध्ये पेरले होते.असे प्रेरणादायी व्यक्तिमत्व हरपल्याचे प्रतिपादन ॲड. विलास वखरे यांनी केले. कष्टकरी शेतकरी वर्गाची लढाई पन्नालालजी लढले.आपली लेखणी त्यांनी समाजातील वंचित घटकाच्या हक्कासाठी झिजवली. त्यांच्या जाण्याने चळवळीच्या युगाचा अस्त झाला अशा शब्दात वनराई बालकुमार साहित्य संमेलनाचे संयोजक बबनराव कानकिरड यांनी श्रद्धांजली वाहिली. किल्लारी- लातूर भागात मोठ्या प्रमाणावर भूकंप झाला असताना अनाथ झालेल्या मुलांसाठी पन्नालालजींनी लोक सहभागातून धरती विद्यालय सुरू केले. अनाथां चे नाथ बनले. त्यांच्या राहण्याची, शिक्षणाची सोय केली. त्यांच्या जाण्याने गरजू विद्यार्थ्यांचा आधार संपल्याचे प्रतिपादन अ.भा. समाजवादी शिक्षण हक्क सभेचे जिल्हाध्यक्ष

प्रा.विवेक हिवरे यांनी श्रद्धांजली वाहिली. समाजातील शेवटच्या घटकाला बालवाडी ते उच्च शिक्षण मोफत व उच्च दर्जाचे मिळावे यासाठी त्यांनी लढा दिला. सर्व वंचित बहुजन घटकांचे वतीने देशमुख शिक्षण मंचाचे जिल्हाध्यक्ष देवेंद्र टाले यांनी श्रद्धांजली वाहिली. राष्ट्र सेवा दलाचे जिल्हाध्यक्ष एडवोकेट दिनकर बुंदे,साने गुरुजी कथामालेचे अरविंद पाठक, राष्ट्रसेवा दलाचे शहराध्यक्ष श्यामभाऊ कमला कर दुर्गे, महाराष्ट्र अंनिसचे प्रा. प्रवीण वाघमारे, व-हाडी बोली अभ्यासक डॉ.रावसाहेब काळे, छत्रभारती संघटनेचे ऋषिकेश निमकंडे, संजय इंगळे भटोरी, गजानन भिमकर,विजय अंभोरे साहेबराव गवई,भानुदास दगडूजी गायकवाड, कृष्णा अरविंद चौके, सागर पुरुषोत्तम काळे यांच्यासह समाजवादी अध्यापक सभा, राष्ट्रसेवा दल,साने गुरुजी कथामाला, श्री गुरुदेव सेवा मंडळ व असंख्य कार्यकर्त्यांनी भावपूर्ण श्रद्धांजली वाहिली.

नवीन प्रशासकीय इमारतीसाठी तांत्रिक सल्लागार नियुक्त

▪अकोला,दि ४ (प्रतिनिधी) :

महापालिकेच्या नवीन प्रशासकीय इमारतीच्या बांधकामासाठी प्रशासनाने तांत्रिक सल्लागार म्हणून एका कंपनीची नियुक्ती केली आहे. ही नवी प्रशासकीय इमारत टॉवर ते रतनलाल प्लॉट मार्गावरील उर्दू शाळेच्या जागेत उभारली जाणार आहे. सध्या महापालिकेच्या कार्यालयासाठी उपलब्ध असलेली जागा, सभागृह आणि भविष्यात वाढणारी नगरसेवकांची संख्या लक्षात घेऊन प्रशासनाने नवीन इमारतीसाठी जागेचा शोध घेतला होता. अनेक ठिकाणच्या शोधानंतर, नझूल शिट क्रमांक ५५, नझूल भूखंड क्रमांक ११- १ मधील २५, ५६७ चौरस मीटर जागेचा आगाऊ ताबा जिल्हाधिकाऱ्यांनी महापालिकेला दिला आहे. यापूर्वी इमारतीच्या बांधकामासाठी दहा कोटी रुपयांचा निधी मंजूर झाला होता. मात्र, अनेक वर्षे उलटल्यामुळे आता शासनाने इमारतीच्या बांधकामासाठी १०० कोटी रुपयांचा निधी मंजूर केला आहे. या पार्श्वभूमीवर, महापालिका प्रशासनाने बांधकाम सुरू करण्याच्या उद्देशाने तांत्रिक सल्लागार नियुक्त करण्याचा निर्णय घेतला. यासाठी निविदा प्रसिद्ध करण्यात आल्या होत्या. पहिल्यांदा पाच निविदा प्राप्त झाल्या, परंतु तांत्रिक बाबींची पूर्तता न केल्यामुळे प्रशासनाने पुन्हा फेर-निविदा प्रसिद्ध केल्या. फेर - निविदेला चांगला प्रतिसाद मिळाला आणि तांत्रिक बाबींची पूर्तता झाल्याने एका कंपनीची तांत्रिक सल्लागार म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.

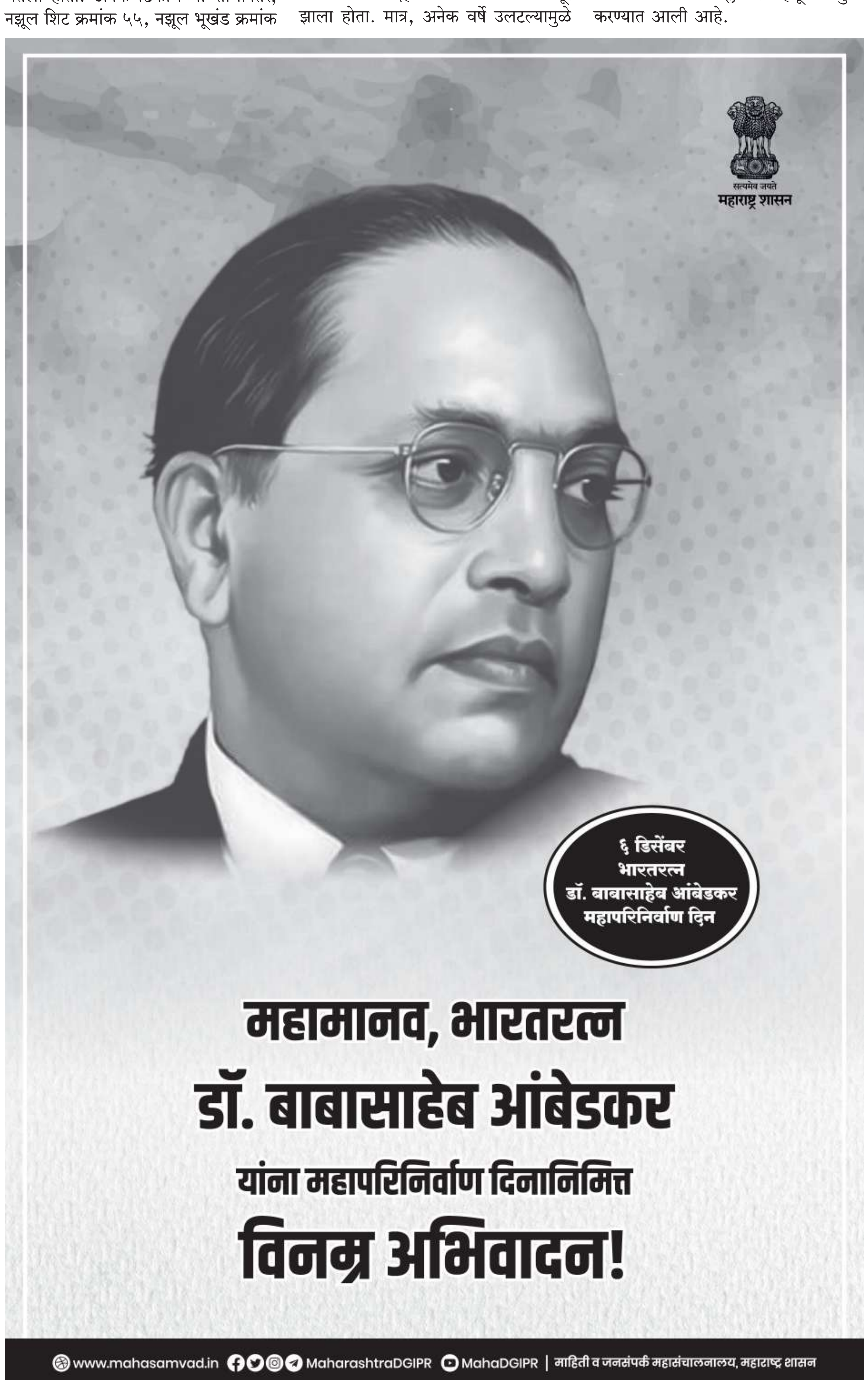

थकित करापोटी पश्चिम झोन येथील मालत्तावर सीलची कारवाई

▪अकोला,दि ४ (प्रतिनिधी) :

मनपा आयुक्त तथा प्रशासक डॉ.सुनिल लहाने यांच्या आदेशान्वये तसेच मनपा अतिरिक्त आयुक्त सुमेध अलोने, उपायुक्त विजय पारतवार आणि सहा.गजानन घोंगे यांच्या मार्गदर्शनात अकोला महानगरपालिका क्षेत्रातील पश्चिम झोन अंतर्गत डाबकी रोड येथील रेणुका नगर स्थित वार्ड क्रं. बी -६ मालमत्ता क्रं. ३४५, श्रीमती पार्वताबाई दांदळे यांचेकडे २०१७-१८ पासून आज पर्यंतचे एकुण रक्कम रूपये २,२५,५५१/- एवढा मालमत्ता कर थकित असल्याने त्यांच्या मालमत्तावर सील लावण्याची कारवाई करण्यात आली आहे. सदर कारवाईत सहा.कर अधिक्षक राजेश जाधव, कर वसुली लिपिक राजेश धारस्कर, प्रकाश मालगे, मुदस्सर अमीन, सै.अजहर, सुनिल गरड आदींची उपस्थिती होती.अकोला महानगरपालिका क्षेत्रातील मालमत्ता धारकांनी आपला थकित व चालू वर्षातील मालमत्ता कराचा भरणा एकरकमी करून सील, जप्ती व लीलाव सारख्या अप्रीय कारवाई टाळावे असे आवाहन मनपा प्रशासनाव्दारे करण्यात आले आहे.

अकोला रेल्वे स्थानकावर चोरीच्या घटना वाढल्या

▪अकोला,दि ४ (प्रतिनिधी) :

अकोला रेल्वे स्थानक परिसरात गेल्या काही दिवसांत चोरीच्या घटनांमध्ये लक्षणीय वाढ झाली असून प्रवाशांच्या सुरक्षिततेबाबत गंभीर प्रश्न उपस्थित झाले आहेत. रेल्वे पोलिस दल (आरपीएफ) आणि सरकारी रेल्वे पोलिस (जीआरपी) यांच्यावर प्रवाशांची सुरक्षा राखण्याची जबाबदारी असली, तरीही त्या जबाबदारीत हे दोन्ही विभाग अपयशी ठरत असल्याची प्रवाशांची तक्रार आहे.

प्राप्त माहितीनुसार, अकोला रेल्वे स्थानकावरून ये-जा करणाऱ्या तीन वेगवेगळ्या गाड्यांमध्ये झालेल्या घटनांमध्ये प्रवाशांचे एकूण ४ लक्ष ३३ हजार १०० रुपयांचे मौल्यवान सामान अज्ञात चोरट्यांनी लंपास केले आहे. पीडित प्रवाशांनी दिलेल्या माहितीनुसार, गाड्यांमध्ये वारंवार उचलबांगडी होत असून, चोरांचा धाडस दिवसेंदिवस वाढत आहे. तक्रारींनुसार, जीआरपीने संबंधित घटनांवर गुन्हे दाखल करून तपास सुरू केला आहे; मात्र चोरीच्या घटनांच्या तुलनेत तपासाचा वेग अत्यंत कमी आणि नगण्यअसल्याचे उघड झाले आहे. एका प्रवाशाने तर सुरक्षेची जबाबदारी पार पाडणाऱ्या विभागांवर थेट टीका करत 'हे अधिकारी फक्त रोजंदारीवर काम करणाऱ्या व्यक्तीप्रमाणे कर्तव्य पार पाडतात. प्रवाशांची सुरक्षा त्यांच्या दृष्टीने प्राधान्यक्रमावर नाही' असे कठोर शब्दांत मत व्यक्त केले. प्रवाशांच्या वाढत्या तक्रारी आणि असंतोष लक्षात घेता काही नागरिकांनी प्रशासनाला सुचवले की अकोला जीआरपी अधिकाऱ्यांना तात्काळ नियंत्रण कक्षात नियुक्त करावे, वर्षानुवर्षे एकाच ठिकाणी कर्तव्यावर असलेल्या आणि कार्यक्षमतेत कमी पडणाऱ्या कर्मचाऱ्यांना मुख्यालयात हलवावे, आणि त्यांच्या जागी नवीन नियुक्त अधिकारी व कर्मचारी तैनात करावेत, ज्यामुळे तपासाची गुणवत्ता आणि गस्त वाचेल. अकोला स्टेशनवरील चोरीच्या वाढत्या घटनांनी प्रवाशांच्या सुरक्षिततेवरच प्रश्नचिन्ह उभे केले नसून, पोलिस विभागाच्या कार्यक्षमतेबरली तीव्र नाराजी निर्माण झाली आहे. यात तातडीने सुधारणा न झाल्यास प्रवासी आणि त्यांच्या मालमत्तेची सुरक्षा

निंबीवासिय नागरीकांचा निवडणूकांवर बहिष्कार!

जोपर्यंत निंबीला जोडणारी पक्की सडक नाही,तोपर्यंत मतदान नाही!

▪अकोला,दि ४ (प्रतिनिधी) :

बाळापूर तालूक्यातील निंबा गावालगत असलेल्या निंबी येथील रस्ता अनेक वर्षात डांबरीकरण न केल्याने या बाबींचा निषेध म्हणून येथील गावकऱ्यांनी एकत्र येऊन आगामी निवडणूकांमधील मतदानावर बहिष्कार टाकत असल्याचे जाहिर केले आहे.याबाबतचे लेखी निवेदन त्यांनी राज्य निवडणूक आयोग, मुंबई , जिल्हाधिकारी ,अकोला जि.प.मुख्य कार्यपालन अधिकारी,जिल्हा पोलिस अधिक्षक,उपविभागीय अधिकारी तथा निवडणूक निर्णय अधिकारी,व तहसिलदार बाळापूर यांचेकडे नुकतेच सादर केलेले आहे.

अकोला ते निंबा फाटा ते निंबा आणि जळगाव जामोद व पुढे मुक्ताईनगरकडे जाणारी ही मुख्य सडक आहे.या रस्त्यावरून निंबी या गावाला जोडलेला हा रस्ता फक्त २.५० कि.मी. आहे.परंतू स्वातंत्र्यानंतर एकदाही या रस्त्याचे संपूर्ण डांबरीकरण झालेले नाही. कधी एक तर कधी अर्धा किं.मी.नित्कृष्ट काम

करून गावकऱ्यांची बोळवण करण्यात आली. त्यानंतर त्याची कधीही डागडूजीही न झाल्याने त्याला प्रचंड खोल असे खड्डे पडलेले आहेत. त्यामुळे या रोडवरील शेतातील माल घरापर्यंत नेण्यासाठी निंबा फाट्याकडील दररोजच्या प्रवासासाठी शेतकरी आणि नागरीकांना असंख्य अडचणींना तोंड देत फेऱ्या कराव्या लागतात.पावळ्यात या रस्त्यावरील खड्डे पाण्याने तूडूंब भरतात.त्यामुळे विद्यार्थी एक-दोन महिणे निंबा येथील शाळेत किंवा इतरत्र जाऊ शकत नाहीत.या रस्त्यावरून पायी चालणे पण मुश्कील असल्याने नागरीकांना अनेक हाल अपेष्टांना तोंड द्यावे लागत आहे.हा रस्ता अकोला जिल्हा परिषदेच्या अखत्यारीत असून त्यासाठी गावकऱ्यांनी वेगवेगळ्या पातळीवरून प्रयत्न केले.परंतू त्याकडे दुर्लक्ष करण्यात आलेले आहे. म्हणून हतबल झाल्याने निंबी ग्रामवासियांनी एकत्र येत आता येणाऱ्या निवडणुकांमधील मतदानांवर बहिष्कार टाकण्याचा एकमुखी निर्णय घेतलेला आहे.जोपर्यंत ही पक्की सडक होणार नाही,तोपर्यंत निंबी गावातील एकही मतदार निवडणुकीत मतदान करणार नाही.असा एकमुखी निर्णय राज्य निवडणूक आयोग आणि जिल्हा तथा तालूका पातळीवरील अधिकाऱ्यांना लेखी निवेदन देऊन कळिवला आहे. या निवेदनावर एकनाथ भिवटे,बाळकृष्ण भिवटे,संदिप सगणे, तंटामुक्ती अध्यक्ष,राजाराम सगणे,सरपंच विशाल वानखडे,अशोक वानखडे, पंढरीनाथ भिवटे व असंख्य गावकऱ्यांच्या सह्या आहेत.

प्रधानमंत्री कृषी सिंचन योजना–पाणलोट विकास घटक २.०
जिल्ह्यात पाणलोट महोत्सवात विविध उपक्रम
अधिकाधिक लोकसहभागासाठी जिल्हाधिका-यांचे आवाहन

▪अकोला,दि ४ (प्रतिनिधी) : मृद व जलसंधारणाविषयी जनजागृतीबरोबरच जल प्रकल्पांच्या देखभाल–दुरूस्ती आदी कार्यात लोकसहभाग वाढविण्यासाठी जिल्ह्यात पाणलोट महोत्सव राबविण्यात येत आहे. गावांमध्ये जलसमृद्धीच्या दृष्टीने पाणलोट व्यवस्थापन अत्यंत महत्वाचे असून, महोत्सवातील विविध उपक्रमांत अधिकाधिक नागरिकांनी सहभाग घ्यावा, असे आवाहन जिल्हाधिकारी वर्षा मीना यांनी केले आहे.

प्रधानमंत्री कृषी सिंचन योजना– पाणलोट विकास घटक २.० अंतर्गत वॉटरशेड महोत्सव राबविण्यात येत असून, दि. १६ डिसेंबरपर्यंत अनेक उपक्रम घेतले जाणार आहेत. तेल्हारा तालुक्यातील बोरव्हा येथे दि. ८ डिसेंबरला, बार्शिटाकळी तालुक्यातील सावरखेड येथे दि. ९ डिसेंबरला, मूर्तिजापूर तालुक्यातील अनभोरा येथे दि. १० डिसेंबरला, अकोला तालुक्यातील येळवण येथे दि. ११ डिसेंबरला, पातूर तालुक्यातील वरणगाव येथे दि. १२ डिसेंबरला, बाळापूर तालुक्यातील तामशी येथे दि. १३ डिसेंबरला कार्यक्रम होणार आहे. या कार्यक्रमाद्वारे नवीन कामांसाठी भूमीपूजन, पूर्ण झालेल्या कामांचे लोकार्पण, नागरिक संवाद आदी कार्यक्रम होतील, अशी माहिती जिल्हा जलसंधारण अधिकारी अमोल मस्कर यांनी दिली.

सोशल मिडीया स्पर्धा पाणलोटाबाबत जनजागृती, लोकसहभाग वाढविण्यासाठी, पाणलोट विकास कामांना प्रोत्साहनासाठी सामाजिक माध्यम स्पर्धा आयोजिण्यात आली आहे. स्पर्धकांना पाणलोट विकास घटक– प्रधानमंत्री कृषी सिंचन योजना, तसेच इतर केंद्र किंवा राज्य शासनाच्या पाणलोट विकास योजनेत झालेली जलसंधारणाची कामे, फलोत्पादन, कृषी वनीकरण उपक्रम या विषयावरील रील्स आणि छायाचित्रे पाठविता येतील. रील्स घटकात पाच सर्वोत्कृष्ट रील्सला प्रत्येकी ५० हजार रू. आणि १०० निवडक छायाचित्रांना प्रत्येकी १ हजार रू. अशी बक्षीसे देण्यात येणार आहेत. स्पर्धेत ३० ते ६० सेकंदाचा लघु व्हिडीओ, रील्स सादर करता येईल. सहभागींनी आपले व्हिडीओ किंवा छायाचित्र समाजमाध्यमांवर पोस्ट केल्यावर दि. ३१ डिसेंबरपूर्वी मृद व जलसंधारण विभागाच्या संकेतस्थळावर (wcd.mksy.dolr.gov.in/registerMahotsav) नोंदणी करणे आवश्यक आहे. पोस्ट करताना WCD-PMKSY वॉटरशेड महोत्सव२०२५ असा हॅशटॅग वापरणे आवश्यक आहे. पोस्टची लिंक ऑनलाईन नोंदणी अर्जात नमूद करावी. नोंदणी यशस्वी झाली की ई–मेलद्वारे पुष्टी केली जाईल. अधिकाधिक नागरिकांनी सहभाग घेण्याबाबत आवाहन श्री. मस्कर यांनी केले.

तुरीवर अळीचा अटॅक

अकोला : सद्या तुरीचे पिक बहरले असून फुले व शेंगा धरण्याच्या अवस्थेत आहेत. मात्र अचानक अळीने तुरीवर हल्ला केल्याने शेतकरी वर्ग धास्तावला आहे. तसेच फवारणीचा अतिरिक्त खर्च शेतकरी यांना करावा लागत आहे. तसेच यामुळे तुरीच्या उत्पादनातही घट येण्याची शक्यता शेतकरी यांनी व्यक्त केली आहे.

रोहीणखेड नियतक्षेत्रात बिबट (नर) मृत अवस्थेत आढळला

▪अकोला,दि ४ (प्रतिनिधी) : मोताळा वनपरिक्षेत्रा अंतर्गत रोहीणखेड वतुर्ळामध्ये रोहीणखेड नियतक्षेत्रात दिनांक– ०५.१२.२०२५ रोजी मौजे सारोळा पिर येथे श्रीमती केशरबाई शांताराम गवळी यांचे मालकीचे शेत गट क्रमांक ८५ मध्ये वन्यप्राणी बिबट (नर) मृत अवस्थेत आढळुन आला. सदर घटनेची माहीती वरिल शेतक– याने वनविभागाला कळिवण्यात आले. त्यानुसार वनविभागाचे अधिकारी व कर्मचारी घटनास्थळी त्वरीत हजर होऊन मोका पाहणी करण्यात आली.

आजुबाजुच्या परिसरामध्ये फिरुन पाहणी करण्यात आली. . मौजे सारोळा पिर मध्ये दवंडी देऊन शेतक–यांना सतर्क राहण्याची सूचना दिल्या. त्यानंतर वन्यप्राणी मृत बिबट ला वनपरिक्षेत्र कार्यालय, मोताळा येथे आणण्यात आले. नियम ानुसार मृत बिबटचे शवविच्छेदन करुन दहण विधी पार पाडण्यात आला. सदर घटनेची माहीती मा. तहसिलदार मोताळा, वन्यजीव तज्ञ श्री ई. एच. पठाण तसेच संबधीत गावाचे सरपंच यांना देण्यात आली. मा. ओ. व्ही. आपेट सहाय्यक

वनसंरक्षक (प्रादे व कॅम्पा) बुलडाणा यांचे म ार्गदर्शनाखाली अज्ञात करुन वनगुन्हा जारी करुन श्री. एन. एन. काळे वनपरिक्षेत्र अधिकारी मोताळा (अति. कार्यभार), श्री पी. एम. नारखेडे वनपाल रोहीणखेड, श्री. ओ. एन. सपकाळ वनपाल मोताळा, श्री आर. बी. सिरसाट वनरक्षक, श्री. एल. डी. राठोड वनरक्षक, श्री. के. एन. तराळ, वनरक्षक हे पुढील चौकीशीचा तपास करीत आहेत'

अकोट येथे वसतिगृहासाठी जागेचा शोध

▪अकोला,दि ४ (प्रतिनिधी) : सामाजिक न्याय विभागाच्या अकोट येथील मागासवर्गीय तथा आर्थिकदृष्ट्या मागासवर्गीय मुलींच्या वसतिगृहासाठी जागेचा शोध सुरू आहे.

त्यासाठी सुस्थितीतील इमारत, किमान ८ हजार चौ. फु. चटई क्षेत्र असावे. ८ स्नानगृहे, ८ स्वच्छतागृहे, ८० पलंग सुव्यवस्थित ठेवता येतील. गृहपालाची राहण्याची व्यवस्था, पार्किंगची व्यवस्था, पाण्याची पुरेशी व्यवस्था अशा पद्धतीचे बांधकाम असलेली इमारत असल्यास किमान ३ वर्षांचा इमारत करार मालकासोबत करण्यात येईल. इच्छूकांनी मुलींचे शासकीय वसतिगृह, पोपटखेड रस्ता, अकोट येथे २० डिसेंबरपूर्वी संपर्क साधावा.

तहसील प्रवेशद्वारावर ड्रोन पडल्याने नागरिकांमध्ये दहशत

▪पातुर,दि ४ (प्रतिनिधी) : ४ डिसेंबर रोजी दुपारच्या सुमारास पातुर तहसील कार्यालयाच्या आतील प्रवेशद्वारासमोर अचानक एक ड्रोन फिरत फिरत येऊन पडल्यामुळे नागरिकांमध्ये मोठी भीती आणि दहशत पसरली होती. घटनेची माहिती पातुर पोलिसांना मि ळताच पोलीस निरीक्षक हनुमंत डोपेवाड यांनी तातडीने घटनास्थळी धाव घेतली आणि ते ड्रोन जप्त केले. पोलीस सूत्रांनी दिलेल्या माहितीनुसार, जप्त करण्यात आलेले हे ड्रोन शहाबाबू उर्दू हायर एज्युकेशन महाविद्यालयाचे होते. महाविद्यालयामध्ये विद्यार्थ्यांनी विज्ञान प्रदर्शनीमध्ये सदर ड्रोनचा डेमो (प्रात्यक्षिक) दाखवत असताना, ते ड्रोन ५०० मीटरच्या हद्दीबाहेर गेल्यामुळे त्यावरील नियंत्रण सुटले आणि ते पातुर तहसीलच्या आवारात येऊन पडले. ड्रोन पडल्यानंतर नागरिकांमध्ये उलटसुलट चर्चेला उधाण आले होते. सदर ड्रोनद्वारे परिसराची रेकी करून त्याची ब्लू प्रिंट काढून समाजकंटकांकडून हल्ल्याचा नियोजित कट तर रचला जात नाही ना ? असा सूर नागरिकांतून उमटत होता.

गजानन महाराजांच्या पालखीचे स्वागत

अकोट : गजानन महाराजांच्या पालखीचे आज अकोट ग्रामीण पोलीस स्टेशनमध्ये मोठ्या उत्साहात आणि भक्तीपूर्ण वातावरणात स्वागत करण्यात आले. यावेळी संपूर्ण परिसरात 'गण गण गणात बोते' चा निनाद घुमत होता. ठाणेदार जुनघरे आणि पीएसआय काटोले यांच्या उपस्थित पालखीचे पोलीस स्टेशनमध्ये आगमन झाले. पालखी पोलीस स्टेशनमध्ये पोहोचताच सर्वप्रथम संत गजानन महाराजांची आरती ठाणेदार जुनघरे व पीएसआय काटोले यांच्या हस्ते करण्यात आली.

विहिरीत सापडलेल्या युवकाच्या मृतदेहामुळे खळबळ

▪अकोला,दि ४ (प्रतिनिधी) : अकोला रेल्वे स्थानकाच्या फलाट क्रमांक एकच्या बाजूला असलेल्या विहिरीत एका युवकाचा मृतदेह आढळून आला असून परिसरात मोठी खळबळ उडाली आहे. सकाळी परिसरातील कर्मचाऱ्यांना ही बाब लक्षात येताच त्यांनी तत्काळ रेल्वे पोलिसांना माहिती दिली. काही क्षणातच जीआरपीचे पथक घटनास्थळी दाखल झाले.

दरम्यान, पिंजर येथील संत गाडगेबाबा आपत्कालीन बचावपथकाने तत्परता दाखवत विहिरीत उतरून मृतदेह बाहेर काढला. मृत युवकाची ओळख अद्याप पटलेली नसून हा प्रकार आत्महत्या आहे की घातपात, याबाबत जीआरपीकडून सर्व शक्यता तपासल्या जात आहेत. मृतदेहाला पंचनामा करून शासकीय रुग्णालयात शवविच्छेदनासाठी पाठवण्यात आले असून वैद्यकीय अहवालानंतर अधिक माहिती स्पष्ट होणार असल्याचे पोलिसांनी सांगितले.

घटनास्थळी मोठी गर्दी जमली होती. अचानक घडलेल्या या घटनेमुळे रेल्वे स्थानक परिसरात चांगलीच खळबळ उडाली आहे.

इस्त्रो विमानवारीसाठी निवड झालेल्या विद्यार्थ्यांचे कौतुक आणि सत्कार

मूर्तिजापूर : अकोला जिल्हा परिषदेच्या शिक्षण विभागांतर्गत जिल्हाधिकारी मा. वर्षा मीना यांच्या संकल्पनेतून राबविण्यात येत असलेल्या विज्ञानवेध या नाविन्यपूर्ण उपक्रमासाठी निवड झालेल्या विद्यार्थ्यांचे मूर्तिजापूर येथे कौतुक आणि सत्कार करण्यात आला. वर्षा मीना,जिल्हाधिकारी अकोला. शिक्षण विभाग, जिल्हा परिषद, अकोला. ग्रामीण भागातील आणि जिल्हा परिषद शाळेतील विद्यार्थ्यांना शालेय जीवनातच वैज्ञानिकांची भेट आणि वैज्ञानिक स्थळांची माहिती घेण्याची संधी उपलब्ध करून देणे. संपूर्ण जिल्ह्यातून जि. प. शाळांमधीलआठवीतइयत्ता सहावी ते शिकणाऱ्या १५ मुली आणि १५ मुले यांची निवड करण्यात आली आहे. प्रवासाचे नियोजन: निवड झालेल्या विद्यार्थ्यांना इस्त्रो बंगळूर आणि दक्षिण भारतातील म्हैसूर, तिरुवनंतपुरम येथील इतर वैज्ञानिक स्थळांना विमान, रेल्वे आणि बस प्रवासाद्वारे भेटी देण्यात येणार आहेत.

जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळा मधापुरी गुंजन अमोल खांडेकर, ज्ञानेश्वरी रमेश खांडेकर. उपस्थित होते. : गट साधन केंद्र,मूर्तिजापूर येथील गटसमन्वयक कैलास सोळंके, जि. प. प्राथ. शाळा मधापुरीच्या मुख्याध्यापिका शारदा ढोकणे, मनमोहन जामनिक, आणि भुगुल (मुख्याध्यापक, हिवरा कोरडे) यांनी शाळेला भेट दिली. या दोन्ही विद्यार्थिनींचा सत्कार केला.

चारचाकी चालकाविरुद्ध सदोष मनुष्यवधाचा गुन्हा दाखल

▪अकोला,दि ४ (प्रतिनिधी) : रेल्वे स्थानक परिसरातील बेपर्वाईने केलेल्या वाहनचालनाने एका निर्दोष व्यक्तीचा जीव घेतला. मुंबईतील रहिवासी जगदीश मेश्राम हे अकोला रेल्वे स्थानक परिसराबाहेरील एक्झिट गेटजवळ पडलेले असताना, २९ नोव्हेंबर रोजी एका चारचाकी वाहनचालकाने बेदरकारपणे गाडी चालवत त्यांना जोराची धडक दिली. या अपघातात ते गंभीर जखमी झाले होते. जखमी अवस्थेत त्यांना तात्काळ रुग्णालयात हलविण्यात आले. मात्र ३० नोव्हेंबर रोजी उपचारादरम्यान त्यांचा दुर्दैवी मृत्यू झाला. अपघाताची माहिती मिळताच जीआरपी पोलिसांनी घटनास्थळी पंचनामा करून तपास सुरू केला. यानंतर, मृत व्यक्तीचे भाऊ यांच्या तक्रारीवरून चारचाकी वाहनचालकाविरुद्ध सदोष मनुष्यवध (३०४) तसेच संबंधित कलमांनुसार गुन्हा नोंदविण्यात आला आहे. चालकाने बेपर्वाईने वाहन चालवत मानवी जीवाला धोका निर्माण केला, असा आरोप तक्रारीत करण्यात आला आहे.घटनेनंतर आरोपी चालक फरार झाला असून, पोलिस त्याचा शोध घेत आहेत. रेल्वे स्थानक परिसरातील प्रवाशांच्या सुरक्षिततेबाबत पुन्हा एकदा प्रश्नचिन्ह निर्माण करणारी ही गंभीर घटना आहे. पोलिस पुढील तपास करीत आहेत.

एकलव्य छात्रावास मध्ये विद्यार्थ्यांना २१ अपेक्षित व गाईडस वाटप

▪अकोला,दि ४ (प्रतिनिधी) : आदिवासी आश्रम शाळा व एकलव्य छात्रावास येथे रोटरी क्लब ऑफ अकोटतर्फे विद्यार्थ्यांना २१ अपेक्षित साहित्य संच तसेच गाइड पुस्तिकांचे वाटप करण्यात आले. शैक्षणिक दर्जा उंचावण्यासाठी आणि विद्यार्थ्यांना अभ्यासात आवश्यक साधनांची उपलब्धता करून देण्यासाठी हा उपक्रम आयोजित करण्यात आला.

या वितरण कार्यक्रमास रोटरी क्लब ऑफ अकोट चे अध्यक्ष इंजि.रवि पवार,विवेक रघुवंशी,अभिजीत हाडोळे,ज्ञानेश्वर मानकर,शिक्षकवर्ग आणि विद्यार्थी उपस्थित होते. साहित्य मिळाल्याने विद्यार्थ्यांमध्ये आनंदाचे वातावरण निर्माण झाले असून रोटरी क्लबच्या सामाजिक कार्याचे सर्व स्तरांतून कौतुक होत आहे.

तुकाराम चौकात पोलिस चौकीची गरज!

अकोला : येथील तुकाराम चौकात पोलिस चौकशी गरज निर्माण झाली आहे. या भागात अनेक रहिवासी वसाहती नव्याने निर्माण झाल्या आहेत. शिवाय अनेक सदनिकांही झाल्या आहेत. त्यामुळे लोकसंख्या वाढली आहे.

निधन वार्ता
सौ सिमाताई डोब

जळगाव जामोद शहराच्या माजी नगराध्यक्ष

सौ सिमाताई कैलास डोबे यांचे निधन झाले असून त्यांच्यावर जळगाव येथे आज दिनाक ६/१२/२५ ला ११ वाजता अत्यवीधी होनार असूनत्या हिवरखेड येथे नगर परीषदचे लेखा कर्मचारी तथा दै लोकमत प्रतीनीधी राजेश अस्वार यांची बहीन आहेतईश्वर मृतआत्म्यास शांती प्रदान करो ओमशांती.

थोडक्यात

महिला न्यायाधीशाचा विनयभंग करणाऱ्या आरोपी वकिलाचा जामीन अर्ज फेटाळला!

अकोला : आरोपी वकील सौरभ दीपांकर तेलगोटे याने महिला न्यायाधीश यांचा विनयभंग केल्याची घटना १६ जुलै रोजी घडली. याप्रकरणी बचाव व सरकार पक्षाचा युक्तिवाद ऐकून घेतला. तसेच न्यायालयात दोषारोपपत्र दाखल केल्यानंतरदेखील आरोपी वकिलाचा जामीन अर्ज जिल्हा न्यायालयाने फेटाळला आहे.आरोपी वकील सौरभ दीपांकर तेलगोटे (३५) हा अकोला न्यायालयातील एका महिला न्यायाधीश यांचा पाठलाग करत असायचा याबाबत त्याला समज देण्यात आल्यानंतरसुध्दा जबरदस्तीने न्यायाधीश यांच्या दालनात आरोपी वकील तेलगोटे याने जाण्याचा प्रयत्नदेखील केल्याचे तक्रारीत नमूद आहे. त्यांच्या दालनासमोर कर्तव्यावर असलेले शिपाई यांच्यासोबत शाब्दिक वाद करून त्यांच्यासोबत झटापट करीत धक्काबुक्की केली होती. तसेच दालन व न्यायालयासमोर वारंवार चकरा मारणे असे प्रकार आरोपी वकील याचे नित्याचेच झाले होते. कारण नसताना शिपाई यांच्यासोबत चर्चा करत त्यांना भेटण्यासाठी आग्रह करून त्यांच्यासोबत शाब्दिक वाद करीत होता. हा प्रकार एवढ्यावरच न थांबता आरोपी वकील सौरभ तेलगोटे याने इंस्टाग्रामवर फॉलो अपमानास्पद पोस्ट करून केल्याचे रामदासपेठ पोलिसांत दिलेल्या तक्रारीवरून पोलिसांनी आरोपी सौरभ दीपांकर तेलगोटे याच्याविरूध्द भारतीय न्याय संहिता कलम ७४, ७५, ७८, १३२, ३५२, ३५१ (२), ३५१ (३) आणि माहिती तंत्रज्ञान अधिनियम ६६ (सी), ६७ अन्वये गुन्हा दाखल केला. आरोपीद्वारे न्यायालयात दोषारोपपत्र दाखल केल्यानंतर जामिनासाठी अर्ज सादर केला. परंतु, सदर अर्ज न्यायालयाने फेटाळून लावला. या प्रकरणात न्यायालयात सरकार पक्षातर्फे विधिज्ञ, ॲड. राजेश आकोटकर यांनी काम काज पाहिले.

मूर्तिजापुरात स्ट्रॉंग रूमला सशस्त्र सुरक्षा

मूर्तिजापूर : मूर्तिजापूर नगर परिषद सार्वत्रिक निवडणूक २०२५ अंतर्गत २ डिसेंबर रोजीचे मतदान पार पडले. ईव्हीएमची योग्य हाताळणी व सुरक्षित ठेवण्याबाबत आयोगाचे आदेश असून, त्यानुसार देण्यात आलेल्या सविस्तर सूचनांचे काटेकोर पालन करण्यात येत आहे. आयोगाच्या आदेशानुसार निवडणूक निर्णय अधिकारी संदीपकुमार अपार यांनी स्ट्राँग रूम गोडावूनच्या साठवणूक व व्यवस्थापनाकरिता जबाबदार अधिकाऱ्यांची नियुक्ती केली असून, मतदान यंत्र साठवणूक ठिकाणालगत सर्व प्रकारची सुरक्षा उपकरणे आवश्यक तिथे बरेकेटींग करण्यात आले. २४ तास सशस्त्र चोख सुरक्षा व्यवस्था तैनात करण्यात आली आहे. त्यामध्ये उपविभागीय पोलीस अधिकारी वैशाली मुळे यांच्या मार्गदर्शनाखाली पोलीस निरीक्षकअजित जाधव यांनी १४ डिव्हिजनल तर ६ मुख्यालयाचे असे एकूण २० पोलिस कर्मचारी सतर्कतेच्या पहारा देण्यासाठी नियुक्त केले आहेत. एका एसआरपीएफ तुकडीचा यात समावेश आहे. या बाबतची नियुक्त त्रिस्तरीय सुरक्षा यंत्रणाची संपूर्ण जबाबदारी पीएसआय गणेश सूर्यवंशी, व चंदन वानखडे पार पाडीत आहे. या बाबत संपूर्ण सुरक्षा पाहणी निवडणूक निर्णय अधिकारी संदीपकुमार अपार, पोलिस निरीक्षक अजित जाधव, सहाय्यक निवडणूक निर्णय अधिकारी निलेश जाधव यांनी गुरुवारी केली. राजकीय पक्षांनी प्राधिकृत केलेल्या प्रतिनिधींना गोडावून व सुरक्षा व्यवस्थापन अवगत करावयाचे असून त्यांच्या मागणीनुसार त्यांना स्ट्राँग रूम सुरक्षेबाबत पाहणी करता येणार आहे. निवडणूक लढविणारे उमेदवार अथवा त्यांचे अधिकृत प्रतिनिधींना मतदान यंत्र साठवणुकीच्या गोडावूनचे द्वार दिसेल.

पातूर येथे नवीन प्रवेशित विद्यार्थ्यांसाठी 'आयुर–पर्यवेक्षिका' कार्यक्रम उत्साहात संपन्न
डॉ. वंदनाताई जगन्नाथराव ढोणे ग्रामीण आयुर्वेद महाविद्यालयात विद्यार्थ्यांना आयुर्वेदाची प्रत्यक्ष ओळख

▪पातुर,दि ४ (प्रतिनिधी) : श्री धनैश्वरि मानव विकास मंडळ संचलित डॉ. वंदनाताई जगन्नाथराव ढोणे ग्रामीण आयुर्वेद महाविद्यालय, पातूर, जि. अकोला येथे नवीन प्रवेश घेतलेल्या इअचड विद्यार्थ्यांसाठी आयोजित आयुर–पर्यवेक्षिका (Ayur-Orientation Programme) हा विशेष उपक्रम मोठ्या उत्साहात व शैक्षणिक वातावरणात पार पडला.

या कार्यक्रमामध्ये विद्यार्थ्यांना आयुर्वेदाचा व्यापक इतिहास, महाविद्यालयाची वैशिष्ट्ये, शैक्षणिक सुविधा, हॉस्पिटलची रचना, रुग्णसेवेची पद्धत, तसेच आयुर्वेदातील भविष्यातील संधी यांची सखोल माहिती देण्यात आली. कार्यक्रमाचे अध्यक्षपद संचालक डॉ. साजिद शेखकार्यक्रमाचे अध्यक्षपद महाविद्यालयाचे संचालक डॉ. साजिद शेख यांनी भूषविले. विद्यार्थ्यांचे स्वागत करताना त्यांनी सांगितले तुम्ही डॉक्टर होण्याच्या पवित्र प्रवासाची आज पहिली पायरी चढत आहात. आयुर्वेद केवळ उपचारपद्धती नसून, तो एक जीवनदर्शन आहे. हे महाविद्यालय तुमचा सर्वांगीण विकास घडवण्यासाठी कटिबद्ध आहे. प्रमुख अतिथी डॉ. पोदाळे सर (गुरुदेव सेवा मंडळ आयुर्वेद कॉलेज, मोझरी)या कार्यक्रमाला प्रमुख अतिथी म्हणून प्रसिद्ध आयुर्वेदतज्ज्ञ डॉ. पोदाळे सर उपस्थित होते. त्यांच्या मार्गदर्शनात त्यांनी स्पष्ट केलेआयुर्वेद शास्त्र जगभर झपाट्याने विस्तारत आहे. विद्यार्थ्यांनी प्रामाणिकपणे हे शिक्षण घेतले तर समाजाला आरोग्याच्या दिशेने नवे योगदान देता येईल.प्राचार्या डॉ. काटोले व उपप्राचार्य डॉ. अभय भुस्कळे यांचे मार्गदर्शनमहाविद्यालयाच्या प्राचार्या डॉ. जयश्री काटोले यांनी महाविद्यालयातील विभागांची माहिती, प्रयोगशाळा सुविधा, पंचकर्म केंद्र, शैक्षणिक कार्यशैली यावर सविस्तर प्रकाश टाकला.उपप्राचार्य डॉ. अभय भुस्कळे यांनी विद्यार्थ्यांनी अनुसरण्याची शिस्त, उपस्थिती धोरण, रुग्णालयातील प्रत्यक्ष प्रशिक्षण, तसेच आयुर्वेदातील संशोधनसंभावना याबद्दल मार्गदर्शन केले.महाविद्यालय व रुग्णालयाचा प्रत्यक्ष अनुभव नवीन प्रवेशित विद्यार्थ्यांनापंचकर्म विभागरसायन–प्रायोगिक विभागद्रव्यगुण प्रयोगशाळाआयुर्वेदिक रुग्णालयातील विविध जझऊ व खझऊ औषधनिर्मिती प्रक्रियाहर्बल गार्डन यांची प्रत्यक्ष ओळख करून देण्यात आली.विद्यार्थ्यांनी आयुर्वेदिक उपचारपद्धती, निदानशास्त्र आणि रुग्णसेवेतील भारतीय मूल्यांचा अभ्यास केला.कार्यक्रमाचे आभार श्री. धनंजय मिश्राया कार्यक्रमाचे आभार प्रदर्शन महाविद्यालयाचे जनसंपर्क अधिकारी श्री. धनंजय मिश्रा यांनी केले.

CHANGE IN NAME

I Have Change My Name From- **SHYAMSINGH KANHAIYASINGH THAKUR** - TO **SHYAM KANHAIYASINGH THAKUR** PASSPORT NO :- **K1732860** My Residential Address is :- Krushnashray - 27 Behind Akashwani Gully No .3 Infront Of Hanuman Mandir, Shastri Nagar Akola 444001

CHANGE IN NAME

I Have Change My Name From- **NEHA LOKCHAND VALECHHA** - TO **NEHA LOKCHAND VALESHA** My Residential Address is - Near Jhulelal Temple Gurunanak Nagar, Sindhi Colony Malkapur 443101

CHANGE IN NAME

I Have Change My Name in My Passport No is :- (H7667203) ---OLD NAME--- AMIR ALI MOHSIN ALI SIDDIQUI ----NEW NAME---- AAMIR ALI MOHSIN ALI SIDDIQUI My Residential Address is :- Building No - 1710, Firdous Colony, Lakkad Ganj, Infront of Allah Masjid Akola 444001.

RNI NO-46973/1986
Mahasagar Akola
Printed, published and owned by Shrikrishna Tansukhdas Chandak. Printed at Arunodaya Press, Cotton Market, Nagpur-440018 and published at Dainik Mahasagar Office, Kamala Square, Durga Chowk, Akola. **Group Editor-in-Chief and Managing Director** - Shrikrishna Tansukhdas Chandak, **Group Editor** - Sandeep Ramrao Kale, **Managing Editor** - Pankaj Shrikrishna Chandak. **Local Editor** Purushottam Madhukarrao Dhole Phone 9881489479 (Responsible for editorial as per PRB act). Head Office Phone 7447735851,9922970023.

आर.एन.आय. नोंदणी क्रमांक ४६९७३/१९८८
महासागर अकोला
मालक, मुद्रक, प्रकाशक : श्रीकृष्ण तनसुखदास चांडक यांनी अरूणोदय प्रेस, कॉटन मार्केट, नागपूर, ४४००१८, येथे छापून, दैनिक महासागर कार्यालय, ेमला स्क्वेअर, दुर्गा चौक, अकोला, येथे प्रकाशित केले. **मुख्य संपादक व मॅनेजिंग डायरेक्टर : श्रीकृष्ण तनसुखदास चांडक, समूह संपादक : संदीप रामराव काळे, प्रबंध संपादक : पंकज श्रीकृष्ण चांडक**
स्थानिक संपादक : *पुरूषोत्तम **मधुकरराव** ढोले, फोन : ९८८१४८९४७९* (पीआरबी कायद्यानुसार संपादकीय जबाबदारी स्थानिक संपादकांची राहील.)

महामानवाच्या स्मृतीतून मनाला भिडणारा महापरिनिर्वाण दिन

६ डिसेंबर हा भारतीय इतिहासातील एक भावस्पर्शी, चिंतनशील आणि आत्मपरीक्षणाचा दिवस. हा फक्त एका महामानवाच्या देहपरीत्यागाचा दिवस नाही; हा त्या महामानवाच्या विचारज्योतीचा पुनर्जन्मदिन आहे.

हा दिवस मानवी स्वाभिमानाची, लोकशाही संस्कृतीची आणि सामाजिक परिवर्तनाची आठवण करून देणारा दिवस आहे. हा दिवस कॅलेंडरवरील फक्त एक दिवस नाही. तो एका महामानवाच्या देहपरीत्यागाचा क्षण असला, तरी त्याच क्षणी त्याच्या विचारांचा जन्म झाला; विचारांच्या क्रांतीची अक्षय ज्योत प्रज्वलित झाली.

हा दिवस केवळ शोकाचा नाही; तो अंतर्मनाची जागृती, समाजपरिवर्तनाचा संकल्प आणि लोकशाही संस्कृतीच्या आत्मपरीक्षणाचा दिवस आहे. हा दिवस केवळ बाबासाहेबांच्या स्मृतींचा दिवस नसून, न्याय, समता, बंधुता आणि मानवतेच्या मूल्यांना नव्याने जागवणारा दिवस आहे. हा दिवस भारतीय समाजाला आत्मचिंतनाची, जागृतीची आणि कृतज्ञतेची साक्ष देणारा महापरिनिर्वाण दिन म्हणून साजरा केला जातो. महापरिनिर्वाण दिन हा स्मरणाचा नाही, तर संकल्पाचा दिवस आहे.

अन्यायाविरुद्ध लढण्याचा संकल्प, अंधश्रद्धा, असमानता आणि वर्णभेद मोडून काढण्याचा संकल्प आणि शिका, संघर्ष करा आणि संघटित व्हा या मंत्राला कृतीत आणण्याचा संकल्प. शिक्षण हेच परिवर्तनाचे शस्त्र, अन्यायाविरुद्ध संघर्षाची ठाम भूमिका आणि संघटित समाज हीच खरी ताकद आहे. बाबासाहेब गेले, पण त्यांचे विचार अमर झाले म्हणूनच महापरिनिर्वाण म्हणजे अंत नव्हे, तर एका विचारक्रांतीचा नवा आरंभ!

बाबासाहेबांचे व्यक्तिमत्त्व केवळ एका महान नेत्याचे नव्हे, तर विचारांचे विश्व होते. गरीब, वंचित, बहिष्कृत आणि शोषित समाजाला त्यांनी कायद्याचा आधार दिला, शिक्षणाची ताकद दिली आणि जगण्याचा स्वाभिमान दिला.

मी जन्मलो अंधारात, पण संघर्षाच्या प्रकाशाने जग उजळून टाकले, ही केवळ त्यांची कथा नाही, तर संपूर्ण भारतीय समाजाची नवचैतन्याची कहाणी आहे.

बाबासाहेबांनी दिलेले संविधान हे फक्त कायद्यांचे पुस्तक नाही, ते मानवतेचे पवित्र ग्रंथ, न्याय, स्वातंत्र्य, समता आणि बंधुता यांचे चार अतूट स्तंभ आहेत. ते फक्त वाचायचे नाहीत, ते जगायचे आहेत. पण आज आपण स्वतःला एक प्रश्न विचारायला हवा, आपण

या मूल्यांना खरंच जगत आहोत का? डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी आपल्याला दोन गोष्टी दिल्या, एक म्हणजे जागृक बुद्धी आणि दुसरी म्हणजे जागृत वैचारिक जबाबदारी. आज आपण त्यांना श्रद्धांजली वाहतो तेव्हा फुलांच्या हारात ते समाधानी नसतात; ते समाधानी असतात, जेव्हा आपण त्यांच्या विचारांच्या अंगाऱ्याला कृतीच्या श्वासाने तेज देतो. फुले आणि शब्द वाहून चालणार नाही; विचारांची कृतीमय वाहतूक ही खरी अभिवादनमय श्रद्धांजली आहे.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी संविधानाच्या माध्यमातून देशाला कायदे, अधिकार आणि स्वाभिमान दिला. त्यांनी केवळ समाजाच्या उपेक्षित, शोषित घटकांना आवाज दिला नाही, तर संपूर्ण भारताला मानव म्हणून जगण्याची कला शिकवली. त्यांचे विचार, तत्त्वज्ञान आणि संघर्ष आजही प्रकाशस्तंभासारखे मार्गदर्शक आहेत.

त्यांचे जीवन मुठीत माती घेऊन सुरू झाले पण त्या मातीला त्यांनी ज्ञानाच्या सुवर्णकणांनी समृद्ध केले. जगभरातील

४० दशलक्षांहून अधिक गुलाम मनांना त्यांनी विचारांचा उधाण दिला. जन्मानं हीन, पण कमानं महान होण्याची प्रेरणा त्यांनी दिली, शिका, संघर्ष करा आणि संघटित व्हा, हीच महानायकाची अखेरची शिकवण.

बाबासाहेबांचे व्यक्तिमत्त्व म्हणजे ज्ञान, संघर्ष आणि स्वाभिमानाची जिवंत शाळा. ते म्हणाले होते... मला माझ्या मृत्यूनंतर पाहायचे असेल, तर माझ्या समाधीवर येऊ नका; माझ्या विचारांकडे पाहा, माझ्या पुस्तकांकडे पाहा, माझ्या संघर्षाकडे पाहा, कारण तिथेच मी जिवंत आहे!

प्रविण बागडे
नागपूर.
9923620919

६ डिसेंबरला आपण लाखोंच्या संख्येने मुंबईतील चैत्यभूमीवर जमा होतो; मेणबत्त्या लावतो, पण आपण अंतर्मनात विचारांची ज्योत पेटवतो का? बाबासाहेबांच्या समाधीवर मेणबत्त्या लावता-लावता आपण आपल्या अंतर्मनातील मेणबत्ती प्रज्वलित करतो का?

६ डिसेंबर आपल्याला एक प्रश्न विचारतो, आपण बाबासाहेबांना फक्त वंदन करतो, की त्यांच्या विचारांची वंदनीय कृती करतो? आपण समाज बदलतो की समाजाकडून फक्त भावनिक शब्द घेतो? त्यांनी दिलेल्या संविधानाच्या दिव्यज्योती भोवती आपण सजावट करतो की त्या ज्योतीने अंधारात प्रकाश आणतो?

मृत्यू एखाद्या व्यक्तीचा होतो, पण विचार अमर होतो. डॉ. आंबेडकर देहाने गेले, पण त्यांनी दिलेला संविधानाचा श्वास आजही जिवंत आहे. त्यांची बौद्ध धम्माकडे झेप, ही आध्यात्मिक नाही; ती मानवी प्रतिष्ठेची समानतेची क्रांती होती हीच महामानव आणि आपली जाणीव आहे.

त्यांनी शेवटी म्हटलं होतं, मी हिंदू म्हणून मारणार नाही... हे धार्मिक वाक्य नव्हतं, ते मानवी अस्मितेचं घोषणापत्र होतं. आजची अत्यंत गरज आहे बाबासाहेबांना समजून घेणे, फक्त पाठ करणे नाही. समाजाला मसिहा नको, समाजाला मार्गदर्शक हवा. देणाऱ्याला देव बनवून थांबू नका तर त्याचा विचार देवत्वाने जगवा.

बाबासाहेबांची शिकवण तांत्रिक नाही; ती जीवनतत्त्वज्ञान आहे. ती तत्त्वज्ञान फक्त उधृत केल्याने नाही, तर जगल्याने प्रभावी होते.

आज विषमता, धार्मिक कट्टरता, जातीगत द्वेष, आर्थिक अन्याय पुन्हा समाजाला जखडू पाहत आहेत. अशा वेळी बाबासाहेब जागृत स्वरात आपल्याला आठवण करून देतात राजकीय स्वातंत्र्य व्यर्थ आहे, जोपर्यंत सामाजिक व आर्थिक स्वातंत्र्य मिळत नाही. आजच्या परिस्थितीत हे वाक्य विशेषतः ठामपणे जाणवते. बाबासाहेब म्हणाले होते, मी ज्या समाजासाठी लढलो, तो समाज जर झोपला तर माझे कार्य अपूर्ण राहील. म्हणूनच आज ६ डिसेंबरच्या निमित्ताने आपण त्यांच्या विचारांचा दीप पुन्हा प्रज्वलित करू या.

आज बाबासाहेबांची गरज पुतळ्यांत नाही, तर मनांत आहे. त्यांच्या विचारांची गरज केवळ ग्रंथांत नाही, तर कृतीत आहे. त्यांच्या लोकशाहीची गरज केवळ संविधानात नाही, तर समाजव्यवस्थेत आहे. महापरिनिर्वाण दिन हा स्मरणाचा नव्हे, संकल्पाचा दिवस आहे. मी जातभेद मोडीन, समतेची वीट बनेन, मी संविधान फक्त वाचणार नाही, तर त्याचा रक्षक बनणार तसेच, मी बाबासाहेबांना स्मरणार नाही तर त्यांच्या विचारांना स्मरणीय करीन, हीच आजची आजची सशक्त प्रतिज्ञा आहे.

म्हणून त्यांची शेवटची ओळ जो प्रत्येकाने मनात कोरावी, बाबासाहेबांनी आपल्याला मुक्त केले, पण मुक्ततेची किंमत आपण जपू शकतो का? खरी प्रतिज्ञा अशी असावी. ही जाणीव, ही जागृती, ही जबाबदारी, यालाच आपण म्हणू शकतो महापरिनिर्वाणाची खरी श्रद्धांजली!

आज डॉ. आंबेडकर आपल्यात नाहीत, पण त्यांचे विचार आपल्यात आहेत. ते विचार आपल्याला सजग करतात, सशक्त करतात, आणि माणूस म्हणून जगण्याची कला शिकवतात. ज्या समाजात मनुष्य मनुष्याचा शत्रू नाही, ज्या समाजात बंधुता हीच खरी संपत्ती आहे, असा समाज घडवण्याचे स्वप्न बाबासाहेबांचे होते.

हे स्वप्न जगणे, जपणे आणि पुढील पिढीकडे पोहोचवणे हेच खरे महापरिनिर्वाण! विचार अमर आहेत. मेणबत्तीच्या प्रकाशापेक्षा अंतर्मनाचा प्रकाश उजळवू या. महापरिनिर्वाण दिनी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांना भावपूर्ण आदरांजली!

कृतज्ञ अभिवादन

पाच हजार वर्षे हिंदू समाजाने अस्पृश्यांचा जो अमानविय अमानुष छळ केला. त्याला त्या समाजाकडुन मिळालेले आंबेडकर हे एक बिनतोड आणि बंडखोर उत्तर होते.

आंबेडकर म्हणजे बंड, मूतीर्मंत बंड त्यांच्या देहातील कणाकणातून बंड थैमान घालीत होते. आंबेडकर म्हणजे जुल्माविरुध्द उभारलेली व्रजाची मूठ होय, आंबेडकर म्हणजे ढोंगाच्या डोक्यावर आदळण्यास सदैव सिध्द असलेले भिमाची गदा होय.

आंबेडकर म्हणजे जातीभेदावर आणि विषमतेवर सदैव सोडलेले सुदर्शन चक्र होय. आंबेडकर म्हणजे धर्ममातंर्डाच्या वर्णवर्चस्वाचा कोथडा फोडुन त्याची आतडी बाहेर काढणारे वाघनखं होय. आंबेडकर म्हणजे समाजातील सत्ताधाऱ्यांच्या विरुध्द पुकारलेले एक युध्दच होय.

डॉ. बाबासाहेबांनी बौध्द धर्म स्वीकारला, धम्मचक्र प्रवर्तन केले. पण त्यातून आजच्या संदर्भात निर्माण होणाऱ्या सर्व प्रशनांचा सांगोपांग विचार पुन्हा पुन्हा केला. तो विचार चालू ठेवण्याला, त्यातून आजच्या प्रश्नांची उत्तरे शोधण्याला ते स्वतः राहिले नाहीत. ही एक अत्यंत दुर्दैवी घटना समजली पाहिजे.

डॉ. बाबासाहेबांच्या महापरिनिर्वाणानंतर ते सर्व प्रश्न अधीकच जिवंत, ज्वलंत आणि स्फोटक बनले आहेत. त्यामधील गुंतागुंतही वाढली आहे. आंबेडकरांच्या पश्चात त्यांची जयंती, महापरिनिर्वाण दिन-दिशा दिन वगैरे सर्व समारोह कसोशीने, निष्ठेने, उत्साहाने, नियमितपणे पाळण्यात येतात. पण बुध्दधम्म स्वीकारण्यापूर्वी आणि नंतर ज्या प्रश्नांचा विचार डॉ. बाबासाहेब स्वतः सतत अहोरात्र करीत होते. त्यांचा मागोवा घेण्याचा प्रयत्न मात्र नंतर कोणी फारसा केलेला दिसत नाही.

गौतम बुध्दांच्या जीवनांत त्याचे विचार मंथन अखेरच्या क्षणापर्यंत चालूच होते. पण त्यांच्या महापरिनिर्वाणा नंतरही त्यांच्या निष्ठावंत शिष्यांनी, अनुयायांनी बदललेल्या परिस्थितीच्या आणि प्रश्नांच्या संदर्भात आपले विचारमंथन सतत चालूच ठेवले. बौध्द विचार बुध्दांच्या हयातीत कधी कुंठित झाला नव्हता.

बुध्दाच्या शेवटच्या क्षणापर्यंत तो सदा विकासी सदा जिवंतच राहिला. विचाराला पूर्णविराम केव्हाच नसतो. हे बुध्दाता पुरते ठाऊक होते. प्रत्येक खऱ्या बौध्दालाही ते महान सत्य ध्यानात ठेवावेच लागते. डॉ. बाबासाहेबांनी ही आपलया उभ्या आयुष्यात विचारांचा पूर्णविराम कधीच लावला नाही.

त्यांचे जिवन आणि विचार सदा जीवंत, ज्वलंत, सदा विकासशील असेच राहिले. नवीन परिस्थिती आणि नवीन प्रश्न यांचे आव्हान सतत स्विकारुनच डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर आणि त्यांचे विचार सतत विकास पावले. भारतातील एक महान व्यक्ती नाहिशी झालेली आहे, असे म्हटल्यास त्यात मुळीच अतिश्योक्ती नाही.

त्यांचे दांडगे व्यक्तिमत्व, त्यांची प्रगाढ विद्वता, अप्रतिम भाषापांडित्य व महान पंडितांनाही प्रसंगविशेषी निरुत्तर करुन सोडणारा मार्मिक कोटीक्रम इत्यादि गुणामुळेच त्यांची महानता अलिकडील काळात विशेष प्रकर्षाने अखील भारतीय जनतेच्या प्रत्ययास येऊ लागली आहे.

प्रभाकर सोमकुवर
नागपूर
9595255952

अस्पृश्याचे एकमेव नेते व खरे कैवारी म्हणून त्यांनी जितका लौकिक संपादन केला होता, त्यापेक्षा भारतीय घटनेचे एक महान शिल्पकार म्हणून त्यांनी कितीतरी अधीक पटीने लौकिक कमविलेला आहे.

भारतीय घटना तयार करतांना त्यांनी कल्पनातीत परिश्रम घेतले व असामान्य बुध्दिमत्ता प्रगट केली. ही खरोखरच संस्मरणीय म्हणावी लागेल. ६९ व्या महापरिनिर्वाण दिनानिमित्त कृतज्ञ अभिवादन!

डहाणू - नाशिक रेल्वे प्रकल्प मार्गी लागणे, ही काळाची गरज..

दीपक मोहिते
पालघर.

एकीकडे आपला देश डिजिटल इंडिया,होत असल्याचा दावा करण्यात करण्यात येतो,तर दुसरीकडे ग्रामीण भागात आजही अठरापगड दारिद्र पाहायला मिळत आहे. ग्रामीण भागातील जनतेचे राहणीमान उंचवावे, त्यांना दर्जेदार शिक्षण मिळावे, तसेच आरोग्य सोयी सुविधा उपलब्ध व्हाव्या, यासाठी सरकार वषार्काठी अब्जावधी रु. खर्च करत असते. पण, ग्रामीण भागातील भूमिपुत्र आजही उपेक्षित जीवन जगत आहे.

मुंबईपासून अवघ्या १०० कि. मी.अंतरावर असलेल्या पालघर जिल्ह्यात रोजगार,उद्योग धंदे वाढ ,शिक्षण व आरोग्य क्षेत्राचे अनेक प्रश्न आजही जैसे थे, स्थितीतच आहेत. जिल्ह्याचे विभाजन होऊन नव्याने पालघर जिल्हा अस्तित्वात आला. या घटनेला आता अकरा वर्ष पूर्ण झाली, पण परिस्थितीमध्ये कोणताही बदल झाला नाही.

मूळ निवासी अशी ओळख असलेल्या आदिवासी समाजाचे दरडोई उत्पन्न वाढू शकले नाही. शेती, शेठजीच्या वाड्यावर मजुरी, रानावनात मिळणारी फळे, रानभाज्या व लाकडाच्या मोळ्या विक्री करून हा समाज आपल्या कुटुंबाचा चरितार्थ चालवतो, असा या समाजाचा जीवनक्रम आजही सुरूच आहे.

गेल्या दशकभरात जिल्ह्याच्या विक्रमगड, जव्हार, मोखाडा, तालुक्यात गेल्या ७५ वर्षात उद्योगवाढीला चालना मिळू शकली नाही. त्यामुळे स्थानिक भूमिपुत्र रोजगारापासून कायम वंचित राहिले.

चार दशकापूर्वी केंद्रातील तत्कालीन सरकारने डहाणू - नाशिक महत्वाकांक्षी रेल्वे प्रकल्प प्रस्तावित केला होता. त्यानंतर आलेल्या वाजपेयी सरकारने या प्रकल्पाला हिरवा कंदील दाखवला. दुर्दैवाने, वाजपेयी सरकारला सत्तेतून पायउतार व्हावे लागले व हा प्रकल्प बासनात गुंडाळला गेला.

या प्रकल्पाच्या सर्व्हेवर सुमारे ८० ते १०० कोटी रु. खर्च झाले होते. तो खर्च आता वाया गेल्यात जमा आहे. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी आता हा प्रकल्प तडीस नेण्याचे ठरवले आहे. त्यामुळे या भागातील जनतेला आशेचा एक किरण दिसू लागला आहे.

हा जर प्रकल्प मार्गी लागला तर या भागात औद्योगिकरणाला नक्कीच वेग येऊ शकेल. ज्या रेल्वे मंत्रालयाने हा प्रकल्प फायदेशीर ठरणार नाही, असा अहवाल दिला होता, आज तेच रेल्वे मंत्रालय पुन्हा कामाला लागले आहे. यावरून नोकरशाही कसे झारीतील शुक्राचार्य होऊन चांगल्या कामाची वाट लावतात, याचे हे उत्तम उदाहरण आहे.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांची पत्रकारिता!

विश्वरत्न महामानव डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांचा आज महापरिनिर्वाण दिन. महापरिनिर्वाणदिनी महामानव डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांना विनम्र अभिवादन!

जागतिक कीर्तीचे विचारवंत अशी ओळख आलेल्या विश्वरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचा जन्म १४ एप्रिल १८९१ रोजी मध्यप्रदेशातील महू या गावी झाला. आधुनिक भारताच्या इतिहासाला कलाटणी देणारे विचारवंत म्हणून डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांची जगभर ओळख आहे मात्र डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या जयंतीनिमित्त ज्या जाहिराती किंवा शुभेच्छा संदेश दिल्या जातात त्यात डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांची ओळख दलितांचे उद्धारक, भारतीय राज्यघटनेचे शिल्पकार अशीच करून दिली जाते.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे दलीत उद्धाराचे कार्य तर जगजाहीर आहे. जगाला हेवा वाटेल अशी राज्यघटना त्यांनी देशाला दिली. त्यांनी दिलेल्या राज्यघटनेमुळेच विविध जाती, धर्म, पंथ, भाषा, संस्कृती असलेला आपला देश एकसंघपणे बांधला गेला आहे.

भारतासारखी राज्यघटना नसल्याने भारताच्या शेजारी असलेल्या देशांची आज काय अवस्था झाली आहे हे आपण पाहतोच आहे. त्यामुळे त्यांची दलीत उद्धारक आणि भारतीय राज्यघटनेचे शिल्पकार ही ओळख यथायोग्यच असली तरी त्यांचे कार्य केवळ एवढ्या पुरतेच मर्यादित नाही. थोर अर्थतज्ज्ञ, महिलांचे उद्धारक, कृषी तज्ज्ञ, शिक्षण तज्ज्ञ, जलतज्ज्ञ इतिहास तज्ज्ञ, समाज शास्त्रज्ञ, कायदेपंडित, धर्म चिकित्सक, राजनीती तज्ज्ञ, कामगार नेते, शांतीचे उपासक, कलाप्रेमी, लेखक, पत्रकार असे विविध पैलू बाबासाहेबांचे आहेत.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे हे विविध पैलू कायम दुर्लक्षित केले जातात म्हणूनच मी माझ्या महिलांचे उद्धारक डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर व डॉ बाबासाहेब आंबेडकरांचे जलविषक धोरण या मागील दोन लेखात डॉ. बाबससाहेब आंबेडकरांनी महिलांसाठी केलेले कार्य आणि जलतज्ज्ञ डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर या दोन पैलूंची ओळख करून दिली होती. आज मी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांची पत्रकार म्हणून असलेल्या पैलूंची ओळख करून देणार आहे.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचा पत्रकारितेचा प्रवास मूकनायक पासून सुरू झाला. नंतर हा प्रवास बहिष्कृत भारत, जनता व प्रबुद्ध भारत पर्यंत सुरूच राहिला. सामाजिक आणि राजकीय ध्येयासाठी स्वतःचे वर्तमानपत्र असावे असे डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांना वाटले.

श्याम ठाणेदार
दौंड. जिल्हा पुणे.
९९२२५४६२९५

म्हणूनच त्यांनी ३१ जानेवारी १९२० रोजी मूकनायक हे पाक्षिक सुरू केले. दलितांवर होणाऱ्या अन्याय, अत्याचाराला वाचा फोडण्याचं काम मूकनायक पाक्षिकानं निष्ठेनं केलं. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर म्हणाले होते की, कोणतीही चळवळ यशस्वी करण्यासाठी त्या चळवळीचे वर्तमानपत्र असावे लागते. ज्या चळवळीचे वर्तमानपत्र नसते, तीची अवस्था पंख तुटलेल्या पक्षाप्रमाणे होते. सुरुवातीला पांडुरंग नंदराम भटकर पाक्षिकाचे संपादक होते.

त्यानंतर मूकनायकाच्या व्यवस्थापकपदी असणारे ज्ञानदेव ध्रुवनाथ घोलप यांच्याकडे संपादक पदाची जबाबदारी आली. मूकनायक या पत्राने सामाजिक व धार्मिक क्षेत्राबरोबरच राजकीय क्षेत्रातही अस्पृश्यांनी बलवत्तर स्थान निर्माण केले पाहिजे, ही जाणीव निर्माण केली. 'मूकनायक' पत्रात विविध विचार, वर्तमानसार, निवडक पत्रातील उतारे, क्षेम, समाचार, कुशल प्रश्न, शेला पागोटे ही सदरे होती. 'मूकनायक' एप्रिल १९२३ मधे बंद पडले.

१९२४ मध्ये बाबासाहेबांनी बहिष्कृत भारत हे वृत्तपत्र सुरू केले. ३ एप्रिल १९२४ रोजी बहिष्कृत भारत पाक्षिकाचा पहिला अंक प्रकाशित झाला. बाबासाहेबांनी २९ जून १९२८ रोजी समता हे वृत्तपत्र सुरू केले. हे समाज समता संघाचे मुखपत्र होते. २४ फेब्रुवारी १९३० रोजी त्यांनी जनता तर ४ फेब्रुवारी १९५६ मध्ये प्रबुद्ध भारत हे वृत्तपत्र सुरू केले.

इ.स. १९४४ मध्ये बाबासाहेबांनी आम्ही शासनकर्ती जमात बनणार.. या शीर्षकाखाली जनता वृत्तपत्रात लेख लिहिला. या वृत्तपत्रांद्वारे आपल्या विचारांनी त्यांनी स्पृश्य आणि अस्पृश्यांना जागृत केले. त्यांची लेखनी झुंजार, क्रांतिकारी आणि प्रभावी होते. ड

ॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांची सर्व वृत्तपत्रे मराठी भाषेमध्ये प्रकाशित झालेत कारण मराठीच त्यावेळेची सामान्य जनतेची भाषा होती. कारण बाबासाहेबांचे कार्यक्षेत्र महाराष्ट्र होते आणि मराठी तिथली लोकभाषा आहे. बाबासाहेब इंग्रजी भाषेचे ही प्रकांड विद्वान होते, परंतु त्यांनी आपली वृत्तपत्रे मराठी भाषेत यामुळे प्रकाशित केली की त्यावेळी महाराष्ट्रातील बहुतांश दलित जनता जास्त शिकलेली नव्हती, ती केवळ मराठीत समजू शकत होती.

गंगाधर पानतावणे यांनी आपल्या ग्रंथात म्हटले आहे की, या मुकनायकाने बहिष्कृत भारतामधील लोकांना प्रबुद्ध भारताकडे नेले. बाबासाहेब महान पत्रकार होते. पत्रकार महामानव डॉ. बाबसाहेब आंबेडकर यांना महापरिनिर्वाणदिनी विनम्र अभिवादन!!

बँक विलीनीकरण विचाराधीन!

(कालच्या अंकावरून पुढे)

कमी पण मजबूत सार्वजनिक क्षेत्रातील बँका असण्याची कल्पना प्रथम माजी अर्थमंत्री अरुण जेटली यांनी सरकारमध्ये मांडली होती.

एप्रिल २०१९ मध्ये बँक ऑफ बडोदाने विजया बँक आणि देना बँक यांचे विलीनीकरण केले. त्यानंतर बँक ऑफ बडोदा ही देशातील तिसरी सर्वात मोठी सार्वजनिक क्षेत्रातील बँक बनली. एप्रिल २०२० मध्ये पंजाब नॅशनल बँकने ओरिएंटल बँक ऑफ कॉमर्स आणि युनायटेड बँक ऑफ इंडियाचे विलीनीकरण केले. ज्यामुळे ती दुसरी सर्वात मोठी सार्वजनिक सर्व्हिस बँक बनली. त्याच वर्षी, कर्नाटकस्थित कॅनरा बँकेने सिंडिकेट बँक विलीन केली आणि देशातील चौथी सर्वात मोठी सार्वजनिक सर्व्हिस बँक बनली.

युनियन बँक ऑफ इंडियाने आंध्र बँक आणि कॉर्पोरेशन बँक विलीन केली आणि पाचवी सर्वात मोठी सार्वजनिक सर्व्हिस बँक बनली. त्यानंतर, इंडियन बँकेने अलाहाबाद बँक विलीन केली आणि सातवी सर्वात मोठी बँक बनली.

आता प्रश्न असा आहे की, पुढील विलीनीकरण कोणाचे होईल? २०१७ ते २०२० दरम्यान झालेले सर्व प्रमुख विलीनीकरण एप्रिलमध्ये आर्थिक वर्षाच्या सुरुवातीला झाले. अर्थ मंत्रालयाने अद्याप अधिकृतपणे कोणतीही नावे जाहीर केलेली नसली, तरी एप्रिल २०२६ पर्यंत मोठी घोषणा होण्याची अपेक्षा आहे.

सध्या सरकार बँकिंग विलीनीकरण योजनांचा पुढील टप्पा तयार करत आहे आणि अधिकृत डिटेल्स एप्रिल-मे मध्ये जाहीर होऊ शकते.

यावेळी पूर्वीपेक्षा मोठे विलीनीकरण एकाच वेळी होणार नाहीत; त्याऐवजी प्रोसेस सुलभ करण्यासाठी आणि भांडवल व्यवस्थापन सुधारण्यासाठी ही योजना दोन किंवा तीन टप्प्यात लागू केली जाऊ शकते.

सरकारचे दीर्घकालीन ध्येय सार्वजनिक क्षेत्रातील बँकांची संख्या १२ वरून ६-७ मजबूत आणि स्पर्धात्मक संस्थांपर्यंत कमी करणे आहे.

यामुळे बँकांचे ताळेबंद मजबूत होतील, कर्ज देण्याची क्षमता वाढेल, कामकाजात सुधारणा होईल आणि अधिक क्षमता असलेल्या बँका निर्माण होतील. विशेषतः भारताच्या वेगाने वाढणाऱ्या पायाभूत सुविधा क्षेत्राला पाठिंबा देण्यात येतील.

शब्दस्पर्शी-सुनील शिरपुरे
कमळवेल्ली,यवतमाळ
७०५७१८५४७९

सनबर्न फेस्टिव्हल : अश्लीलता आणि अमली पदार्थांची रेलचेल

वाचक लिहितात

भारतीय संस्कृतीत, पाश्चात्य संस्कृतीने किती घट्ट पाय रोवले आहेत, याचे ज्वलंत उदाहरण म्हणजे डिसेंबर मध्ये मुंबईत होऊ घातलेला 'सनबर्न फेस्टिव्हल'. या फेस्टिव्हलला यावर्षी मुंबईमध्ये आयोजित करण्यास महाराष्ट्र सरकारने परवानगी दिली आहे. २००७ मध्ये प्रथमच गोव्यात झाल्यानंतर आता मुंबईत डिसेंबर मध्ये हा फेस्टिव्हल होऊ घातला आहे. या कार्यक्रमात हजारो विदेशी पर्यटक भारतात येतात. त्यामुळे अत्यंत कमी अवधीत राज्याच्या तिजोरीत कोट्यावधी रुपयांची भर पडते. म्हणजे यात अर्थकारण आहे म्हणूनच ही उठाठेव. परंतु या फेस्टिव्हलमुळे समाजात मद्य, अमली पदार्थ आणि अश्लीलता यांची विषवल्ली इथे रूजते आणि फोफावते आहे हे सरकारला कळू नये याचे आश्चर्य वाटते!

याचे किती दूरगामी परिणाम होतील, याची तमा न बाळगता केवळ तिजोरी भरण्यासाठी असल्या फेस्टिव्हल्स ला परवानगी मिळत असेल तर छत्रपतींचा महाराष्ट्र म्हणवून घ्यायची आपली पात्रता आहे का? मागच्या वर्षी तिजोरी भरण्यासाठी मद्याची दारे गल्लो गल्ली उघडी केली .आणि आता अशा फेस्टिव्हल मुळे अमली पदार्थ आणि अश्लीलता महाराष्ट्रात घराच्या उंबरठ्यावर आणून ठेवली. तरुण पिढीला अशा फेस्टिव्हलच्या निमित्ताने नशाखोर बनवण्याचे काम सरकार करतय असे वाटते. इकडे लाडक्या बहिणी म्हणून गोंजारायचे आणि मद्य आणि अमली पदार्थांमध्ये त्यांचे नवरे आणि मुलांना गुंतवायचे. असे दुहेरी धोरण सध्या दिसते आहे. हे आर्थिक गणिते मांडण्यासाठी योग्य वाटत असले, तरी त्यासाठी आपण तरुण पिढीचे भविष्य अंधःकारात लोटत आहोत, हे वेळीच कळले पाहिजे. अन्यथा..

■ सौ. माधवी पत्की, नागपूर.

तुम्हालाही हवेत कंबरेपर्यंत लांब आणि जाड केस?

प्रत्येक मुली आणि महिलेला लांब, जाड आणि चमकदार केस नक्कीच आवडतात. त्यासाठी कित्येक महिला महागड्या पार्लर ट्रीटमेंट, शॅम्पू आणि कंडिशनर, क्रिम, तेल असं बरच काही वापरत असतात. कारण धावपळीची जीवनशैली, खराब आहार, प्रदूषण आणि रासायनिक उत्पादनांचा वापर यामुळे केस गळण्याचे प्रमाण वाढते.

महागडे ट्रीटमेंट, शॅम्पू आणि कंडिशनरमध्ये केमिकल्स असतात त्यामुळे पुढे जाऊन केसांची पोत खराब होते. त्यामुळे नैसर्गिक घटकांपासून बनवलेले तेल, मास्क केसांच्या वाढीसाठी नेहमीच प्रभावी मानले जाते कारण ते केसांना आतून पोषण देते आणि कोणतेही नुकसान करत नाही.

त्यासाठी नाराळाचे तेल तर चांगलेच आहे पण त्याहीपेक्षा जास्त उपयुक्त हेअ-र ऑईल म्हणजे मोहरीचे तेल.

होय, मोहरीचे तेल, वापरल्याने केसांची वाढ जलद होण्यास मदत होते. या जादुई तेलाचा वापर केल्याने तुमचे केस मुळांपासून मजबूत होतात आणि केसांची गळती थांबते,केस तुटणे कमी होते तसेच केसांची वाढ जलद गतीने होते.

लांब केसांसाठी मोहरीचे तेल इतके महत्त्वाचे का आहे?

प्राचीन काळापासून केसांची काळजी घेण्यासाठी मोहरीचे तेल वापरले जात आहे. त्यात असे पोषक घटक असतात जे केसांना मजबूत करतात आणि रक्ताभिसरण वाढवतात. बरं हे तेल नुसतेच लावण्यापेक्षा त्यात जर काही गोष्टी त्यात मिसळल्या तर अजून चांगल्या प्रकारे केस वाढण्यास मदत होते.

हे तेल बनवायचे कसे?

मिली मोहरीच्या तेलात या गोष्टी मिसळा १० ग्रॅम जिरे १० ग्रॅम ओवा १० ग्रॅम मेथीचे दाणे १० ग्रॅम काळी मिरी आणि काही थेंब लैव्हेंडर अरोमा ऑइलचे टाकू शकता

मोहरीचे जादूचे तेल कसे बनवायचे?

प्रथम, लोखंडी किंवा स्टीलच्या भांड्यात १०० मिली मोहरीचे तेल घाला. त्यात १० ग्रॅम अमरबेल घाला आणि ते जळून काळे होईपर्यंत चांगले शिजवा. आता त्यात सेलेरी, मेथीचे दाणे आणि काळी मिरी घाला आणि चांगले तळा. सर्व साहित्य जळून तेलात चांगले मिसळल्यावर, आग बंद करा. तेल थंड होऊ द्या आणि नंतर ते गाळून वेगळे करा. शेवटी, त्यात लव्हेंडर किंवा कोणतेही अरोमा ऑयलचे काही थेंब वापरावे

हे तेल कसे आणि किती वेळा वापरावे?

आठवड्यातून दोनदा हे तेल लावा. झोपण्यापूर्वी तुमच्या टाळूला हलक्या हाताने मालिश करा. दुसऱ्या दिवशी सकाळी सौम्य शाम्पूने तुमचे केस धुवा.

या तेलाचे फायदे?

केसांच्या मुळांना पोषण देते. केस गळणे कमी करते. केसांची वाढ जलद करते. केसांना मजबूत आणि मऊ बनवते. केसांना नैसर्गिक चमक देते.

अशोकायन

प्रा. अशोक सारडा
मेहकर
(९४२१३९४३३९)

महामानवाचा संदेश

समग्र विकास व्हावा देशाचा
हे उदिष्ट ठेवूनी मनी
देशाची घटना लिहिली हो
डॉ. बाबासाहेबांनी ..!

स्त्री व पुरुष असती
परस्पर पुरक जाती
रक्त सर्वांचे लालच असे
मग कां भेदाभेद निती?

सर्वांना मिळेल समान संधी
धोरण असे स्विकारले
लोकशाहीला हेच अभिप्रेत
हे ते नाही विसरले ...

देश रहावा एकसंघ म्हणून
समता बंधूता तत्व स्विकारू
विविधतेत एकता टिकून राहो
ही दक्षता आपण घेऊ ...

अ‍ॅमेझॉन भारतासाठी खुले करत आहे एआय सुलभ प्रवेश

बंगळुरू, ५ डिसेंबर : सुलभ प्रवेश, उत्पादकता आणि डिजिटल समावेशन वाढवण्यासाठी भारत सरकारच्या एआय मिशनला पाठींबा देत अ‍ॅमेझॉनने आज २०३० पर्यंत भारतातील लाखो लोकांपर्यंत कृत्रिम बुद्धिमत्ता (एआय) पोहोचवण्याची योजना जाहीर केली. कंपनी स्थानिक क्लाऊड आणि एआय इन्फ्रास्ट्रक्चरमध्ये १२.७ अब्ज डॉलरची गुंतवणूक करण्याच्या मार्गावर आहे आणि आपल्या विविध व्यवसायांद्वारे १५ दशलक्षपेक्षा जास्त लघु व्यवसायांना एआय चे लाभ मिळवून देईल. अ‍ॅमेझॉनने २०३० पर्यंत शासकीय शाळांतील ४ दशलक्ष विद्यार्थ्यांपर्यंत एआय साक्षरता आणि करिअर जागरूकता पोहोचवण्याचेही आश्वासन दिले आहे. कंपनी एआय चा वापर करून अ‍ॅमेझॉन.इन वरील कोट्यावधी ग्राहकांसाठी खरेदी अधिक सोपी आणि अधिक अनुभवसमृद्ध बनविण्याचे काम करतच राहणार आहे.

ज्या गोष्टीमुळे अनेक जण मागे राहतात असे भाषा, साक्षरता आणि सुलभ प्रवेश या अडथळ्यांना दूर करत एआय मध्ये भारतात मोठ्या प्रमाणावर समानता आणण्याची क्षमता आहे, असे अ‍ॅमेझॉन इंडियाचे कंट्री मॅनेजर समीर कुमार यांनी सांगितले. जेव्हा टियर-३ शहरातील एखादा लघु व्यवसाय मालक काही मिनिटांत एआय च्या मदतीने व्यावसायिक पद्धतीचे प्रॉडक्ट लिस्टिंग तयार करू शकतो किंवा सरकारी शाळेतील एखादा विद्यार्थी त्याला नव्या करिअरच्या संधी मिळवू शकतील अशा कौशल्यांचे शिक्षण घेतो किंवा एखादा ग्राहक टाइप न करता आपल्या स्थानिक भाषेत खरेदी करू शकतोतेव्हा तंत्रज्ञान खऱ्या अर्थाने सर्वांसाठी कार्य करते. प्रत्येक भारतीयाने या परिवर्तनाचा लाभ घेतला पाहिजे असे आम्हाला वाटते यामुळे आम्ही मोठ्या प्रमाणावर एआय इन्फ्रास्ट्रक्चर आणि साधने तयार करत आहोत. सरकारच्या एआय मिशनला वास्तवात आणण्यासाठी पाठबळ देत असल्याचा आम्हाला अभिमान आहे.

रायपूरमध्ये बीसीसीआय आणि एडिडास यांनी टीम इंडियाच्या नवीन टी२० विश्वचषक २०२६ जर्सीचे अनावरण

मुंबई, ५ डिसेंबर : भारतीय क्रिकेट टीमचे अधिकृत किट प्रायोजक असलेल्या अ‍ॅडिडास ने भारतीय क्रिकेट नियामक मंडळाच्या (बीसीसीआय) भागीदारीत रायपूर येथील शहीद वीर नारायण सिंह आंतरराष्ट्रीय क्रिकेट स्टेडियममध्ये टीम इंडियाच्या टी२० विश्वचषक २०२६ च्या नवीन जर्सीचे अनावरण केले. भारत आणि दक्षिण आफ्रिका यांच्यातील एकदिवसीय आंतरराष्ट्रीय सामन्यादरम्यान या जर्सीचे पहिल्यांदा अनावरण करण्यात आले, ज्यामुळे भारतीय क्रिकेटचा उत्सव साजरा करण्यासाठी संपूर्ण स्टेडियम जिवंत झाला.

अ‍ॅडिडास आणि बीसीसीआय ने या जर्सीचे अनावरण करण्याचा उद्देश चाहत्यांना खेळाच्या जवळ आणणे आणि ही जर्सी खेळाडू, चाहते आणि देश यांच्यातील एकतेचे एक शक्तिशाली प्रतीक बनवणे हा होता.

नवीन जर्सीमध्ये बोल्ड, रेट्रो डिझाइन आणि आधुनिक, उच्च-कार्यक्षमता असलेल्या सिल्हूटचा मेळ आहे. १९९० च्या स्ट्राइप्ड इंडिया जर्सीपासून प्रेरित होऊन, किटमध्ये रेट्रो ट्विस्टसह आधुनिक नमुने आहेत. २०२४ च्या टी२० विश्वचषक विजेत्या जर्सीची नेकलाइन कायम ठेवण्यात आली आहे. उष्ण हवामानासाठी, त्यात बॉडी-मॅप केलेले, ३डी-इंजिनिअर्ड मेकॅनिकल स्ट्रेच फॅब्रिक्स आहेत ज्यात अ‍ॅडिडास चे नवीनतम क्लायमाकूल+ मटेरियल आहे, जे वेगाने घाम काढून टाकते आणि खेळाडूंना जास्त काळ कोरडे ठेवते. श्वासोच्छवासासाठी तीन छिद्रित स्ट्राइप टेप प्रदान केले आहेत. फॅब्रिकवर जाळीदार छिद्रे प्रदान केली आहेत आणि खराब हवामानातही इष्टतम वायुवीजनासाठी ट्रिम्स आहेत.

अ‍ॅडिडास इंडियाचे जीएम विजय चौहान म्हणाले, आमच्या क्रिकेटपटूंना जागतिक दर्जाचे कामगिरीचे साहित्य पुरवण्यासाठी अ‍ॅडिडास वचनबद्ध आहे. प्रत्येक जर्सी ती घालणाऱ्या खेळाडू किंवा चाहत्याची कहाणी सांगते. प्रत्येक जर्सी एका वारशाचे प्रतिनिधित्व करते. भारतीय क्रिकेट चाहत्यांसाठी ही जर्सी अनावरण करण्यासाठी बीसीसीआयसोबत भागीदारी करताना आम्हाला आनंद होत आहे. आगामी स्पर्धांमध्ये, विशेषतः विश्वचषकात संपूर्ण देश अभिमानाने ही जर्सी घालताना पाहण्यास आम्ही उत्सुक आहोत.

भारतीय क्रिकेटपटू आणि अ‍ॅडिडास खेळाडू रोहित शर्मा म्हणाला, क्रिकेट चाहत्या म्हणून जयजयकार करण्यापासून ते माझ्या देशासाठी ट्रॉफी घरी आणण्यापर्यंत, माझे संपूर्ण आयुष्य खेळाच्या आठवणींनी भरलेले आहे. मी एका नवीन युगात प्रवेश करत असताना, मला अजूनही तोच अभिमान वाटतो. टीम इंडियाची ही नवीन जर्सी आपल्याला आठवण करून देते की आपण स्टँडमध्ये असो किंवा मैदानावर, आपण सर्वजण एकाच रंगाचे कपडे घालतो आणि भारतासाठी एकाच स्वप्नावर विश्वास ठेवतो.

ही जर्सी भारतात निवडक अ‍ॅडिडास स्टोअर्समध्ये आणि adidas.co.in वर उपलब्ध असेल. किंमती ९९९ पासून सुरू होतात.

इसुझू मोटर्स इंडियाच्या वतीने राष्ट्रीय स्तरावर इसुझू आय-केअर विंटर कॅम्पची घोषणा

चेन्नई, ५ डिसेंबर : सर्वोत्तम सेवा आणि मालकीचा अनुभव देण्याच्या इसुझूच्या वचनबद्धतेचा पुनरुच्चार करण्याच्या निरंतर प्रयत्नात, इसुझू मोटर्स इंडिया आपल्या इसुझू डी-मॅक्स पिक-अप्स आणि एसयूव्हीच्या श्रेणीसाठी देशव्यापी 'इसुझू आय-केअर विंटर कॅम्प' आयोजित करणार आहे. या सेवा शिबिराचा उद्देश ग्राहकांना देशभरातील हंगामात त्रास-मुक्त वाहन चालविण्याच्या अनुभवासाठी रोमांचक लाभ आणि प्रतिबंधात्मक देखभाल तपासणी उपलब्ध करून देणे हा आहे.

'इसुझू केअर'च्या पुढाकाराने, दिनांक ८ ते १३ डिसेंबर २०२५ (दोन्ही दिवस समाविष्ट) दरम्यान सर्व इसुझू अधिकृत विक्रेता सेवा केंद्रांवर विंटर कॅम्पचे आयोजन केले जाईल या कालावधीत, ग्राहक त्यांच्या वाहनांसाठी विशेष ऑफर आणि लाभ देखील मिळवू शकतात.

आग्रा, अहिल्यानगर, अहमदाबाद, अंबिकापूर, बारामुल्ला, बरेली, बारमेर, भरुच, भटिंडा, बेंगळुरू, भोपाळ, भुवनेश्वर, बिकानेर, बिलासपूर, कालिकत, छत्रपती संभाजी नगर, कोल्हापूर, मुंबई, (नेरूळ, बोरिवली), नागपूर, नाशिक, नेल्लोर, निजामाबाद, नोएडा, पाटणा, पुणे, रायपूर, राजमुंद्री, राजकोट, रत्नागिरी, सातारा, शिवमोग्गा, सीकर, सिलीगुडी, सोलापूर, सुरत, थेनी, त्रिसुर, तिरुनेलवेली, तिरुपती, त्रिची, तिरुवनंतपुरम, वडोदरा, विजयवाडा आणि विशाखापट्टणम येथे असलेल्या इसुझूच्या सर्व अधिकृत सेवा सुविधांवर विंटर कॅम्प आयोजित करण्यात येईल.

ग्राहकांना नजिकच्या इसुझू विक्रेता दालनासोबत संपर्क साधून किंवा https://www.isuzu.in/servicebooking.htmlला भेट देऊन सर्व्हिस बुकिंग करता येईल. ग्राहकांना अधिक माहितीकरिता १८०० ४१९९ १८८ (टोल-फ्री) वर संपर्क साधता येईल.

एपीएसईझेड आणि मदरसन च्या भागीदारीमुळे दिघी पोर्ट दरवर्षी २ लाख वाहन हाताळण्यासाठी सज्ज

अहमदाबाद, ५ डिसेंबर : मदरसनने आपल्या संयुक्त उपक्रम कंपनी समवर्धन मदरसन हामाक्युरेक्स इंजिनिअर्ड लॉजिस्टिक्स लिमिटेड (एसएएमआरएक्स) मार्फत आज दिघी पोर्ट लिमिटेड (डीपीएल) सोबत भागीदारी जाहीर केली आहे. डीपीएल ही अदानी पोर्ट्स अँड स्पेशल इकॉनॉमिक झोन लिमिटेड (एपीएसईझेड) ची उपकंपनी आहे. या करारानुसार महाराष्ट्रातील दिघी पोर्टवर वाहन निर्यातीसाठी एक विशेष सुविधा उभारली जाणार आहे.

या धोरणात्मक भागीदारीमुळे मुंबईपुणे ऑटो बेल्टमधील वाहन उत्पादकांसाठी दिघी पोर्ट हा महत्त्वाचा ऑटोमोबाईल निर्यात केंद्र बनेल. एपीएसईझेडच्या १५ महत्त्वाच्या बंदरांपैकी एक असलेले दिघी पोर्ट आता मेक इन इंडिया उपक्रमाखाली भारताच्या वाढत्या ऑटोमोबाईल उद्योगाला समर्थन देण्यासाठी आपली क्षमता वाढवली आहे. ज्यामुळे जागतिक बाजारात वाहनांची निर्यात आणि आयात अधिक सुरळीत होईल.

या भागीदारीबद्दल बोलताना अदानी पोर्ट्स आणि सेझचे सीईओ आणि पूर्णवेळ संचालक श्री. अश्वनी गुप्ता म्हणाले, दिघी पोर्टवरील मदरसनसोबतची ही भागीदारी भारतातील ऑटोमोबाईल लॉजिस्टिक्समध्ये मोठा बदल घडवून आणेल. एपीएसईझेडचे मजबूत पायाभूत नेटवर्क आणि मदरसनचे अनुभव एकत्र येऊन देशभरात वाहन वाहतुकीसाठी एक सुरळीत आणि मजबूत व्यवस्था तयार होईल. हा रोरो टर्मिनल केवळ व्यापार वाढवणार नाही, तर पुरवठा साखळी अधिक कार्यक्षम करेल आणि ग्राहक व स्थानिक समुदायांना दीर्घकालीन फायदा देईल.

भागीदारीबाबत भाष्य करताना, मदरसन ग्रुपचे व्हाइस चेअरमन लक्ष वामन सेहगल म्हणाले, एपीएसईझेड सोबतची ही भागीदारी आमच्या जागतिक दर्जाच्या लॉजिस्टिक सेवांचा विस्तार करण्यासाठी खूप महत्त्वाची आहे. दिघी पोर्टवर हा रोरो टर्मिनल विकसित करून आम्ही आमच्या सेवांचा विस्तार करत आहोत आणि आमच्या ओईएम भागीदारांसाठी कार्यक्षमता वाढवणारा आणि खर्च कमी करणारा एक महत्त्वाचा सुविधा प्रकल्प उभारत आहोत. या सहकार्यामुळे भारताची ऑटोमोबाईल पुरवठा साखळी आणखी मजबूत होईल आणि ग्राहकांना थेट फायदा देईल.

नवीन रोरो (रोल-ऑन/रोल-ऑफ) टर्मिनलमध्ये पूर्णपणे अत्याधुनिक पायाभूत सुविधा असतील. येथे तयार वाहनांच्या (पूर्ण झालेली वाहने) लॉजिस्टिकची सर्व कामे एकाच ठिकाणी पार पडतील, ज्यामुळे प्रमुख ऑटोमोबाईल ओईएम कंपन्यांसाठी ऑपरेशन्स अधिक सोपे होतील. एसएएमआरएक्स या टर्मिनलमध्ये गुंतवणूक करून आपली सेवा अधिक सुसंगत करणार असून ग्राहकांना ३६०-डिग्री कार्गो ट्रॅकिंग आणि पूर्ण लॉजिस्टिक समाधान देणार आहे.

रियलमी ने रियलमी पी ४ एक्स स्मार्टफोन आणि रियलमी वॉच ५ भारतात केले लॉन्च

नागपूर, ५ डिसेंबर : भारतातील तरुणांनी सर्वाधिक शिफारस केलेल्या स्मार्टफोन ब्रँड रियलमीने आज आपल्या स्मार्टफोन आणि एआयओटी पोर्टफोलिओला रियलमी पी४एक्स आणि रियलमी वॉच ५, ऑप्टीमास इलेक्ट्रॉनिक लिमिटेड (ओईएल) यांच्या सहकार्याने तयार केलेली नवीनतम मेक इन इंडिया स्मार्टवॉच, यांच्या लॉन्चसह अधिक बळकटी दिली. ही दोन्ही उत्पादने एकत्रितपणे रियलमी च्या दैनंदिन वापरात शक्तिशाली परफॉर्मन्स, उपयुक्त एआय क्षमतांचा अनुभव आणि डिझाइन-फर्स्ट इनोव्हेशन यांचे दृष्टीकोन स्पष्ट करतात.

रियलमी पी ४ एक्स, फास्टेस्ट ७०००एमएएच पायोनियर, डायमेन्सिटी ७४०० अल्ट्रा ५जी चिपसेटसह सेगमेंटमधील आघाडीचा परफॉर्मन्स देतो. यात ९० एफपीएस गेमिंग आणि जीटी बूस्ट आहे, ज्यामुळे गेमप्ले अधिक स्मूथ आणि स्थिर राहतो. त्याची ७०००एमएएच टायटन बॅटरी ४५डब्ल्यू फास्ट चार्जसह काही मिनिटांत तासन्तास वापराची शक्ती देते, तर बायपास चार्जिंग आणि स्टील व्हीसी असलेल्या फ्रोझन क्राऊन कुलिंग सिस्टीम मुळे सीपीयु तापमानात २०ओसी पर्यंत घट होते.

या डिव्हाइसमध्ये युएफएस ३.१ स्टोरेजसह १५जीबी पर्यंत डायनॅमिक रॅम, १४४ एचझेड सनलाइट डिस्प्ले (१००० नीट्स ब्राइटनेस), ड्युअल स्पीकर्स आणि ४के व्हिडिओसह ५० एमपी एआय कॅमेरा आणि प्रगत एआय टूल्स उपलब्ध आहेत. एरोस्पेस-प्रेरित डिझाइन आणि तीन रंगांच्या आकर्षक पर्यायांसह, पी ४ एक्स नव्या पिढीला शक्ती, स्टाईल आणि दिवसभर टिकणारी विश्वसनीयता प्रदान करतो, तसेच आपल्या सेगमेंटमधील सर्वोत्तम व्हॅल्यू फॉर मनी डिव्हाइसपैकी एक म्हणून उभा राहतो. रियलमी पी ४ एक्स ची पहिली विक्री १० डिसेंबर रोजी दुपारी १२ वाजता सुरू होईल आणि केवळ १२ तासांसाठी उपलब्ध असेल. रियलमी. कॉम, फ्लिपकार्ट आणि मुख्य रिटेल चॅनेल्सवर रुपये २५०० किमतीच्या ऑफर्सनंतर किंमत रुपये १३,४९९ पासून सुरू होते.

रियलमी वॉच ५ इन इंडिया आहे, जी ऑप्टिमस इलेक्ट्रॉनिक लिमिटेड सह सहकार्याने विकसित केली गेली आहे, आणि रियलमीच्या पूर्णपणे स्थानिक एआयओटी इकोसिस्टिम तयार करण्याच्या दृष्टीकोनाचा भाग आहे. यामध्ये १.९७-इंच एमोलेड डिस्प्ले असलेले प्रीमियम मेटल बॉडी, स्वतंत्र जीपीएस (पाच जीएनएसएस सिस्टीम्ससह), १०८ स्पोर्ट्स मोड्स आणि दैनंदिन फिटनेस व वेलनेससाठी व्यापक हेल्थ मॉनिटरिंग फिचर्स आहेत. लाईट मोडमध्ये २० दिवसांची बॅटरी लाईफ, एचडी ब्लूटूथ कॉलिंग, एनएफसी सुविधा, आयपी ६८ रेसिस्टन्स आणि ३०० पेक्षा जास्त कस्टमायझेबल वॉच फेसेससह वॉच ५ दीर्घकाळ टिकणारी बॅटरी, अचूक ट्रॅकिंग आणि परिष्कृत डिझाइन एकत्र करून स्मार्टवॉचमध्ये उत्कृष्ट अनुभव देते. रियलमी वॉच ५ ची पहिली विक्री १० डिसेंबर रोजी दुपारी १२ वाजता सुरू होईल. रुपये ५०० च्या किंमत घसरल्यानंतर ती रियलमी.कॉम, फ्लिपकार्ट आणि मुख्य रिटेल चॅनेल्सवर रुपये ३,९९९ पासून उपलब्ध असेल.

हिवाळ्याची चमक: हायड्रेटेड, तजेलदार आणि कॅमेऱ्यासाठी सज्ज राहण्यासाठी सोनी सबचे कलाकार कोणत्या स्किन-केअर टिप्स अजमावतात बघू या

मुंबई, ५ डिसेंबर : हिवाळा आपला जम बसवतो आहे, गार वारा आणि गुरफटून बसावेसे वाटायला लावणारी संध्याकाळ नेहमीची आव्हाने घेऊन आली आहे- रुक्ष, फिकट आणि निस्तेज त्वचा. दिवसभर चाललेले शूटिंग, भरपूर मेकअप आणि इनडोर व आउटडोर शूटिंगचे सारखे बदलणारे तापमान यामुळे टेलिव्हिजनच्या कलाकारांसाठी त्वचेची निगा विशेष महत्त्वाची ठरते. आपल्या निरोगी, कॅमेऱ्यासाठी तत्पर, तजेलदार त्वचेवर त्यांची सगळी भिस्त असते. सोनी सबवरील लोकप्रिय कलाकार दीक्षा जोशी, अक्षया हिंदळकर, श्रेनु परीख आणि रजत वर्मा सांगत आहेत, संपूर्ण हिवाळ्यात आपल्या त्वचेची निगा राखण्यासाठी आणि त्वचा सतत तजेलदार ठेवण्यासाठी ते कोणती पथ्ये पाळतात, त्यांच्या सवयी काय आहेत आणि हिवाळ्यात त्यांचे स्किन-केअर रूटीन कसे असते.

पुष्पा इम्पॉसिबल मालिकेत दीप्तीची भूमिका करणारी दीक्षा जोशी म्हणते, जेव्हा तुम्ही दिवसभर शूटिंग करता, तेव्हा तो थकवा आणि हवामानाचा मारा सर्वप्रथम तुमच्या त्वचेवर दिसतो. थंडीमध्ये मी या बाबतीत घाई न करता एक छोटासा विधी करावा या निष्ठेने माझ्या त्वचेची काळजी घेते. सौम्य क्लीन्झरने मी सुरुवात करते त्यावर हायड्रेटिंग सीरमचा एक थर लावते आणि मग चांगले मॉइस्चराइझर लावते, ज्यामुळे मेकअप लावल्यानंतर मला त्वचा घट्ट वाटत नाही. माझ्या व्हॅनिटीमध्ये नेहमी मी एक फेश्यल मिस्ट आणि लिप बाम ठेवतेच, कारण या ऋतूमध्ये स्टुडिओचे दिवे आणि एअर कंडिशनिंग यामुळे त्वचा खूप कोरडी पडते. मला सुट्टी असते, तेव्हा मध आणि दह्याचा एक घरी बनवलेला मास्क लावायला मला आवडते. माझ्या त्वचेला आराम देण्याची आणि तिचे लाड पुरवण्याची माझी ही पद्धत आहे.

पुष्पा इम्पॉसिबल मालिकेत राशीची भूमिका करणारी अक्षया हिंदळकर म्हणते, लोकांना वाटते की स्किनकेअर म्हणजे फॅन्सी उत्पादने, पण माझ्यासाठी हिवाळ्यातील स्किनकेअरची सुरुवात शिस्तीपासून होते. दिवसभर मी आवर्जून गरम पाणी पिते, आहारात मोसमी फळे घेते आणि शूटिंग संपताच आधी मेकअप दूर करते- कितीही उशीर झालेला असला तरी. थंडी वाढते तेव्हा मी क्रीम-बेझ्ड क्लीन्झर आणि जरा घट्ट असे मॉइस्चराइझर वापरते, नाहीतर माझी त्वचा तडतडते. मी बहुधा इनडोर शूटिंग करत असले, तरी मी सनस्क्रीन अचूक लावते. कारण आपल्याला वाटतो त्यापेक्षाही जास्त प्रकाश आणि ऊन यांचा त्वचेवर खराब परिणाम होत असतो. थंडीत माझी एक आवडती सवय म्हणजे रात्रीच्या वेळी फेश्यल ऑइलचे काही थेंब बोटावर घेऊन चेहऱ्यावर मसाज करणे. याने दिवसभराचा थकवा उतरतो आणि सकाळी उठल्यावर माझी त्वचा मुलायम आणि शांत असते.

गाथा शिव परिवार की गणेश कार्तिकेय मालिकेत पार्वतीची भूमिका करणारी श्रेनु परीख म्हणते, देवीची भूमिका करायची म्हणजे तासन् तास भरजरी पोशाख परिधान करून आणि मेकअप लावून बसावे लागते. त्यामुळे थंडीत स्किन-केअरला माझ्यासाठी पर्यायच नाही. शूटिंगच्या आधी मी हायड्रेटिंग टोनर आणि बॅरियर स्ट्रेन्दनिंग मॉइस्चराइझर लावून त्वचेस तयार करते. ज्यामुळे ती मेकअप लावल्यावर चांगली राहते, त्यावर धब्बे दिसत नाहीत. पॅक अप झाल्यानंतर मी डबल क्लीन्झिंग रूटीनचे पालन करते आणि मेकअपचा आणि प्रदूषणाचा कण न् कण त्वचेवरून दूर होईल याची खात्री करते.

माझा पारंपरिक उपायांवर विश्वास आहे. वीकएंडला मी घरी बनवलेले उटणे आणि बेसन लावते, त्यात आणखी काही त्वचेस उपायकारक घटक घालते. यामुळे प्रखर प्रकाशामुळे निस्तेज झालेल्या त्वचेची नैसर्गिक चमक परत येते. माझ्यासाठी हिवाळा म्हणजे गती थोडी कमी करायची, त्वचेचे सांगणे ऐकायचे आणि त्वचेला निकोप, निरोगी ठेवण्यासाठी छोट्या छोट्या गोष्टी नियमितपणे करायच्या.

क्रोमामध्ये एअर प्युरिफायर्सची मागणी मागच्या वर्षीच्या तुलनेत ३०% नी वाढली

मुंबई, ५ डिसेंबर : भारतातील विश्वसनीय ओम्नी-चॅनेल इलेक्ट्रॉनिक्स रिटेलर आणि टाटा समूहातील एक सदस्य, क्रोमाने आपल्या ऑनलाईन व ऑफलाईन चॅनेल्समध्ये २०२५ मधील विक्रीच्या आकडेवारीच्या आधारे एयर प्युरिफायर्सच्या खरेदीबद्दल माहिती प्रकाशित केली आहे. ही माहिती दर्शवते की, एयर प्युरिफायर्सची मागणी भारतातील कोणकोणत्या क्षेत्रांमध्ये सर्वात जास्त होती. ग्राहकांच्या वाढत्या प्राथमिकता, ग्राहकांच्या खरेदीच्या निर्णयांवर डिझाईन आणि तंत्रज्ञानाचा प्रभाव, ग्राहकांच्या गरजांमधील बदल आणि बाजारपेठेतील ट्रेंड्स हे समजून घेण्यात देखील ही माहिती मदत करते.

अहवालानुसार, क्रोमामध्ये झालेल्या एअर प्युरिफायर्सच्या एकूण विक्रीपैकी ७२% विक्री दिल्ली-एनसीआरमध्ये झाली, या भागातील प्रदूषित हवेमुळे लोकांकडून दिली जात असलेली ही प्रतिक्रिया असल्याचे समजून येते. महाराष्ट्र १२% विक्रीसह दुसऱ्या क्रमांकावर तर कर्नाटक ४% सह तिसऱ्या स्थानावर आहे. ही आकडेवारी दर्शवते की, इतर राज्यांमध्ये देखील वायू प्रदूषणाच्या बाबतीत जागरूकता आणि एअर प्युरिफायर घेण्याचे प्रमाण हळूहळू वाढत आहे. एचईपीए फिल्टरची निवड करणाऱ्या ग्राहकांची संख्या सर्वात जास्त आहे, कारण त्यामध्ये धूळ, परागकण आणि बुरशी यासारखे हवेमध्ये आढळणारे कण दूर करण्याची क्षमता असते. प्रदूषके आणि गंधांपासून सुरक्षेसाठी बहुस्तरीय सुरक्षा (प्री-फिल्टर्स, सक्रिय कार्बन फिल्टर्स आणि यूव्हीसी एलईडी तंत्रज्ञानाचे कॉम्बिनेशन) असलेली प्रगत मॉडेल्स अनेक ग्राहकांनी निवडली आहेत.

इन्फिनिटी रिटेल लिमिटेडच्या प्रवक्त्याने सांगितले, एयर प्युरिफायर्स आता खास किंवा सीजनल उरलेले नाहीत, तर एक अत्यावश्यक वस्तू बनलेले आहेत. खासकरून दिल्ली-एनसीआरसारख्या शहरांमध्ये ग्राहकांसाठी ही अत्यावश्यक वस्तू बनलेली आहे. क्रोमामध्ये आमचे सर्वात जास्त लक्ष ग्राहकांना त्यांच्या खोलीचा आकार, बजेट आणि आरोग्यासंबंधी गरजा यांच्या आधारे योग्य प्युरिफायर निवडण्यात मार्गदर्शन करण्यावर केंद्रित आहे.

आम्ही हे देखील सुनिश्चित करतो की, ग्राहकांना प्रगत तंत्रज्ञान आणि त्यांच्या घरांमध्ये सहज फिट होऊ शकेल असे डिझाईन अगदी सहजपणे मिळावे. ग्राहकांनी सर्वात जास्त पसंती सफेद रंगाला दिली आहे. अभ्यासातून असे दिसून येते की, भारतभरामध्ये विकले गेलेले ७७% एयर प्युरिफायर सफेद रंगाचे होते, त्यानंतर १९% काळ्या तर ४% मेटॅलिक शेड्सचे होते. ही आकडेवारी सांगते की, ग्राहक न्यूट्रल, मिनिमलिस्ट रंग पसंत करतात, जे घरातील जास्तीत जास्त सजावटीला अनुरूप ठरतात.

शनिवार दि. ६ डिसेंबर २०२५

कल्याण बाजार पत्थर फोड एकच				मुंबई बाजार पत्थर फोड एकच			
०	१	४	७	३	५	६	९
२३५	१४६	१४९	२५०	१२०	२६७	१६९	९००
४७९	२९०	२४८	३६८	३००	७८०	३४९	३६०
३८९	३८०	३४७	८९०	२२९	६९०	२४०	१८०

जोडी	जोडी
०५ - १५ - ४२ - ७२	३१ - ५१ - ६६ - ९९
०६ - १६ - ४३ - ७३	३७ - ५७ - ६० - ९८
०८ - १८ - ४९ - ७९	३३ - ५३ - ६४ - ९०

जबरदस्त पास होणारे चान्सेस ६ व ७ डिसें. २०२५

शनिवार दि. ६ डिसेंबर २०२५

सर्व बाजार साठी

२१ - ६१ - ५३ - ९०
२४ - ६४ - ५० - ९३
२७ - ६७ - ५८ - ९८
----
६७९ - १६८ - १४० - १८०
४९९ - ३५८ - २५८ - ३७९
३९० - २७७ - ६९० - ४५०

सर्व बाजारासाठी

गुरू. ते शनि. ओपन डे						गुरू. ते शनि. ओपन नाईट					
१५६		१७८		१७०		१५९		१६०		४५०	
२३७	२	३५८	६	२६०	८	२५८	५	२५०	७	३६०	९
५७०		२७७		३५०		३५७		३४०		२७०	

गुरू. ते शनि. क्लोज डे						गुरू. ते शनि. क्लोज नाईट					
१६६		१६७		२३५		६७८		१५६		१२७	
५९९	३	३५६	४	३७०	०	११९	१	४८०	२	२८०	०
२२९		६८०		४६०		२९०		३९०		३७०	

सर्व बाजारासाठी सिंगल अंक ओपन टू क्लोज

० १ २ ३ ४

प्रो. बालाजी कुमार ९८२२४८६०३४

राशीभविष्य

मेष : आज ऑफिसमध्ये तुमचा कामाचा ताण वाढू शकतो, ज्यामुळे तुम्हाला जास्त वेळ काम करावे लागेल. पैशाच्या बाबतीत निष्काळजीपणा टाळा. टूर अँड ट्रॅव्हल्सचा बिझनेस चांगला चालेल.

वृषभ : आजचा दिवस आत्मविश्वासाने भरलेला असेल. जर तुम्हाला आयुष्याच्या धावपळीत हरवलेले वाटत असेल, तर स्वत:साठी थोडा वेळ काढा आणि तुमच्या व्यक्तिमत्त्वाचे मूल्यांकन करा.

मिथुन : आजचा दिवस तुमच्यासाठी आनंदाने भरलेला असेल. तुम्हाला समाजात आदर मिळेल, ज्यामुळे तुम्हाला खूप समाधान मिळेल. ओळखीच्या लोकांच्या भेटीमुळे दिवस आनंदात जाईल.

कर्क : दिवसभर तुम्हाला ताजेतवाने वाटेल. तुमच्याभोवती सकारात्मक ऊर्जा असेल. लोक तुमच्या वागण्याने खूश होतील. आज तुम्हाला अपेक्षेपेक्षा जास्त आर्थिक फायदा होण्याची शक्यता आहे.

सिंह : तुमच्या कुटुंबातील ज्येष्ठांकडून तुम्हाला काही प्रेरणा मिळेल. आज तुम्ही जे काही हाती घ्याल ते यशस्वी होईल. तुमचे आरोग्य पूर्वीपेक्षा चांगले राहील. व्यवसाय वाढवण्यासाठीचे प्रयत्न सार्थकी लागतील.

कन्या : खर्चाबाबत काळजी घेणे आवश्यक आहे. अनावश्यक खचार्साठी जास्त पैसे देऊ नका. वस्तू खरेदी करण्यापूर्वी, आवश्यक वस्तूंची यादी बनवा. अतीखर्चामुळे बजेट कोलमडेल.

तुळ : आज तुमच्या कामात राजकीय संबंधांचा तुम्हाला फायदा होईल. कुटुंबात आनंदी वातावरण असेल. तुमच्या वैवाहिक जीवनात सुसंवाद राखल्याने आनंद वाढेल. आज तुम्ही निरोगी आणि तंदुरुस्त राहाल.

वृश्चिक : कामाच्या ठिकाणी तुम्हाला तुमच्या सहकाजयांकडून पाठिंबा मिळेल आणि तुमचे कनिष्ठ तुमच्याकडून शिकण्याची इच्छा व्यक्त करतील. तुमच्या जोडीदाराशी तुमचे संबंध सुधारतील.

धनु : दिवस धमार्दाय कार्यात घालवू शकता. नोकरी करणाजयांसाठीही आजचा दिवस चांगला असेल. तुमच्या मुलांसोबत थोडा वेळ घालवल्याने डोके शांत होण्यास मदत मिळेल. प्रकृतीकडे लक्ष देणे आवश्यक आहे.

मकर : आज तुमचा दिवस नव्या उत्साहाने सुरू होईल. तुमच्या जवळच्या नातेवाईकांकडून तुम्हाला आर्थिक मदत मिळेल. तथापि, आर्थिक व्यवहारात तुम्हाला सावधगिरी बाळगण्याची आवश्यकता आहे.

कुंभ : तुमच्या समस्या सोडवल्या जातील, ज्यामुळे तुम्हाला आनंद मिळेल. जीवन सुधारण्यासाठी तुम्ही अनुभवी व्यक्तीचा सल्ला घ्याल. आर्थिक स्थिती मजबूत असेल. व्यवसायाकडे लक्ष पुरवा.

मीन : कामाच्या ठिकाणी तुमच्या कामाचे कौतुक होईल. तुमच्या मेहनतीचे फळ तुम्हाला मिळेल, परंतु आर्थिक बाबींमुळे समस्या निर्माण होऊ शकतात. आई-वडिलांचा सल्ला घ्या, उपयोगी पडेल.

शब्दकोडे क्रमांक २२८९

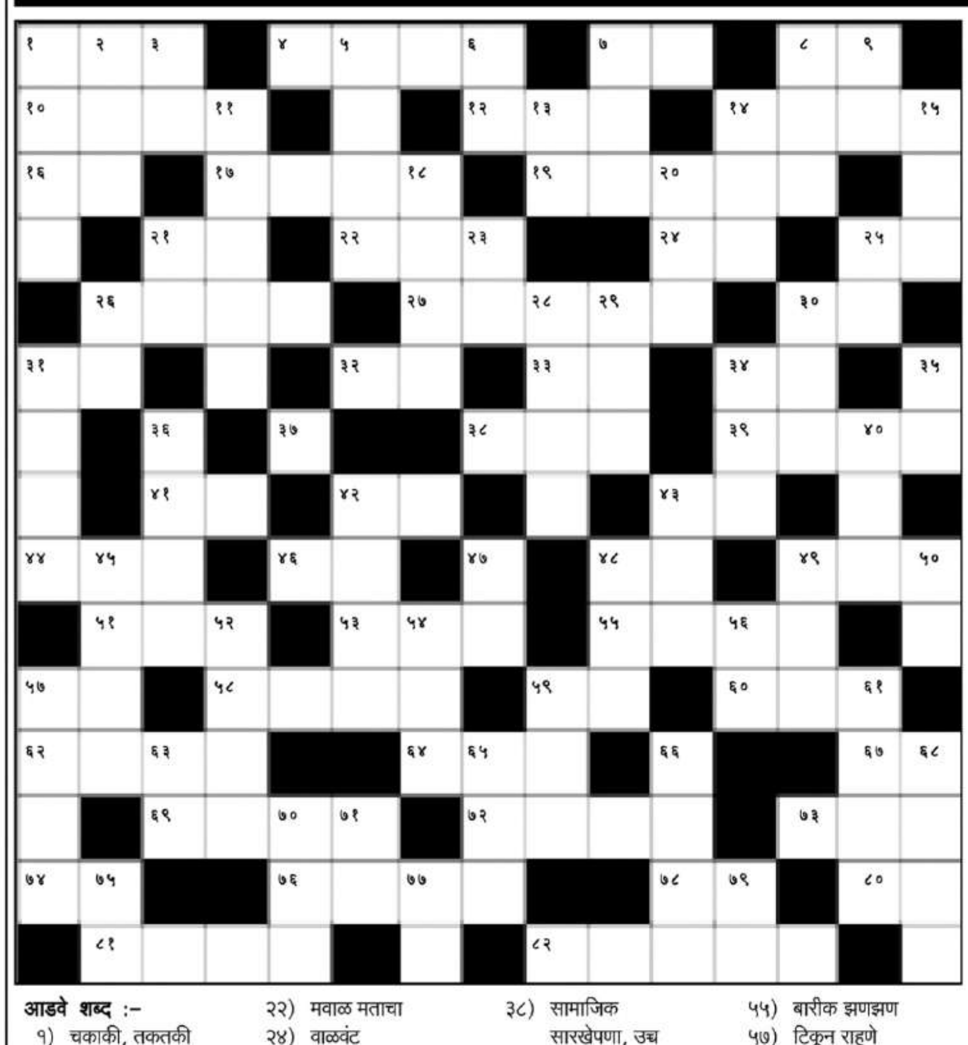

आडवे शब्द :-
१) चकाकी, तकतकी
४) उथळ आकार
७) खण
८) वाळलेला
१०) जंगलातील रहिवासी
१२) व्याप, पसरलेल्या वस्तू
१४) द्यावयाची रक्कम वजा घालून केलेला हिशोब
१६) धर्मार्थ देणे
१७) घाईघाईने, त्वरेने
१९) पोहणे
२१) च्या बरोबर
२२) मवाळ मताचा
२४) वाळवंट
२५) छोटे कुबड
२६) आटोपणे, व्यवस्था लावणे
२७) उत्तम सोने
३४) नष्ट, नासाडी
३०) बसण्याची फळी
३१) बाई
३२) मुद्दलाच्या रकमेवर सावकाराला दिली जाणारी रक्कम
३३) सूर्याचे एक नाव
३४) गुणाकार
३७) एक प्रस्नार्थक शब्द
३८) सामाजिक सारखेपणा, उच्च नीच नसणे
३९) व्याजाने पैसे देण्याचा व्यवसाय
४१) येशू ख्रिस्त
४२) व्यय
४३) मोटार (इं.)
४४) श्रीमंत, सावकार
४६) वजनदार
४८) भिंतीवर सरपटणारा प्राणी
४९) सडलेला
५१) वितरण
५३) मुलगा (सं.)
५५) बारीक झणझण
५७) टिकून राहणे
५८) तल्लीन, एकरूप, रममाण
५९) जिवलग मित्र
६०) मृत्तिकापात्र, उथळ वाटी
६२) रात्रभर
६४) चांदणी
६७) व्रत
६९) झटकन
७२) मळलेला
७३) फुलातील पुंकेसर, माती
७४) गवंडी
७६) शेणपाण्याने जमीन गुलगुळीत करण्याची क्रिया
७८) पंख
८१) जमिनीवरून समुद्राकडे जाणाऱ्या वाऱ्याचे नाव
८२) प्रफुल्लित

उभे शब्द:-
१) चविष्ट
२) चिंतन
३) केव्हा (ग्रा.)
५) फुरसतीने
६) गाडीचे छत
७) भयंकर
८) सूज्ञ, जाणता
९) मक्केच्या मशिदीतील पवित्र दगड
११) सीतेला पळवून नेण्याचे कृत्य
१३) एक कोल्हापुरी दागिना
१४) एक कालवण
१५) कडक
१८) नेम साधणारा
२०) एक जंगली प्राणी
२१) सवय, राबता
२३) च्या साठी
२५) उदर
२६) अजगर
२८) मवाळ होणे, मऊ होणे
२९) पाठ्यपुस्तकातील गीत
३०) कसब, पटुत्व
३१) अनेक प्रकार
३४) पळून गेलेला
३५) भगर
३६) जमिनीवरी ल किल्ला
४०) वसन
४२) अवघड, कष्टप्रद
४३) कालू, शिंपला समुद्रातील एक प्राणी
४५) नविन आलेला, नवप्रवेशित
४७) चरण
४८) दूर गेलेला
४९) फुरसत
५०) चुलता
५२) उथळ आकार
५४) नको असता
५६) कणीदार पीठ
५७) घाईघाईने चरफडत (जाणे)
५९) प्रभात
६१) गावठी, गावात तयार झालेले, अस्सल
६३) सर्प
६५) रमविणारा, पती
६६) झटपट, लवकर
६८) लाकडाचे एक उत्कृष्ठ जात
७०) खाटीक
७१) पुरुष
७५) बस्तान
७७) जंगली, रानटी
७९) दही घुसळण्याचे साधन

(उत्तर उद्याच्या अंकात)

मागील शब्दकोड्याचे उत्तर

महामानव डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

न्यायपंडित, सर्व शास्त्रात दिग्विजयी ठरलेले, सर्व विद्यासंपन्न ,अचलवीर, आकाशातील सूर्य आणि पूर्ण चंद्राप्रमाणे सुशोभित सत्धम्म मार्गदर्शक, धम्मप्रवर्तक भारतरत्न - बोधिसत्व महामानव डॉ. भीमराव रामजी आंबेडकर यांना त्यांच्या दि. ६ डिसेंबर २०२५ रोजी असलेल्या ६९ व्या महापरिनिर्वाण दिनानिमित्त विनम्र अभिवादन ॥

बोधिसत्व डॉ.बाबासाहेब आंबेडकरांचा जन्म १४ एप्रिल १८९१ सालातील एप्रिल मासाच्या १४ तारखेला मध्य प्रदेशातील महू (सध्याचे डॉ. आंबेडकर नगर) येथे झाला. त्यांचे महापरिनिर्वाण ६ डिसेंबर १९५६ रोजी नवी दिल्ली येथे झाले. डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर हे भारतीय संविधानाचे शिल्पकार, थोर अर्थशास्त्रज्ञ, कायदेपंडित आणि महान समाजसुधारक होते.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे विद्यार्थी जीवन आणि त्यांनी विद्यार्थ्यांना दिलेले संदेश अनमोल आहेत. त्यांचे विद्यार्थी जीवन अत्यंत संघर्षमय पण अध्ययनशील होते.? सामाजिक विषमतेचा सामना त्यांना त्यांच्या शालेय जीवनापासूनच करावा लागला. अस्पृश्यतेमुळे त्यांना खूप त्रास सहन करावा लागला. त्यांना वर्गातील स्पृश्य मुलांपासून भरून आणलेल्या गोणपाटावर दूर बसावे लागत असे. कधी कधी तर वर्गाच्या बाहेर बसावे लागे.

काही शिक्षक त्यांच्याशी तिरस्काराने वागत असत. शाळेत पाणी पिण्यासाठीही त्यांना शिपायाची मदत घ्यावी लागायची. त्यांच्या आत्मचरित्रात्मक नोंदीनुसार, जातीभेदांमुळे त्यांना एलफिन्स्टन शाळेतील सामान्य नळाचे पाणी पिण्याची परवानगी नव्हती. त्यांनी नमूद केले आहे की, पाणी पिण्यासाठी त्यांना शाळेतील शिपायाची वाट पाहावी लागत असे.

शिपायाने पाणी दिले तरच त्यांना ते पिण्याची परवानगी होती. त्यांनी याचा उल्लेख No Peon, No Water (शिपाई नाही, पाणी नाही) अशा शब्दांत केला आहे. पण त्यांच्यामध्ये? शिक्षणाची तळमळ होती. पुढील जीवनात आलेल्या सर्व अडचणींवर त्यांनी फक्त शिक्षणाच्या बळावर मात केली. विद्यार्थी जीवनात ते दररोज अठरा तास अभ्यास करीत असत.विद्यार्थी जीवनात त्यांचे वाचन, मनन, चिंतन, लेखन सतत सुरू असे, त्यात ते कधीही खंड पडू देत नसत. अत्यंत प्रतिकूल परिस्थितीतही त्यांनी ज्ञानाची कास धरली.

ते मुंबईतील एल्फिन्स्टन हायस्कूलमधून मॅट्रिकची परीक्षा सन १९०७ साली उत्तीर्ण झाले.ते कुटुंबातील व समाजातील पहिले महाविद्यालयीन विद्यार्थी होते. पुढे त्यांना उच्च शिक्षण घेण्यासाठी संघर्ष करावा लागला. जागतिक स्तरावर त्यांनी शिक्षण घेतले.त्यांनी भारतासह परदेशात, जसे की कोलंबिया विद्यापीठ (न्यूयॉर्क) आणि लंडन स्कूल ऑफ इकॉनॉमिक्स येथे उच्च शिक्षण घेतले.

अर्थशास्त्र, समाजशास्त्र, इतिहास अशा ६४ विषयांवर त्यांचा अभ्यास होता. त्यांनी अनेक पदव्या बौद्धिक परिश्रम,जिद्द आणि चिकाटी या गुणांमुळे मिळविल्या. आजच्या विद्यार्थ्यांनी त्यांचे हे गुण आचरणात आणल्यास आजचा विद्यार्थी कोणत्याही वर्गात मागे न राहता विद्यार्थी जीवनात पूर्णपणे यशस्वी होईल. डॉ. आंबेडकरांचे विद्यार्थी जीवन आजच्या विद्यार्थ्यांसाठी एक महान प्रेरणास्त्रोत आहे.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे पुस्तक हेच खरे मित्र होते. त्यांना पुस्तकांबद्दल खूप प्रेम होते.पुस्तकाएवढा चांगला मित्र शोधूनही मिळणार नाही, हा त्यांचा विचार महत्वपूर्ण होता आणि त्यांनी विद्यार्थ्यांना ग्रंथाशी मैत्री करण्याचा संदेश दिला.

डॉ. आंबेडकरांनी विद्यार्थ्यांना दिलेले संदेश महत्वपूर्ण आहेत. त्यांनी विद्यार्थ्यांना दिलेला सर्वात महत्त्वाचा संदेश म्हणजे 'शिका, संघटित व्हा आणि संघर्ष करा.' हा आहे. शिका म्हणजे शिक्षण घ्या . शिक्षण हा समाजाचा आत्मा आहे. शिक्षणामुळेच जीवनात प्रगतीचा मार्ग उघडतो. 'शिक्षण हे वाघिणीचे दूध आहे. जो ते प्राशन करेल, तो गुरगुरल्याशिवाय राहणार नाही. असे ते म्हणत असत.

विद्यार्थ्यांनी कठोर अभ्यास करून समाजाचे निष्ठावान नेते बनले पाहिजे तेव्हाच देशाला प्रगतीच्या मार्गावर घेऊन जाता येईल. शिक्षण हे केवळ नोकरीसाठी न मिळविता, समाजाच्या उत्थानासाठीही मिळविले पाहिजे. सर्वांनी शिकले पाहिजे; कारण शिक्षणाअभावी माणूस सर्वस्व गमावतो हे लक्षात ठेवले पाहिजे,असे ते म्हणत असत

संघटित व्हा या संदेशात त्यांनी म्हटले आहे की, एकत्रित येऊन आपल्या हक्कांसाठी आणि सामाजिक बदलांसाठी लढा दिला पाहिजे.

संघर्ष करा.. या संदेशात त्यांनी म्हटले आहे की, सामाजिक न्याय आणि समानतेसाठी लढण्याची तयारी ठेवली पाहिजे.

शील (सदाचारी चारित्र्य) चे महत्त्व सांगताना त्यांनी म्हटले आहे की, शिक्षणासोबत शीलवान असणे अत्यंत आवश्यक आहे. जर शिक्षित व्यक्ती शीलवान नसेल, तर तो आपल्या बुद्धिचा उपयोग समाजाचे नुकसान करण्यासाठी करू शकतो.

शिक्षण आणि शील यांचा समन्वय अतिशय महत्त्वाचा आहे. शिक्षित व्यक्ती शीलवान असेल तर त्या व्यक्तीचा समाजाला फार मोठा फायदा होऊ शकतो. आज बाबासाहेबांनी सांगितलेल्या शीलवान व्यक्तीची समाजाला पयार्याने देशाला प्रगतीपथावर नेण्यासाठी खूप आवश्यकता आहे पण दुर्दैव.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी पुरोगामी विचारांचा प्रसार करण्यासाठी तसेच विविध क्षेत्रातील ज्ञान समाजापर्यंत पोहोचवून त्यांचे प्रबोधन करण्यासाठी अनेक वृत्तपत्रे सुरू केली होती.

मूकनायक : १९२० मध्ये मूकनायक या पाक्षिकाची सुरुवात केली.मूक (बोलू न

प्रा. अरुण बाबाराव बुंदेले
डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर राज्यस्तरीय साहित्यरत्न पुरस्कार प्राप्त
अमरावती. ८०८७७४८६०९

शकणाऱ्या) समाजाला आवाज देणे हे पाक्षिक प्रकाशित करण्यामागे त्यांचा मुख्य उद्देश होता. १९२७ मध्ये 'बहिष्कृत भारत' या पाक्षिकाची सुरुवात केली, नंतर या पक्षिकाचे साप्ताहिकात रूपांतर केले.

अस्पृश्य समाजाचे प्रश्न आणि त्यांच्यावरील अन्याय जगासमोर आणणे हा उद्देश हे पाक्षिक प्रकाशित करण्यामागे होता. १९२८ मध्ये 'समता हे पाक्षिक सुरु केले. त्यांनी स्थापन केलेल्या 'समाज समता संघा'चे मुखपत्र म्हणून सामाजिक समतेच्या विचारांचा प्रसार करणे हा उद्देश हे पाक्षिक प्रकाशित करण्यामागे होता.

१९३० मध्ये 'जनता' हे पाक्षिक प्रकाशित केले, नंतर त्याचे साप्ताहिकात रूपांतर झाले. 'जनता' या वृत्तपत्रातून त्यांनी सामाजिक व राजकीय चळवळीचे मुद्दे प्रभावीपणे मांडले. याचे ब्रीदवाक्य 'गुलामाला तू गुलाम आहेस असे सांगा म्हणजे तो बंड करून उठेल' हे होते.

४ फेब्रुवारी १९५६ रोजी प्रबुद्ध भारत' या साप्ताहिकाचे प्रकाशन केले. हे वृत्तपत्र 'जनता' याच वृत्तपत्राचे नामांतर करून सुरू करण्यात आले होते. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी सुरू केलेले प्रबुद्ध भारत हे नियतकालिक आता पाक्षिक म्हणून प्रकाशित होत आहे, ते आजही सुरू आहे.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या महापरिनिर्वाणानंतर हे प्रकाशन बंद होते. ११ एप्रिल २०१७ रोजी महात्मा फुले जयंतीचे औचित्य साधून डॉ. बाबासाहेबांचे नातू ॲड. प्रकाश आंबेडकर यांनी हे पाक्षिक नव्या स्वरूपात पुन्हा प्रकाशित करण्यास सुरुवात केली. ॲड.प्रकाश आंबेडकर हे या पाक्षिकाचे सध्याचे संपादक आहेत.

प्रबुद्ध भारतचे संस्थापक संपादक डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर होते. मराठी भाषेतील प्रबुद्ध भारत या साप्ताहिकाचाउद्देश बौद्ध धम्माचा स्वीकार करण्याच्या आणि 'प्रबुद्ध भारत' (प्रबुद्ध किंवा जागृत भारत) या संकल्पनेला मूर्त रूप देण्याच्या त्यांच्या चळवळीचा आणि विचारांचा प्रसार करणे हा होता.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी प्रकाशित केलेली वृत्तपत्रे प्रामुख्याने मराठी भाषेत प्रकाशित झाली होती; कारण त्या काळात महाराष्ट्रातील सामान्य जनतेची ती भाषा होती. त्यामुळे त्यांच्या पुरोगामी विचारांचा प्रचार व प्रसार फार मोठ्या प्रमाणात तत्कालीन काळात झाला.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या दि. ६ डिसेंबर १९५६ रोजी झालेल्या महापरिनिवार्णानंतरचा संपूर्ण प्रसंग कॅमेरामध्ये चित्रित करणारे व्यक्ती नामदेव व्हटकर हे मूळचे कोल्हापूरचे होते.

डॉ. आंबेडकरांच्या महापरिनिवार्णानंतर त्यांच्या अंत्यदर्शनाचे ऐतिहासिक महत्त्व ओळखून त्यांनी तो प्रसंग चित्रित करण्याचा निर्णय घेतला. या चित्रीकरणासाठी त्यांच्याकडे पैसे नव्हते, त्यामुळे त्यांनी आपले घर आणि छापखाना गहाण ठेवून १४०० ते १५०० रुपये जमवले. या पैशांतून त्यांनी कॅमेरा भाड्याने घेतला आणि शंकरराव सावेकर नावाच्या कॅमेरामनला सोबत घेतले.

६ डिसेंबर १९५६ रोजी बाबासाहेबांचे पार्थिव घेऊन जाणाऱ्या ट्रकवर एका कोपऱ्यात उभे राहून त्यांनी दादर येथील राजगृहासमोरून ते चैत्यभूमीपर्यंतच्या अंत्यदर्शनाच्या मिरवणुकीचे आणि अंत्यसंस्काराचे चित्रीकरण केले. त्यांनी सुमारे २८०० फूट फिल्मचे शूटिंग केले.

हा माहितीपट तयार करण्यात नामदेव व्हटकर यांचा अत्यंत महत्त्वाचा आणि निःस्वार्थ त्याग होता, ज्यामुळे आज आपल्याला त्या ऐतिहासिक क्षणांचे दृश्य स्वरूपात दर्शन घडते. या फुटेजला 'महापरिनिर्वाण' नावानेही ओळखले जाते.नामदेव व्हटकर हे एक पडद्यामागील हिरो ठरले, ज्यांच्या प्रयत्नांमुळे डॉ. आंबेडकरांच्या अंतिम यात्रेची दृश्ये इतिहासात कायमस्वरूपी जतन झाली आहेत.

दि . १ एप्रिल १९३५ रोजी भारतीय रिझर्व्ह बँकेची स्थापना झाली. या भारतीय रिझर्व बँकेच्या स्थापनेमध्ये डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी लिहिलेल्या 'दि प्रॉब्लेम ऑफ रूपीः इट्स ओरीजीन अँड इट्स सोल्युशन' या पुस्तकातून रिझर्व्ह बँकेच्या रचना आणि दृष्टिकोनासाठी महत्त्वपूर्ण मार्गदर्शन घेण्यात आले होते.

भारतीय रिझर्व बँकेच्या (फ्इक) स्थापनेमध्ये डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचा खूप मोठा वाटा आहे, असे म्हणण्यामागे अनेक महत्त्वाची कारणे आहेत. डॉ. आंबेडकरांनी 'दि प्रॉब्लेम ऑफ रुपीः इट्स ओरीजीन अँड इट्स सोल्युशन' हा महत्त्वाचा प्रबंध लिहिला होता. या प्रबंधामध्ये त्यांनी भारतातील चलन पद्धती, विनिमय दर आणि आर्थिक समस्यांवर सखोल विश्लेषण केले होते.

याच प्रबंधात त्यांनी भारतासाठी एका केंद्रीय बँकेची म्हणजेच रिझर्व बँकेची आवश्यकता आणि कार्यपद्धती स्पष्ट केली होती. १९२६ मध्ये भारतात आर्थिक समस्यांवर उपाय शोधण्यासाठी आणि चलन व वित्तव्यवस्थेचा अभ्यास करण्यासाठी रॉयल कमिशन ऑन इंडियन करन्सी अँड फायनान्स (ज्याला हिल्टन यंग कमिशन असेही म्हणतात) नेमण्यात आले होते.

डॉ. आंबेडकरांना या कमिशनसमोर साक्ष देण्यासाठी बोलावले होते. विशेष म्हणजे, या कमिशनमधील सदस्यांनी डॉ. आंबेडकरांच्या 'दि प्रॉब्लेम ऑफ रुपी' या पुस्तकाचा आधार घेऊन चर्चा केली आणि त्यांच्या विचारांवर आधारित प्रश्न विचारले. बाबासाहेबांनी कमिशनसमोर स्वतंत्र रिझर्व्ह बँकेची गरज आणि तिची कार्यप्रणाली अत्यंत तर्कशुद्ध व विश्लेषणात्मक पद्धतीने मांडली.

RBI च्या संकल्पनेचा आणि रचनेचा पाया १९३५ मध्ये ज्या भारतीय रिझर्व्ह बँक कायदा, १९३४ नुसार RBI ची स्थापना झाली, त्या कायद्यातील अनेक तरतुदी आणि बँकेची रचना व दृष्टिकोन हे प्रामुख्याने हिल्टन यंग कमिशनच्या शिफारशींवर आधारित होते आणि आयोगाने ज्या शिफारशी केल्या, त्याचा मुख्य आधार डॉ. आंबेडकरांच्या 'दि प्रॉब्लेम ऑफ रुपी' या ग्रंथातील मूलभूत संकल्पना होत्या.

बाबासाहेबांनी या पुस्तकात देशाच्या आर्थिक स्थिरतेसाठी चलन निर्मितीचे नियंत्रण आणि पतधोरण सांभाळणारी एक स्वायत्त मध्यवर्ती बँक असावी,अशी दूरदृष्टीची संकल्पना मांडली, जी आजही फ्इक च्या कामकाजाचा आधार आहे. सारांश,डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर हे केवळ कायदेतज्ज्ञ आणि समाजसुधारकच नव्हते तर ते जागतिक दर्जाचे अर्थतज्ज्ञ होते आणि त्यांच्या सखोल आर्थिक विचारांमुळे भारतीय रिझर्व्ह बँकेच्या स्थापनेची संकल्पना आणि रूपरेषा निश्चित झाली. त्यामुळेच RBI च्या स्थापनेत त्यांचा वाटा खूप महत्त्वाचा आहे असे मानले जाते. अशा या भारतरत्न - बोधिसत्व महामानव डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या ६९ व्या महापरिनिर्वाण दिनानिमित्त विनम्र अभिवादन॥

जग बदलणारा महामानव!

देशातील गोरगरीब, वंचित, पिडीत, शोषित व दलित समाजातील शूद्र व अतिशूद्र प्रवगार्तील लोकांना न्याय, समता बंधुता आणि मानवता मिळवून देण्यासाठी डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांनी आपले पूर्ण आयुष्य बहुजन जनतेच्या कल्याणासाठी व भल्यासाठी अर्पण केले आहे. रक्ताचा एकही थेंब न सांडता केवळ बुद्धिमत्तेच्या जोरावर या देशात रक्त विरहित सामाजिक, आर्थिक, धार्मिक, सांस्कृतिक व राजनैतिक क्रांती करून दाखवली आहे.

बाबासाहेबांना वर्गात बसून शिकायला बंदी होती. त्यांना वर्गाच्या बाहेर बसून शिकावे लागले होते. तरीसुद्धा बाबासाहेब वर्गात प्रथम क्रमांकाने उत्तीर्ण होत होते. घरी लाईट नसल्यामुळे संध्याकाळी रोडच्या दिव्याखाली अभ्यास करून बाबासाहेबांनी उच्च शिक्षणाचा पर्वत लीलया सर केला. बाबासाहेबांना त्यांची पत्नी रमाई आंबेडकर यांनी व सयाजीराव गायकवाड यांनी बाबासाहेब खूप खूप शिकावे म्हणून त्यांना वेळेवर आर्थिक मदत केली.

बाबासाहेबांच्या बालपणी बाबासाहेबांना जातीयतेचे विखारी चटके पदोपदी सहन करावे लागले होते. महार जातीचा असल्यामुळे त्यांना उच्चभ्रू समाजातील लोक जवळ बसू देत नव्हते, त्यांना बाबासाहेबांच्या सावलीचा ही विटाळ व्हायचा. कुठे गाडीने जायचे म्हटले तर गाडीवान त्यांना गाडीत बसू देत नव्हता. शाळेतील शिक्षक बाबासाहेबांना जवळ येऊ देत नव्हते.

त्यांचा गृहपाठ लांबूनच पहायचे. वगार्तील मुले बाबासाहेबांना महार जातीचा असल्यामुळे बाबासाहेबांची थट्टा करायचे व बाबासाहेबांपासून चार हात लांब राहायचे. तरीही बाबासाहेब त्यांच्याकडे दुर्लक्ष करून अभ्यासावर लक्ष केंद्रित करायचे आणि खूप खूप अभ्यास करायचे. अठरा अठरा तास अभ्यास व चिंतन करून बाबासाहेबांनी या जगात कोणीही शिक्षण घेतले नाही तेवढे शिक्षण शिकून आणि अमाप पदव्या संपादन करून या देशातील तळागाळातील रंजल्या गांजलेल्या बहुजन समाजाला व गरिबीत खितपत पडलेल्या दुःखी, पिडीत, शोषित, वंचित व मागासवर्गीय समाजाला भारतीय संविधान लिहून त्यांच्या न्याय हक्काची एकेक कलम घटनेच्या पानापानांत लिहून ठेवली.

डॉ. बाबासाहेबांना आणि शूद्र व अतिशूद्रांना महार जातीचा असल्यामुळे शिकायला बंदी होती, परंतु बाबासाहेबांनी संविधानाच्या माध्यमातून बहुजन समाजाला समता, बंधुता व मानवता प्राप्त करून दिली. बहुजन समाजातील शूद्रांना, दलितांना व मागासवर्गीयांना गळ्यात मडके आणि पाटीला झाडू असायचा परंतु बाबासाहेबांनी भारतीय संविधानाच्या माध्यमातून समतेचे बीज पेरले आणि देशात समता व मानवता चांगल्या प्रकारे रुजली. बाबासाहेबांनी गळ्यातील मडके काढले आणि पाठीचा झाडू काढून गळ्यात टाय आणि कंबरेला कंबर पट्टा दिला.

ज्या मनुस्मृतीमुळे बहुजन समाजाला कुत्र्या मांजरापेक्षाही पलीकडचे जीवन म्हणजेच जनावरासारखे हिन दजार्चे जीने जगावे लागायचे परंतु बाबासाहेबांनी मनुस्मृतीला जाळून जगात सर्वोत्तम अशा भारतीय संविधानाची निर्मिती करून सर्व जाती-धर्माच्या लोकांना समान अधिकार देऊन देशात समता, मानवता व बंधुता रुजवण्याचे काम केले आहे.

हिंदू स्त्रियांच्या भल्यासाठी व कल्याणासाठी लिहिलेले हिंदू कोड बिल संसदेत नामंजूर होतात स्वतःच्या कायदेमंत्री पदाला लाथ मारणारे डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर हे जगातील एकमेव व्यक्ती होते. दिवाळी बोनस, गरोदरपणात स्त्रियांना घरी बसून पगार, कामगारांना बारा तासावरून आठ तास करणारे एकमेव कामगारांचे नेते डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर हे आहेत.

Bodhisattva Babasaheb Dr. B.R. Ambedkar

गुलामाला गुलामीची जाणीव करून द्या म्हणजे तो बंड करून उठेल असे बाबासाहेब नेहमी म्हणायचे. बाबासाहेबांनी शिका संघटित व्हा आणि संघर्ष करा हा लाखमोलाचा संदेश इथल्या बहुजन समाजाला देऊन बहुजन समाजाला जागृत करण्याचे काम केले आहे. बाबासाहेब म्हणायचे शिक्षण हे वाघिणीचे दूध आहे जो कोणी प्राशन करेल तो गुरगुरल्याशिवाय राहणार नाही. असे बाबासाहेब इथल्या गोरगरीब, वंचित, शोषित, पीडित घटकातील लोकांना सातत्याने म्हणायचे.

भारतीय संविधान लिहिण्याअगोदर देशात हुकूमशाहीचा बोलबाला होता. देशाचा राज्यकारभार मनुस्मृतीनुसार चालवला जायचा. मनुस्मृती इथल्या बहुजन समाजाला खूप हिन व नीच दर्जाची वागणूक देत होते. माणसे असूनही त्यांना माणसासारखे वागता व जगता येत नव्हते. मागासवर्गीयांचे हक्क व अधिकार नाकारलेल्या मनुस्मृतीला डॉ. बाबासाहेबांनी रायगडाच्या पायथ्याशी जाळून छत्रपती शिवरायांच्या अपमानाचा बदला घेणारे डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर किती जणांना कळाले? हा मोठा प्रश्न आहे.

बुद्धभूषण चंद्रकांत कांबळे
खंडाळी, जि. लातूर.
7498715661

महात्मा गांधी म्हणायचे की मतदानाचा अधिकार जी माणसे इन्कम टॅक्स भरतात किंवा जी माणसे उच्च शिक्षित आहेत, अशाच माणसांना मतदानाचा अधिकार द्यायचा. परंतु त्या काळात आमच्या बहुजन समाजातील महार, मांग, ढोर, चांभार या प्रवर्गातील लोकांना शिक्षणाचा जराही गंध नव्हता आणि कोणताच व्यक्ती इन्कम टॅक्स भरत नव्हता कारण त्याकाळी बहुजन समाजातील मागासवर्गीय दलित समाज एवढा श्रीमंत नव्हताच.

म्हणून गांधीजी जाणीवपूर्वक म्हटले की, मतदानाचा अधिकार हा श्रीमंतांना व उच्च शिक्षित लोकांनाच द्यावा.. तेव्हाचे उच्चशिक्षित लोक म्हणजे ब्राह्मण होते. परंतु बाबासाहेबांनी भारतीय संविधान लिहिताना हे सर्व नाकारले आणि जो व्यक्ती १८ वर्षाचा झाला आहे, त्याच व्यक्तीला मतदानाचा प्रौढ अधिकार देऊन त्यांचा सन्मान वाढवला आहे. मग तो गरीब असो की श्रीमंत, झोपडीत राहणार असो की महालात,

प्रत्येकाला एकाच मताचा अधिकार देऊन या देशातील मनुवादी व्यवस्था नाकारून लोकशाही व्यवस्था प्रस्थापित केली. हे बाबासाहेबांनी इथल्या गोरगरीब, वंचित, पिडीत, शोषित घटकातील लोकांसाठी फार मोठे काम केले आहे. त्यांच्या कार्याला जगात तोड नाही.

बाबासाहेबांएवढ्या पदव्या या जगात घेणारा दुसरा कोणी मायचा लाल अजून तरी जन्माला आला नाही. बाबासाहेबांएवढे उच्च शिक्षण या जगात कोणीच घेतले नाही. बाबासाहेबांएवढा बुद्धिवान प्राणी या पृथ्वीतलावर अजूनही अस्तित्वात आला नाही. बाबासाहेबांना जग बदलणारा बाप माणूस आदराने म्हटले जाते. तसेच आधुनिक भारताचे राष्ट्रनिर्माते हे सुद्धा बाबासाहेबांना म्हटले जाते.

या जग बदलणाऱ्या बाप माणसाला व त्यांच्या अलौकिक कार्याला कोटी कोटी वंदन. या जग बदलणाऱ्या महामानवाचे महापरिनिर्वाण ६ डिसेंबर १९५६ ला दिल्ली येथे झाले. शेवटपर्यंत तळागाळातील गोरगरीब जनतेच्या भल्यासाठी दिव्या सम जळणारा दिवा कायमचा शांत झाला. दलितांना आधार देणारा आधारस्तंभ कायमचा काळाच्या पडद्याआड गेला.

गोरगरीब सर्वसामान्य जनतेला सावली देणारा वटवृक्ष कायमचा उन्मळून पडला. बाबासाहेब केवळ दलितांपुरतेच मर्यादित नव्हते तर त्यांनी समस्त भारतीयांसाठी भारतीय संविधान लिहून प्रत्येक जाती धर्माच्या लोकांना मूलभूत हक्क व अधिकार देऊन त्यांना सक्षम बनवण्याचे काम केले आहे.

दुसऱ्या दिवशी ७ डिसेंबरला चैत्यभूमी येथे त्यांच्यावर बौद्ध पद्धतीने अंत्यसंस्कार करण्यात आले. बाबासाहेबांच्या अंत्यविधीला देशातून लाखो लोक मुंबईला चैत्यभूमी येथे पायी चालत आले होते. भलेही त्यांना बाबासाहेबांची अंत्यविधी सापडली नाही पण बाबासाहेबांची राख सावडायला व त्यांची राख माथी लावायला देशातील महासागर उसळला होता.

सगळा देश हळहळ व्यक्त करत होता. धाय मोकलून रडत होता. काहीजण बाबासाहेबांच्या अस्थि घेऊन जाण्यासाठी खूप प्रयत्न करत होते. जिथे जिथे बाबासाहेबांच्या अस्थि पोहोचल्या त्या गावात आजही बाबासाहेबांना वंदन करण्यासाठी ६ डिसेंबर रोजी भीमसागर उसळतो.

बाबासाहेबांनी समस्त भारतीयांवर कधीही न फिटणारे महान असे उपकार करून ठेवले आहेत. बाबासाहेबांना मरून जवळपास ६९ वर्षे होत आहेत. तरीसुद्धा बाबासाहेबांच्या कार्याचा गौरव जगात केला जात आहे.

अमेरिकेच्या कोलंबिया विद्यापीठात शिकून गेलेल्या हजारो विद्यार्थ्यांपैकी सर्वात ज्ञानी व बुद्धिवान विद्यार्थी कोण? असा अहवाल प्रसिद्ध केला होता. तर त्या अहवालात जगातील सर्वात बुद्धिवान व हुशार विद्यार्थी म्हणून डॉ.बाबासाहेब आंबेडकरांचे नाव आघाडीवर आहे.

संपूर्ण जग बाबासाहेबांना सिम्बॉल ऑफ नॉलेज म्हणून ओळखते. बाबासाहेबांच्या ६९ व्या महापरिनिर्वाण दिनानिमित्त त्यांना कोटी कोटी वंदन...आणि साष्टांग दंडवत...शेवटी जाता जाता एवढेच म्हणावेसे वाटते की,

उजाड राणी किमया केलीस मोठी...
भीमा तुझा प्रणाम कोटी कोटी....

: डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर : सामाजिक न्याय आणि परिवर्तनाचे शिल्पकार

भारतीय इतिहासात काही व्यक्तिमत्त्वे अशी होऊन गेले आहेत की त्यांचे कार्य, विचार आणि जाणीवा एका कालखंडापुरत्या मर्यादित राहत नाहीत; त्या पिढ्यानपिढ्या समाजाला दिशा देतात, प्रेरणा देतात आणि सामाजिक परिवर्तनाच्या प्रक्रियेला नव्या उंचीवर नेतात.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर हे असेच कालजयी व्यक्तिमत्त्व होय. त्यांच्या स्मृतीदिनानिमित्त त्यांचे स्मरण करणे म्हणजे केवळ एका नेत्याची आठवण नव्हे, तर न्याय, समता, स्वाभिमान आणि संघर्षाच्या मूल्यांना पुनश्च जागृत करणे होय. भारतातील दलित, वंचित, शोषित आणि उपेक्षित समाजाच्या उद्धारासाठी त्यांनी केलेले कार्य हे मानवाधिकार, सामाजिक लोकशाही आणि समतामूलक राष्ट्रनिर्मितीचे ध्वजवाहक होते.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे व्यक्तिमत्त्व समजून घेण्यासाठी सुरुवातीला ज्या सामाजिक आणि ऐतिहासिक वास्तवात त्यांनी जीवनाची सुरुवात केली ते समजणे आवश्यक आहे. अस्पृश्यता ही जणू सामाजिक संस्थाच बनली होती.

जन्म म्हणजे कर्म, आणि कर्म म्हणजे जात ही विचारधारा भारतीय समाजावर ठसवण्यात आली होती. परंतु या रूढीवाद, अवैज्ञानिकता आणि सामाजिक विषमतेचे निःशब्द बळी होण्याऐवजी त्यांनी त्याविरोधात बौद्धिक क्रांती उभारली. समाजाने दिलेली ओळख स्वीकारण्याऐवजी त्यांनी स्वतःची ओळख ज्ञान, संघर्ष आणि नेतृत्वातून घडवली. ते म्हणत असत की माझे आयुष्य हे जन्माचे फळ नाही, तर माज्या संघषार्चे यश आहे.

त्यांनी शिक्षणाला मुक्तीचे माध्यम बनवले. शिक्षण मिळवणे हे जणू त्यांच्या जीवनातील सामाजिक अन्यायाविरुद्धचे पहिले युद्धच होते. समाजाने अस्पृश्य, अयोग्य म्हणत जे दरवाजे बंद केले, ते त्यांनी मेहनतीने, बुद्धिमत्तेने आणि चिकाटीने उघडले. कोलंबिया विद्यापीठातून पीएच.डी., लंडन स्कूल ऑफ इकॉनॉमिक्स मधील बॅरिस्टर, कायद्याची पदवी यामुळे ते फक्त भारतासाठीच नव्हे तर जागतिक स्तरावर मान्यताप्राप्त विचारवंत ठरले. त्यांचे अध्ययन केवळ पुस्तकापुरते मर्यादित नव्हते; ते सामाजिक वास्तवाचे अभ्यासक होते. त्यांनी अर्थशास्त्र, समाजशास्त्र, कायदा, राजकीय तत्त्वज्ञान, स्त्री-अधिकार, धर्म, इतिहास, मानवाधिकार आणि सामाजिक मानसशास्त्र अशा अनेक क्षेत्रांत अभ्यास केला.

डॉ. राजेंद्र बगाटे
९९६०१०३५८२
bagate.rajendra5
@gmail.com
(लेखक, समाजशास्त्राचे अभ्यासक आहेत)

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या सामाजिक कार्याचा पाया त्यांच्या व्यक्तीगत संघर्षातून उभा राहिला. जिथे एक जात मनुष्याच्या अस्तित्वाचे मूल्य ठरवत होती, तिथे त्यांनी मानवतेचा, बंधुत्वाचा आणि समतेचा नवा सामाजिक अर्थ प्रस्तावित केला. महाडचा चवदार तळे सत्याग्रह हा फक्त पाण्याचा प्रश्न नव्हता तर तो मानवी प्रतिष्ठा आणि मूलभूत हक्कांचा प्रश्न होता. त्या आंदोलनात हम पानी लेंगे, हक्क से लेंगे! असे त्यांनी सांगत भेदभावग्रस्त समाजाला पहिल्यांदा स्वाभिमानाची ताकद दिली.

नंतर नाशिकच्या काळाराम मंदिर सत्याग्रहामध्ये त्यांनी धार्मिक क्षेत्रातील भेदभावाला थेट आव्हान दिले. मनुष्य देवाच्या निर्मितीचा असतो, परंतु जातव्यवस्था मनुष्यांच्या बनावट नियमांची ही घोषणा ज्या समाजात अस्पृश्यांना देवासमोर उभे राहण्याचा अधिकार नव्हता, त्या समाजात क्रांतिकारी होती. या आंदोलनांनी अस्पृश्यतेच्या भिंती फक्त हादरवल्या नाहीत, तर कोसळायला सुरुवात केली.

त्यांच्या सामाजिक कायार्चा आणखी एक महत्त्वपूर्ण भाग म्हणजे महिलांसाठी दिलेले अधिकार. स्त्रियांच्या शिक्षणाचे, समतेचे आणि स्वातंत्र्याचे त्यांनी सर्वाधिक जोरदार समर्थन केले. हिंदू कोड बिलच्या माध्यमातून स्त्रियांना संपत्ती, विवाह, घटस्फोट आणि पुनर्विवाहाच्या अधिकारांची हमी देण्याचा त्यांचा प्रयत्न हा स्त्री-मुक्तीच्या इतिहासातील मैलाचा दगड ठरला. तथापि, या सुधारणा मंजूर करण्यास विरोध झाल्याने त्यांनी मंत्रीपदाचा राजीनामा देताना स्पष्टपणे सांगितले की जे समाज स्त्रीला समानता देत नाहीत, त्यांची प्रगती कधीही होऊ शकत नाही.

भारतीय संविधानाच्या रूपात त्यांनी देशाला नव्या सामाजिक व्यवस्थेचा आराखडा दिला. हे संविधान फक्त कायद्यांचा संच नाही तर ते भारतीय नागरिकांच्या स्वातंत्र्याचे, सन्मानाचे आणि मानवाधिकारांचे संरक्षण करणारे जिवंत दस्तऐवज आहे.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर म्हणत की राजकीय लोकशाही पुरेशी नाही; ती सामाजिक आणि आर्थिक लोकशाहीवर आधारित असली पाहिजे. यामध्येच भारतीय समाजक्रांतीचे मूलतत्त्व दडलेले होते.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी आर्थिक क्षेत्रातही मोठे योगदान दिले. भारतातील शेतकरी, कामगार यांचे प्रश्न त्यांनी वैज्ञानिक दृष्टिकोनातून मांडले. जमीन सुधारणा, राष्ट्रीय जलनीती, औद्योगिकीकरण, बँकिंग क्षेत्र, वित्तीय व्यवस्थापन आणि कामगार कायदे या सर्व क्षेत्रांत त्यांनी मार्गदर्शक धोरणे मांडली. रिजर्व्ह बँकेच्या स्थापनेमागील त्यांची आर्थिक संकल्पना ही त्यांच्या अभ्यासाची खोली दर्शवणारी होती.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे कार्य फक्त समाजसुधारणेपुरते मर्यादित नव्हते तर ते मानवमुक्तीचे अभियान होते. त्यांनी धर्माच्या नावावर चालणाऱ्या अन्यायाला आव्हान दिले आणि अखेर १४ ऑक्टोबर १९५६ रोजी लाखो अनुयायांसह बौद्ध धम्म स्विकारला.

हा निर्णय संतापाचा नव्हता, तर आत्मसन्मानाचा आणि विवेकाधिष्ठित धर्माचा स्वीकार होता. ते म्हणाले होते की मी हिंदू म्हणून जन्मलो, हे माझ्या हातात नव्हते; पण मी हिंदू म्हणून मरणार नाही, हे मी ठरवले आणि या निर्णयातून त्यांनी भारतीय इतिहासाला नव्याने बौद्धयुग दिले.

आज डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या स्मृतीदिनाच्या निमित्ताने आपण त्यांच्या विचारांकडे पाहतो तेव्हा एक प्रश्न उभा राहतो की त्यांचे स्वप्न कितपत पूर्ण झाले? संविधानाचा आदर करणे, समानता स्वीकारणे, जातभेद नष्ट करणे, मानवतेच्या मूल्यांचे पालन करणे ही मूल्ये आज अजूनही संघर्षात आहेत. जातीय हिंसा, सामाजिक विषमता, आर्थिक असमानता, महिलांवरील अत्याचार, धार्मिक ध्रुवीकरण आणि शिक्षणातला वर्गविचार आजही अस्तित्वात आहे. म्हणजेच डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांची सामाजिक चळवळ संपलेली नाही तर ती अजूनही चालूच आहे.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी दिलेला मंत्र शिका, संघटित व्हा आणि संघर्ष करा.. हा मंत्र केवळ घोषवाक्य नसून सामाजिक परिवर्तनाचे क्रियासूत्र आहे. शिक्षण हे व्यक्तीला विचार देतं; संघटना व्यक्तीला शक्ती देते; आणि संघर्ष व्यक्तीला इतिहास बदलण्याची ताकद देतो. हा संघर्ष द्वेषाचा नाही; तर न्याय, समता आणि मानवी प्रतिष्ठेच्या स्थापनेसाठी आहे.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या विचारांची महत्ता फक्त भारतीय समाजापुरती मर्यादित नाही तर जगातील सामाजिक न्यायाच्या लढ्यात डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे नाव मानवसंस्कृतीच्या इतिहासात अभिमानाने घेतले जाते. ते फक्त संविधानकार नाहीत; ते मानवतेचे अभियंते आहेत. ते फक्त नेता नाहीत; ते विचारयुगाचे निमार्ता आहेत. ते फक्त इतिहासाचा भाग नाहीत; तर ते भविष्याचा मार्ग आहेत.

आज ६ डिसेंबर रोजी असणारा डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचा स्मृतीदिन हा केवळ अभिवादनाचा क्षण नसून जबाबदारीची जाणीव करून देणारा दिवस आहे. त्यांच्या कायार्चे, तत्त्वज्ञानाचे, सामाजिक उभारणीच्या दृष्टिकोनाचे अनुसरण करणे हीच खरी कृतज्ञता आहे.

त्यांचा विचार जिवंत राहिला, न्यायव्यवस्था समतामूलक राहिली, समाजाने मनुष्याला मनुष्य म्हणून स्वीकारले तरच त्यांचे स्वप्न पूर्ण होईल. आपण सर्वांनी एकत्र येऊन केवळ डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या प्रतिमेला नव्हे, तर त्यांच्या विचारांना वंदन करणे ही काळाची गरज आहे.

अशा या ज्ञानाच्या प्रतीकाला विनम्र अभिवादन.....

इंडिगोच्या गोंधळामुळे प्रवासी हैराण

■ महासागर प्रतिनिधी
नागपूर, दि. ५ :

इंडिगो एअरलाईन्समधील वैमानिकांची कमतरता, चेक-इन प्रणालीतील तांत्रिक अडचणी आणि ऑपरेशनल व्यवस्थापनातील सातत्यपूर्ण गोंधळ यामुळे प्रवाशांचे हाल सुरूच आहेत.

या गोंधळाची पराकाष्ठा शुक्रवारी घडली. नागपूरहून पुण्यासाठी निघालेले इंडिगोचे विमान निर्धारित मार्गापासून भरकटून थेट हैदराबाद विमानतळावर उतरल्याने प्रवासी अक्षरशः हैराण झाले. पुणे येथे पोहोचायचे असताना अचानक हैदराबादला नेण्यात आल्याने अनेक प्रवाशांनी संताप व्यक्त केला.

इंडिगो एअरलाईन्सच्या सातत्यपूर्ण तांत्रिक आणि ऑपरेशनल गोंधळाचा फटका प्रवाशांना पुन्हा एकदा मोठ्या प्रमाणावर बसला. नागपूरहून पुण्यासाठी उड्डाण घेणारे इंडिगोचे विमान निर्धारित वेळेला निघालेच नाही, शिवाय उड्डाण झाल्यानंतरही ते पुण्याऐवजी थेट हैदराबाद विमानतळावर उतरले. या विचित्र घटनाक्रमामुळे प्रवासी अक्षरशः थक्क झाले असून संतापाची लाट उसळली आहे.

गुरुवारी रात्री ११.४० वाजता नागपूर-पुणे हे इंडिगोचे उड्डाण निघणार होते. मात्र विमान जवळपास दोन तास विलंबाने, रात्री १ वाजल्यानंतर उडाले. प्रवाशांना वाटले की अखेरचा विलंब संपला.

परंतु उड्डाण सुरू झाल्यानंतर अवघ्या अर्ध्या तासात विमानातील घोषणा कानावर पडली. पुणे विमानतळावर लँडिंगसाठी जागा उपलब्ध नाही, त्यामुळे विमान हैदराबादकडे वळवले जात आहे. ही माहिती मिळताच सर्व प्रवासी गोंधळून गेले.

पुण्याला जायचे होते, विमान पोहोचले हैदराबादला

हैदराबादला लँड झाल्यानंतरही प्रवाशांना जवळपास तासभर विमानाच्या आतच रोखून ठेवण्यात आले. काही प्रवाशांनी निषेध व्यक्त केल्यानंतर त्यांना टर्मिनलवर उतरू देण्यात आले. मात्र अजूनही अनेक नागपूर ते पुणे प्रवासी हैदराबादलाच अडकून पडले आहेत. इतकेच नव्हे, तर वाराणसी-पुणे प्रवास करणारे काही प्रवाशांचेसुद्धा विमान पुण्यात उतरू न शकल्याने त्यांनाही हैदराबादला थांबावे लागत आहे. प्रवाशांचे म्हणणे आहे की हैदराबाद विमानतळावर प्रचंड गोंधळ आणि दिरंगाई सुरू असून मूलभूत सुविधांचीही पुरेशी व्यवस्था नाही.

दरम्यान, गेल्या तीन दिवसांपासून देशभरातील विमान वाहतुकीत मोठे विस्कळीतपण दिसून येत आहे. इंडिगोच्या वैमानिकांची कमतरता, चेक-इन प्रणालीतील तांत्रिक अडचणी आणि व्यवस्थापनातील त्रुटींमुळे उड्डाणे रद्द किंवा विलंबित होत आहेत. नागपूर विमानतळावर दोन दिवसांत तब्बल १५ उड्डाणे रद्द झाली, तर अनेक उड्डाणे ५-६ तास उशिराने धावली.

पुणे विमानतळावरही प्रवाशांचा रोष उसळला आहे. तासन्तास प्रतीक्षा करूनही प्रवाशांना कोणतीही ठोस माहिती मिळत नसल्याने त्यांचे हाल सुरूच आहेत. काही प्रवाशांची परिस्थिती तर अत्यंत गंभीर आहे–एकाच्या वडिलांचे निधन झाले असून तो पुण्यात पोहोचण्याची धडपड करतो आहे; दुसरा प्रवासी आपल्या मुलाच्या साखरपुड्याला हजर राहू शकत नाही. अनेकजण रात्रीपासून विमानतळावर अडकून पडले आहेत.

डॉ. बाबासाहेबांच्या महापरिनिर्वाण दिनानिमित्त माहितीपट व चित्रपटाचे प्रसारण

■ महासागर प्रतिनिधी
नागपूर, दि. ५ :

भारतीय राज्यघटनेचे शिल्पकार, भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या महापरिनिर्वाण दिनानिमित्त शनिवार, ६ डिसेंबर २०२५ रोजी डॉ. आंबेडकर यांच्या जीवन चरित्रावर आधारित दोन माहितीपट आणि चित्रपटाचे माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयाच्या समाजमाध्यमांवरून प्रसारण करण्यात येणार आहे.

या कार्यक्रमांच्या माध्यमातून महासंचालनालयातर्फे डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांना मानवंदना देण्यात येणार आहे.

महापुरुष डॉ.आंबेडकर या माहितीपटाचे प्रसारण सकाळी ११ वा. आणि बाबासाहेब आंबेडकर या माहितीपटाचे प्रसारण दुपारी १ वाजता तसेच डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर : द अनटोल्ड ट्रुथ या चित्रपटाचे प्रसारण दुपारी ४ वाजता करण्यात येणार आहे.

माहितीपट व चित्रपटाच्या प्रसारणाच्या माध्यमातून महासंचालनालयाने डॉ. आंबेडकर यांना अनोखी आदरांजली वाहिली आहे.

महासंचालनालय समाजमाध्यमांच्या x.com/MahaDGIPR facebook.com/MahaDGIPR youtube.co/ MAHARASHTRADGIPR या लिंकवर हे कार्यक्रम पाहता येतील.

महापुरुष डॉ. आंबेडकर या दुर्मिळ माहितीपटाचे प्रसारण सकाळी ११ वाजता. महासंचालनालयाच्या एक्स, फेसबुक आणि यूट्यूब या समाजमाध्यमांवरून करण्यात येणार आहे. डॉ. आंबेडकर यांच्या आयुष्यातील महत्त्वाच्या घटनांचे चित्रण तसेच, लाईव्ह फुटेजच्या चित्रीकरणाचा समावेश या ११ मिनिटांच्या माहितीपटात करण्यात आला आहे.

डॉ. आंबेडकरांच्या आयुष्यावर प्रकाश टाकणारा एक महत्त्वाचा ऐतिहासिक दस्तावेज जुलै १९६८ मध्ये माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयाने फिल्म्स डिव्हिजनच्या माध्यमातून तयार केला आहे. या माहितीपटात डॉ. आंबेडकर यांनी बौद्ध धर्माचा स्वीकार केल्याची ऐतिहासिक घटना आणि त्यांची नेपाळ भेट तसेच मुंबईतील दादर चौपाटीवरील त्यांच्या अंतिम दर्शनाचे क्लोजअप शॉट्स आहेत. हा दुर्मिळ माहितीपट व्हटकर प्रॉडक्शनच्या बॅनरखाली नामदेव व्हटकर यांनी दिग्दर्शित केला आहे. तर संगीत दत्ता डावजेकर यांचे आहे.

भारत सरकारच्या फिल्म्स डिव्हिजनची निर्मिती असलेल्या बाबासाहेब आंबेडकर या माहितीपटाचे प्रसारण दुपारी १ वाजता महासंचालनालयाच्या एक्स, फेसबुक आणि यूट्यूब या समाजमाध्यमांवरून करण्यात येणार आहे. फिल्म्स डिव्हिजनच्या वतीने एन.एस. थापा यांनी १९८१ मध्ये या माहितीपटाची निर्मिती केली आहे. या चित्रपटाला ए. वी. भाष्यम यांचे दिग्दर्शन लाभले आहे.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर : द अनटोल्ड ट्रुथ या चित्रपटाचे प्रसारण दुपारी ४ वाजता महासंचालनालयाच्या एक्स, या समाजमाध्यमांवरून प्रसारण करण्यात येणार आहे. सामाजिक न्याय व अधिकारिता मंत्रालय, भारत सरकार आणि माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय महाराष्ट्र शासन यांनी या चित्रपटाची संयुक्तरित्या निर्मिती केली आहे.

स्वतंत्र भारताचे पहिले कायदामंत्री, भारतीय संविधानाचे शिल्पकार, महामानव भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे विविध क्षेत्रातील कार्य अतुलनीय आहे. प्रचंड बुद्धिमत्ता असणारे डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी समाजासाठी आपले संपूर्ण आयुष्य खर्ची घातले.

समाजामधील तळागाळातील व्यक्तींचा त्यांनी प्रामुख्याने विचार केला. शिक्षण व समाजाच्या कल्याणासाठी आयुष्यभर संघर्ष केला. शिका, संघटित व्हा आणि संघर्ष करा, असा मंत्र दिला. अशा असामान्य कर्तृत्व गाजवणाऱ्या डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे कार्य समजून घेण्यासाठी हे चित्रपट पाहण्याचे आवाहन महासंचालनालयाने केले आहे.

छातीत चाकू भोसकून प्रियकराचा खून

प्रेयसीवर रुग्णालयात उपचार सुरू

■ महासागर प्रतिनिधी, नागपूर, दि. ५ :

तरुणीने झोपेत असलेल्या प्रियकराच्या छातीत चाकू भोसकून त्याचा खून केला. त्यानंतर स्वतःला जखमी करून घेत प्रियकराने हल्ला केल्याची बतावणी केली. पोलिसांचाही सुरूवातीला तिच्या कथनावर विश्वास बसला, मात्र प्रियकराच्या जखमा पाहिल्यानंतर खून झाल्याचे स्पष्ट झाले.

ही थरारक घटना नंदनवन कॉलनी परिसरात गुरूवारी पहाटे समोर आली. या प्रकरणी पोलिसांनी रती देशमुख (२५) रा. नांदेडविरुद्ध खुनाचा गुन्हा नोंदविला आहे. बालाजी विनायक कल्याने (२८) रा. मुदखेड, नांदेड असे मृत तरुणाचे नाव आहे.

जवळपास वर्षभरापूर्वी बालाजी पोलिस भरती आणि स्पर्धा परीक्षेची तयारी करण्यासाठी नागपुरात आला होता. नंदनवन कॉलनीत सार्वे यांच्या घरी पवन काळे नावाच्या तरुणासोबत भाड्याने खोली करून राहात होता. नांदेड येथेच राहणारी रती त्याची नातेवाईक आहे.

ती पांडव महाविद्यालयातून बीएएमएसच्या चौथ्या वर्गात शिक्षण घेत आहे. ती सुद्धा शिक्षणासाठी नागपुरात आली होती आणि श्यामधाम मंदिराजवळ भाड्याने खोली करून राहते. रती आणि बालाजीमध्ये प्रेमसंबंध होते आणि जवळपास दररोज त्यांची भेट होत होती. रती नेहमी बालाजीला भेटायला त्याच्या खोलीवर येत होती. बुधवारी रात्रीही ती बालाजीच्या खोलीवर आली होती. पवन दार बंद करून स्वयंपाक खोली झोपलेला होता, तर बालाजी आणि रती समोरच्या खोलीत झोपले होते.

रात्री ३.३० वाजताच्या सुमारास अचानक रतीने आरडा-ओरड सुरू केली. त्यामुळे पवनची झोप उघडली. रती वाचवा-वाचवा म्हणून ओरडत होती. दार दुसऱ्या बाजूनेही बंद असल्यामुळे पवन फिरून समोरच्या भागात आला.

जवळपास १० मिनिटे तो दार ठोठावत होता. अखेर रतीने दार उघडले. तिच्या हातातून रक्ताची धार लागली होती. शरीरावर इतर ठिकाणीही जखमा होत्या. मात्र बालाजी जमिनीवर रक्ताच्या थारोळ्यात पडून होता. पवन त्याला उपचारार्थ खांद्यावर उचलून खाली घेऊन गेला. त्याच्या कंपनीत काम करणाऱ्या सहकाऱ्याला फोन करून मदतीसाठी बोलावले. दोघांनीही रती आणि बालाजीला उपचारार्थ मेडिकल रुग्णालयात नेले, मात्र डॉक्टरांनी तपासून बालाजीला मृत घोषित केले. रतीवर ट्रॉमा सेंटरमध्ये उपचार सुरू आहेत.

घटनेची माहिती मिळताच नंदनवन पोलिस घटनास्थळी पोहोचले. पोलिसांनी रतीची विचारपूस केली. तो वारंवार दहशतीत बालाजीने तिच्यावर हल्ला केल्याचे सांगून आरडा-ओरड करीत होती. मात्र बालाजी कसा जखमी झाला याबाबत ती काहीही सांगत नव्हती.

बऱ्याच प्रयत्नानंतर तिने सांगितले की, बालाजीने तिच्यावर चाकूने हल्ला केला आणि नंतर स्वतःच्या पोट आणि छातीवर चाकूने वार केले.

मात्र काही वेळातच तिचा जबाब बदलला आणि घटनेबाबत काहीही माहिती नसल्याचे सांगू लागली. पोलिसांनी फॉरेंसिक पथकासोबत घटनास्थळाचे सुक्ष्म निरीक्षण केले. बालाजीचे कुटुंबीयही नागपूरला पोहोचले. गुरूवारी सायंकाळी उत्तरीय तपासणीनंतर मृतदेह नांदेडला रवाना करण्यात आला.

स्वतःवर ५ वार करणे शक्य नाही

चौकशी पंचनामा दरम्यान पोलिसांनी बालाजीच्या मृतदेहाची सुक्ष्म पाहणी केली. त्याच्या छातीवर चाकूचे ५ घाव दिसले. सर्व घाव खोलवर होते.

पोलिसांनी घाई न करता डॉक्टरांचे मत घेतले. उत्तरीय तपासणीनंतर डॉक्टरांनी खुनाचा संशय व्यक्त केला. कोणताही व्यक्ती एकानंतरएक स्वतःच्या छातीवर पाच वार करू शकत नसल्याचे सांगितले. यावरून स्पष्ट झाले की, रती काहीतरी लपवत आहे.

सांगण्यात येते की, बालाजीने रतीच्या वडिलांना लग्नाबाबत विचारले होते आणि त्यांनी लग्नास नकार दिला होता. मंगळवारीच बालाजीने भाजी कापण्यासाठी दोन नवीन चाकू खरेदी केले होते. त्यामुळे पोलिसही गोंधळलेले आहेत. उपचारानंतर रतीला ताब्यात घेऊन चौकशी केली जाईल.

ट्रक-बसच्या धडकेत दोघांचा जागीच मृत्यू

■ महासागर प्रतिनिधी
यवतमाळ, दि. ५ :

वणी-यवतमाळ राज्यमार्गावरील मारेगाव तालुक्यातील जळका फाटा परिसरात कोळसा भरलेला ट्रक आणि एसटी महामंडळाच्या बसची समोरासमोर धडक होऊन भीषण अपघात झाला. या अपघातात दोन प्रवाशांचा जागीच मृत्यू झाला असून, आठ जण गंभीर आहेत.

चंद्रपूर-वणी ही बस वणीहून यवतमाळकडे जात होती, तर ट्रक वणीकडे जात होता. बसमध्ये चालक, वाहकासह एकूण पंधरा प्रवासी होते.

या अपघातात तवनाथ शिवाजी काचे (वय ३०, रा. अंकुलगा, जि. लातूर) आणि भीमराव मरस्कोल्हे (वय ५०, रा. मंगी, ता. केळापूर) या दोन प्रवाशांचा जागीच मृत्यू झाला. तर आठ प्रवासी गंभीर जखमी झालेत. दोघांना किरकोळ जखमा आहेत. याप्रकरणी पोलिसांनी गुन्हा नोंदवला असून तपास सुरू आहे.

रक्तदाबाचा वाढता ताण

लोकरंग

बदलती जीवनशैली, ताण तणावग्रस्त जीवनशैली, जंक आणि फास्टफूडच्या वाईट सवयी, चिकाचा आहार आणि त्याचवेळी अनेक प्रकारचे वाढते प्रदूषण याचा दुष्परिणाम हा मानवी आरोग्यावर होताना दितोय. त्यातूनच रक्तदाब, मधुमेह,कर्करोग अशा नवनवीन व्याधींची समस्या दिवसेंदिवस वाढताना दिसतेय. याच पार्श्वभूमीवर महाराष्ट्र राज्याच्या आरोग्य विभागाने अलीकडेच सर्वेक्षण केले आहे ज्या सर्वेक्षणातून राज्यातील आरोग्यस्थितीबाबत धक्कादायक अहवाल समोर आला आहे. याच अनुषंगाने राज्यातील सार्वजनिक रुग्णालयाचे तज्ज्ञ डॉ. अनिल पवार यांच्याशी आजचा साप्ताहिक संवाद.

राज्याच्या आरोग्य विभागाने जे सर्वेक्षण केले आहे त्या अहवालासंदर्भात काय सांगाल?

■ राज्याच्या आरोग्य विभागाने राज्यातील जनतेच्या आरोग्याच्या दृष्टिकोनातून नुकतेच वेगवेगळ्या स्तरावर सर्वेक्षण केले. या सर्वेक्षणांनुसार असंसर्गजन्य आजारांचा ताण शहरांसह राज्यामध्ये वाढत आहे. रक्तातली साखरेच्या दुखण्यापेक्षा रक्तावरचा ताण आणि दाब वाढत असल्याचे चित्र सध्या दिसत आहे. राज्यात उच्चरक्तदाबाच्या सुमारे ५७ लाख रुग्णांची नोंद या सर्वेक्षणात करण्यात आलेली आहे. राज्यात रक्तदाबाच्या रुग्णांच्या संख्येत मधुमेही रुग्णांच्यापेक्षा अधिक वाढ झालेली दिसतेय.तर मधुमेही रुग्णांची संख्या २९ लाखाच्या वर नोंदविली गेली आहे.

या सर्वेक्षणात कर्करोग या आजाराची स्थिती काय दर्शविते?

■ कर्करोगाबाबत देखील राज्यात रुग्णांची संख्या हि वाढताना दिसतेय. मुखाचा कर्करोग राज्यात १४ हजार २७५ रुग्णांमध्ये आढळून आला आहे. त्यापैकी ११ हजार ७२३ रुग्ण उपचार घेत आहेत. तर महिलांमध्ये ५५२० जणींमध्ये स्तनाचा कर्करोग आढळून आलेला आहे. गर्भाशयाचा कर्करोग ५५९ महिलांमध्ये आढळला असून दोन्ही स्वरूपाच्या कर्करोगासाठी सुमारे १ कोटीहून अधिक रुग्णांची वैद्यकीय तपासणी करण्यात आली होती. राज्यात सध्या ८ केमोथेरॅपी केंद्र सक्रिय असून यामध्ये २६८८ रुग्नांची नोंद आहे.

या आजारांच्या उपचारार्थ रुग्णांनी कोणत्या गोष्टीकडे लक्ष ठेवायला हवे?

■ अनेक रुग्णांना उच्चरक्तदाब आणि मधुमेहाचा आजार हा वर्षानुवर्षे असतो. मात्र,अनेकजण चक्कर येणे,थकवा जाणवणे,दम लागणे अशा लक्षणांकडे दुर्लक्ष करतात हे अत्यंत घातक आहे.

तसेच या आजरानंतर रुग्ण वर्षानुवर्षे ठराविक औषधच नियमित घेतात. मात्र,रुग्णांनाही असे न करता अधून मधून आपल्या आजराबाबर वैद्यकीय तपासण्या करून औषध आणि गोळ्यांच्या मात्र आवश्यकतेनुसार बदलून घ्यायला हव्यात.

■ ■ ■

युवा खेळाडू तयार करण्यासाठी TENxYOU ची हॅरिस शील्ड संघासोबत भागीदारी

TENxYOU ने प्रतिष्ठित हॅरिस शील्ड स्पर्धेत भाग घेणाऱ्या अव्वल आठ संघांसाठी क्रिकेट जर्सीच्या प्रायोजकत्वाची घोषणा केली. तळागाळातील क्रिकेट प्रतिभेचे पोषण करण्याच्या आणि पुढील पिढीच्या चॅम्पियन्सना पाठिंबा देण्याच्या TENxYOU च्या वचनबद्धतेवर ही भागीदारी जोर देते. भारतातील सर्वात जुन्या आणि सर्वाधिक आदरणीय शालेय-स्तरीय क्रिकेट स्पर्धांपैकी एक असलेली हॅरिस शील्ड स्पर्धेचे हे १२९ वे वर्ष आहे. ही स्पर्धा क्रिकेटमधील असंख्य दिग्गजांसाठी एक सुरुवातीचा महत्त्वपूर्ण टप्पा ठरली आहे.

गेल्या काही वर्षांमध्ये, या स्पर्धेने सचिन तेंडुलकर, विनोद कांबळी, वसीम जाफर आणि रोहित शर्मा यांच्यासह अनेक जागतिक दर्जाचे क्रिकेटपटू दिले आहेत. आपल्या समृद्ध वारसा आणि स्पर्धात्मक भावनेसाठी ओळखली जाणारी ही स्पर्धा भारतातील सर्वोत्कृष्ट खेळाडूंच्या कारकिर्दीला आकार देण्यात महत्त्वाची भूमिका बजावत आहे. दरवर्षी शेकडो शाळा यात भाग घेतात. हॅरिस शील्ड ही केवळ एक स्पर्धा नाही तर प्रतिभा, चिकाटी, आणि क्रिकेटच्या भावनेचा गौरव करणारी एक ती परंपरा आहे. यावेळी बोलताना, TENxYOU चे सह-संस्थापक आणि चीफ इन्सपिरेशन ऑफिसर सचिन तेंडुलकर म्हणाले, हॅरिस शील्डचे माझ्या मनात खूप खास स्थान आहे. त्या सामन्यांनी मला शिस्त, टीमवर्क आणि लवचिकता शिकवली–हे गुण माझ्या संपूर्ण कारकिर्दीत माझ्यासोबत राहिले. या स्पर्धेला पाठिंबा देण्याने युवा खेळाडूंना तोच मंच प्राप्त होईल, ज्याने माझ्या प्रवासाला आकार दिला.

■ ■ ■

उषा इंटरनॅशनलची २०२६ च्या सीझनसाठी एमआय एमिरेट्ससोबत भागीदारी

उषा इंटरनॅशनल, भारतातील सर्वात विश्वसनीय ग्राहक टिकाऊ वस्तू (कंज्युमर ड्युरेबल्स) ब्रँड्सपैकी एक, यांनी एमआय एमिरेट्ससोबत अधिकृत भागीदार म्हणून २०२६ च्या सीझनसाठी त्यांची भागीदारी वाढवली आहे. एमआय एमिरेट्ससोबतच्या या यशस्वी भागीदारीचे दुसरे वर्ष उषाचे जागतिक क्रिकेट क्षेत्रातील स्थान अधिक बळकट करते. त्याचबरोबर, खेळाच्या माध्यमातून सक्रिय आणि निरोगी जीवनशैलीला प्रोत्साहन देण्याच्या उषाच्या वचनबद्धतेला यामुळे आणखीन बळकटी मिळते.

हा एक महिन्याचा लीग २ डिसेंबर २०२५ ते ४ जानेवारी २०२६ या कालावधीत आयोजित केला गेला आहे, ज्यात सहा फ्रँचायझींचा समावेश आहे. अबू धाबी, शारजाह आणि दुबई (जिथे उदघाटन आणि अंतिम सामना दोन्ही आयोजित केले जातील) येथील सामन्यांच्या ठिकाणी ३४ उच्च-तीव्रतेचे सामने होतील. लीगचे सामने भारतातील आणि जगभरातील प्रेक्षकांपर्यंत पोहोचण्यासाठी केवळ 'झी'च्या लीनिअर टेलिव्हिजन नेटवर्कवर आणि तिच्या ओटीटी प्लॅटफॉर्म झी५ वर प्रसारित केले जातील.

या वाढत असलेल्या भागीदारीबद्दल बोलताना उषा इंटरनॅशनलच्या क्रीडा उपक्रम आणि संलग्नता प्रमुख, कोमल मेहरा म्हणाल्या, एमआय एमिरेट्ससोबतची आमची भागीदारी विश्वास, समान मूल्ये आणि क्रीडा उत्कृष्टतेच्या आवडीवर आधारित आहे. हा सहयोग विविध संस्कृती आणि भौगोलिक प्रदेशांमध्ये सक्रिय जीवनशैलीला प्रेरणा देण्याच्या खेळाच्या सामर्थ्यावरील उषाच्या दृढ विश्वासाचे प्रतीक आहे. ही लीग आता वेगाने एक खरी जागतिक स्पर्धा म्हणून उदयास येत आहे.

■ ■ ■

: संकलन व संयोजन :
सुबोध रणशेवरे, ९८३३१४६३५६
subodh.ranshevre @rediffmail.com

ट्रॅव्हल्सची उभ्या ट्रकला धडक महिला ठार : ४३ प्रवासी जखमी

■ महासागर प्रतिनिधी, गोंदिया, दि. ५ :

नागपूर रायपूर राष्ट्रीय महामार्ग क्र.५३ वरील गोंदिया जिल्ह्यातील देवरी तालुक्यात ग्राम धोबीसराड शिवारात झालेल्या ट्रॅव्हल्स-ट्रॅक अपघातात ट्रॅव्हल्स मधील एका प्रवासी महिलेचा मृत्यू तर ४३ प्रवासी जखमी झाले आहेत.

छत्तीसगड राज्यातील राजधानी रायपुर कडून येणारी प्रवासी ट्रॅव्हल्स नागपूरकडे जात होती. धोबीसराड शिवारात इंधन संपल्याने ट्रक मार्गावर उभा होता. मागून भरधाव वेगात येणाऱ्या प्रवासी ट्रॅव्हल्स चालकाच्या लक्षात न आल्याने, उभ्या ट्रकला ट्रॅव्हल्सची धडक बसली. या अपघातात ट्रॅव्हल्स मधील एका प्रवासी महिलेचा जागीच मृत्यू झाला. तर ४३ प्रवासी जखमी झाले.

ग्रामस्थांनी जखमी प्रवाशांना ट्रॅव्हल्स बाहेर काढून प्राथमिक उपचाराकरिता ग्रामीण रुग्णालय देवरी येथे पाठविण्यात आले. पोलीस निरीक्षक प्रवीण डागे हे आपल्या ताफ्यासह घटनास्थळी दाखल झाले. ग्रामस्थसह पोलिसांनी ही मदत कार्य सुरू करून गंभीर झालेल्या प्रवाशांना उपचाराकरिता गोंदिया जिल्हाच्या जिल्हा सामान्य रुग्णालयात पाठविण्यात आले. या अपघातात ट्रॅव्हल्समधील एका महिलेचा मृत्यू झाला तर ४३ प्रवासी जखमी झाले.

प्रवाशांची ट्रॅव्हल्सकडून लूट

■ महासागर प्रतिनिधी, नागपूर, दि. ५ :

इंडिगो एअरलाईन्सचा सावळा गोंधळ सुरू आहे. मागील तीन दिवसांपासून नागपुरात येणारी उड्डाणे रद्द केली जात आहेत. तर अनेक विमाने विलंबाने पोहोचली. मुंबई जाणाऱ्या सेवा विस्कळीत झाल्याने एकीकडे इतर विमान कंपन्यांनी मुंबईचे विमान तिकीट अवास्तव वाढवले असून दुसरीकडे खासगी ट्रॅव्हल्स बस चालकांनीही अवास्तव तिकीट दर वाढून प्रवाशांची लूट सुरू केली आहे. या गंभीर प्रकाराकडे आरटीओ आणि प्रशासनाचे दुर्लक्ष आहे.

नागपूर ते मुंबई दरम्यान खासगी ट्रॅव्हल्स बसचे २,५०० रुपये ते ३,००० रुपये भाडे आहे. परंतु विमानसेवा विस्कळीत झाल्याचे बघत ट्रॅव्हल्स कंपन्यांकडून हे भाडे दिड ते दोन पट वाढून प्रवाशांची लूट सुरू आहे. या प्रवाशांकडून तक्रार केली जात नसल्याने कोणतीही शासकीय संत्रना या गंभीर प्रकाराकडे बघायलाही तयार नाही. एकीकडे विमानसेवा विस्कळीत असून दुसरीकडे ट्रॅव्हल्स कंपन्यांच्या मनमानीमुळे मुंबई जाणे आवश्यक असलेल्यांची प्रचंड गोची होत आहे. या विषयावर आरटीओ किंवा अन्य संबंधित विभाग बोलायला तयार नाही.

मनपा निवडणुका फेब्रुवारीत?

■ महासागर प्रतिनिधी
मुंबई, दि. ५ :

नगरपालिका आणि नगरपंचायतींच्या गोंधळलेल्या निवडणुकांनंतर उमेदवार, कार्यकर्त्यांमध्ये अस्वस्थतेची भावना चांगलीच वाढली आहे.

आरक्षण व प्रशासकीय अडचणींनी भरलेल्या या प्रक्रियेच्या छायेत आता महापालिका निवडणुका नेमक्या कधी लागणार याविषयी राजकीय वतुर्ळात तापलेली चर्चा सुरू आहे. या चर्चेला अधिक धार मिळाली ती महायुतीतील बड्या मंत्र्याच्या थेट अंदाजामुळे.

स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकीवरील अनिश्चिततेला पुन्हा एकदा हवा मिळाली आहे. ओबीसी आरक्षण, ५० टक्के मयार्दा यांवरून निर्माण झालेल्या परिस्थितीत महापालिका आणि जिल्हा परिषद निवडणुका नेमक्या कोणत्या महिन्यात जाहीर होतील याकडे सर्वांचे लक्ष लागले आहे.

अशातच परिवहन मंत्री व शिंदे गटाचे ज्येष्ठ नेते मंत्री प्रताप सरनाईक यांनी महत्त्वाचा दावा करत राजकीय हलचालींना आणखी गती दिली आहे.सरनाईक यांनी स्पष्ट संकेत दिले की, महापालिका निवडणुकांची आचारसंहिता १५ ते २० जानेवारीदरम्यान लागू शकते, तर फेब्रुवारीत निवडणुका होण्याची दाट शक्यता आहे. म्हणजेच पक्षांना तयारीसाठी साधारण दोन महिन्यांचा कालावधी मिळू शकतो.

यावर विरोधकांची टीका ओघाने आलीच, पण सरनाईकांनीही त्यांना जोरदार प्रत्युत्तर दिले. आम्ही ३६५ दिवस जनतेसोबत असतो. निवडणुका आज लागल्या तरी फरक पडत नाही, असा टोला त्यांनी विरोधकांना लगावला.

कोकणातील भरत गोगावले, सुनील तटकरे यांच्या कार्यकर्त्यांत झालेल्या राड्यावरही त्यांनी प्रतिक्रिया देत कार्यकर्ताच निवडणुकीचे नशीब आजमावत असतो, असे नमूद केले.

धर्मवीर आनंद दिघेंचा बालेकिल्ला आज एकनाथ शिंदे यांचाच आहे. येथे महानगरपालिकांवर भगवा न फडकण्याचा प्रश्नच नाही, असं प्रताप सरनाईक ठामपणे म्हणाले. काही नेत्यांच्या पुढेमागे हालचालींवर त्यांनी सूचक भाष्य करत मुख्यमंत्री स्वतः परिस्थितीवर लक्ष ठेवत असल्याचेही सांगितले.

निवडणुकांतील कोट्यवधींच्या पैशांच्या वाटपाच्या आरोपांवरून वातावरण तापले असताना मनसेचे अविनाश जाधव यांच्या विधानांवरही सरनाईकांनी पलटवार केला.

राज्यभरात नगरपरिषद निवडणुकीत फक्त तीनच नेते धावपळ करत होते, देवेंद्र फडणवीस, अजित पवार आणि एकनाथ शिंदे. दहा दिवसांत ५३ सभा घेण्याचा इतिहास त्यांचाच. इतरांनी कार्यकर्त्यांना वाऱ्यावर सोडलं,ह्व असा थेट आरोप त्यांनी केला. ठाकरे गट, राष्ट्रवादी व काँग्रेसवरही त्यांनी टीकेची धार कायम ठेवली.

आता जानेवारीत आचारसंहितेची घंटा वाजते का? याकडे सर्वांचे लक्ष लागले आहे.

सारोळा पीर शिवारात आढळला बिबट्याचा मृतदेह : घातपाताचा संशय

■ महासागर प्रतिनिधी, बुलढाणा, दि. ५ :

जिल्ह्यातील मोताळा तालुक्यात शुक्रवारी एका बिबट्याचा मृतदेह आढळून आला.बिबट्याचा मृत्यू नैसर्गिक कारणामुळे झाला की घातपाता मुळे हा गंभीर प्रश्न उपस्थित झाला आहे.

मोताळा तालुक्यातील रोहीनखेड परिसरात अनुकूल नैसर्गिक परिस्थितीमुळे वन विभागाच्या सारोळा पीर सर्कल व रोहीनखेड बिटमध्ये बिबट्यांचा अधिवास असून, गावकरी व शेतकऱ्यांना बिबट्याचे दर्शन नेहमीच होते.

मोताळा तालुक्यातील सारोळा पीर शिवारात शुक्रवारी ५ डिसेंबर रोजी मक्याच्या शेतात बिबट्या मृत अवस्थेत आढळून आला. याची माहिती गावकऱ्यांनी दिल्यावर वन खात्याचे अधिकारी, कर्मचारी यांचे पथक सारोळापीर घटनास्थळी दाखल झाले. त्यांनी घटनास्थळाचा पंचनामा करून मृत बिबट्याचे विविध नमुने घेतले. पुढील तपासणीसाठी ते पाठविण्यात येणार असल्याचे वन विभागाच्या वरिष्ठ सूत्रांनी सांगितले.

बिबट्याचा मृत्यू नैसर्गिकरित्या झाला आहे की, विष प्रयोगामुळे झाला आहे, याचा उलगडा बिबट्याच्या मृतदेहाचे विच्छेदन व अन्य तपासणी नंतरच होणार आहे. या घटनेमुळे बिबट्याचा मृत्यू नैसर्गिक कारणामुळे जी घातपातामुळे? असा प्रश्न उपस्थित झाला आहे. बिबट्याच्या मृत्युमुळे सारोळा पीर परिसरासह मोताळा तालुक्यात एकच खळबळ उडाली आहे. वन विभाग देखील हादरला आहे. आज शुक्रवारी संध्याकाळी उशिरा पर्यंत वन विभागाचे अधिकारी व कर्मचारी सारोळा पीर शिवारात तळ ठोकून होते.